

БЕОГРАДСКА БЕРЗА А.Д. БЕОГРАД

**Финансијски извештаји
31. децембар 2024. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

Страна

Извештај независног ревизора 1 - 3

Финансијски извештаји:

Биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2024. године

Биланс успеха за годину завршену на дан 31. децембра 2024. године

Извештај о осталом резултату за годину завршену на дан 31. децембра 2024. године

Извештај о променама на капиталу за годину завршену на дан 31. децембра 2024. године

Извештај о токовима готовине за годину завршену на дан 31. децембра 2024. године

Напомене уз финансијске извештаје

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини акционара и Надзорном одбору Београдска берза а.д. Београд

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Београдска берза а.д. Београд (у даљем тексту „Друштво”), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2024. године, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене уз финансијске извештаје које укључују сумарни преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијске позиције Друштва на дан 31. децембра 2024. године и његове финансијске успешности и токова готовине за годину завршену на тај дан у складу са Законом о рачуноводству и осталим рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са стандардима ревизије примењивим у Републици Србији и Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са тим стандардима су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Ми смо независни у односу на Друштво у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (IESBA Кодекс) и етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и IESBA Кодексом.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 2.3. уз финансијске извештаје, у којој је обелодањено да је за годину која се завршава 31. децембра 2024. године Друштво исказало нето губитак у износу од 41,692 хиљаде динара (2023. године: 25,313 хиљада динара) који је највећим делом последица континуираног недостатка квалитетних инвестиционих алтернатива и последичним падом пословних активности чланова Друштва. На дан 31. децембра 2024. године краткорочна имовина превазилази ниво краткорочних обавеза у износу од 336,596 хиљада динара (31. децембра 2023. године: 147,768 хиљада динара), што указује да не постоји проблем одржања ликвидности, те начело сталности пословања није угрожено, посебно имајући у виду стратешки важан положај Друштва у Републици Србији.

Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Остала питања

Финансијски извештаји Друштва са стањем на дан и за годину која се завршава 31. децембра 2023. године били су предмет ревизије другог ревизора који је у свом извештају од 21. марта 2024. године о тим финансијским извештајима изразио позитивно мишљење.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини акционара и Надзорном одбору Београдска берза а.д. Београд (наставак)

Остале информације

Руководство Друштва је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају информације укључене у Годишњи извештај о пословању, али не укључују финансијске извештаје и Извештај ревизора о њима.

Наше мишљење о финансијским извештајима се не односи на остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације и при том размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја или да ли изгледа да наша сазнања стечена током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања. На основу рада који смо обавили током ревизије финансијских извештаја, по нашем мишљењу:

- (i) информације које су дате у Годишњем извештају о пословању за финансијску годину за коју су финансијски извештаји припремљени су усклађене, по свим материјално значајним аспектима, са приложеним финансијским извештајима за годину завршену на дан 31. децембра 2024. године,
- (ii) Приложени Годишњи извештај о пословању за 2024. годину је припремљен у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије.

На основу познавања и разумевања Друштва и његовог окружења стеченог током ревизије, нисмо утврдили материјално значајне погрешне наводе у Годишњем извештају о пословању, па у том смислу не постоји ништа што би требало да саопшtimo.

Одговорност руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и осталим рачуноводственим прописима Републике Србије и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед преваре или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Друштва.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед преваре или грешке; и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са стандардима ревизије примењивим у Републици Србији и Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини акционара и Надзорном одбору Београдска берза а.д. Београд (наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја (наставак)

Као део ревизије у складу са стандардима ревизије примењивим у Републици Србији и Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед преваре или грешке; осмишљавање и обављање ревизијских поступака који су прикладни за те ризике; и прибављање довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат преваре је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што превара може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Друштва.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности пословања од стране руководства као рачуноводствене основе и, на основу прикупљених ревизијских доказа, о томе да ли постоји материјално значајна неизвесност у вези са догађајима или околностима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави да послује у складу са начелом сталности пословања. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на обелодањивања у вези са наведеним у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци заснивају се на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или околности могу за последицу да имају да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности пословања.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у финансијским извештајима основне трансакције и догађаји приказани на начин којим се постиже фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и временски распоред ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући евентуалне значајне недостатке у систему интерних контрола које смо идентификовали током ревизије.



Natasa Milojević

Наташа Милојевић
Овлашћени ревизор
Косовска 1, 11000 Београд

17. април 2025. године

Попуњава берза		
Матични број 07469179	Шифра делатности 6611	ПИБ 100830914
Пословно име: Beogradska berza a.d. Beograd		
Седиште: Београд - Нови Београд, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА 1		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
	А. СТАЛНА ИМОВИНА (0002 + 0009 + 0018 + 0025)	0001		47.569	45.383	34.460
00	1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0002	6	30.740	20.423	6.312
000	1. Софтвер и остала права	0003	6	85	170	255
001	2. Гудвил	0004				
002	3. Остала нематеријална имовина	0005				
003	4. Нематеријална имовина узета у лизинг	0006				
004	5. Нематеријална имовина у припреми	0007		30.655	20.253	6.057
005	6. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
01	II. МАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017)	0009	7	16.183	24.313	27.501
010	1. Земљишта	0010				
011	2. Грађевински објекти	0011				
013 и 014	3. Опрема и транспортна средства	0012	7	12.038	15.353	19.029
012 и 017	4. Инвестиционе некретнине и некретнине и опрема у припреми	0013				188
015 и 018	5. Остала материјална имовина и улагања на туђим некретнинама и опреми	0014		3.347	3.347	3.347
016	6. Некретнине и опрема узета у лизинг	0015			5.613	3.242
019 (део)	7. Аванси за материјалну имовину у земљи	0016		798		1.695
019 (део)	8. Аванси за материјалну имовину у иностранству	0017				
02 и 03	III. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020+ 0021 + 0022 + 0023 + 0024)	0018	8	646	647	647
020 (део) и 021 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
020 (део) и 021 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
022, 030 и 031	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица	0021				
023	4. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0022				
024	5. Откупљене сопствене акције	0023				
025,032 и 033	6. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0024		646	647	647
26 (део), осим 268	IV. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0025				
268	Б. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0026				69
	В. ОБРТНА ИМОВИНА (0028 + 0031 + 0032 + 0039 + 0043+ 0051+ 0052)	0027		363.041	406.295	195.589
Класа 1, осим групе рачуна 11	I. ЗАЛИХЕ (0029 + 0030)	0028	9	965	2.853	2.798
100 и 101	1. Ситан инвентар и остале залихе	0029				
120	2. Плаћени аванси за залихе и услуге	0030		965	2.853	2.798
11	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0031				
20 и 21	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ, ЗА КАМАТУ И ОСТАЛА УЛАГАЊА (0033 + 0034 + 0035 + 0036 + 0037 + 0038)	0032	10	2.448	4.258	4.483
200	1. Потраживања по основу чланства	0033				16
201	2. Потраживања по основу накнада за обављање послова листинга	0034				
202	3. Потраживања по основу накнада за обављање послова на Опен маркету	0035		583	272	
203	4. Потраживања по основу накнада за обављање послова на МТР Belex	0036		356	2.854	3.339
204, 205, 206 и 207	5. Остала потраживања по основу обављања делатности	0037		811	645	792
21	6. Потраживања за камату и остала улагања	0038		698	487	336
22 и 25	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0040 + 0041 + 0042)	0039	11	360	237	896
22 осим 221 и 222, 25	1. Остала потраживања	0040		360	133	792
221	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0041			104	104
222	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0042				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0044 + 0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0043	12	306.209	140.375	170.502
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0044				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање _____ 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0045				
232 и 233	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани	0046				
234	4. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности - део који доспева до једне године	0047			1.884	2.608
235 (део)	5. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0048				
236	6. Откупљене сопствене акције намењене продаји или поништавању	0049				
235 (део), 237 и 238	7. Остали краткорочни финансијски пласмани	0050		306.209	138.491	167.894
24	VI. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0051	13	35.266	239.624	1.493
26 (део), осим 268	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0052	14	17.793	18.948	15.417
	Г. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0026 + 0027)	0053		410.610	451.678	230.118
88	Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0054		126	126	126
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 - 0403 + 0404 + 0405 - 0406 + 0407 + 0410 - 0411) ≥ 0	0401	16	380.632	187.622	212.851
300 и 309	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		270.652	125.632	125.632
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				
32 и 33	III. РЕЗЕРВЕ	0404	16	99.277	33.466	33.466
340 и потражни салдо рачуна 341,342, 343 и 344	IV. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0405		872	561	407
дуговни салдо рачуна 341,342, 343 и 344	V. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406				
35	VI. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0408 + 0409)	0407		51.523	53.276	53.346
350	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0408	16	51.523	53.276	52.002
351	2. Нераспоређени добитак текуће године	0409				1.344
	VII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0410				
36	VIII. ГУБИТАК (0412 + 0413)	0411		41.692	25.313	
360	1. Губитак ранијих година	0412				
361	2. Губитак текуће године	0413	16	41.692	25.313	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0415 + 0420 + 0429)	0414		2.675	5.529	3.361
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0416 + 0417 + 0418 + 0419)	0415	17	2.675	2.255	2.629
400	1. Резервисања за обавезе према трећим лицима	0416				
401	2. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	17	2.675	2.255	2.629
402	3. Резервисања за трошкове судских спорова	0418				
409	4. Остала дугорочна резервисања	0419				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427 + 0428)	0420	18		3.274	732
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411	2. Дугорочне обавезе према матичном и зависним правним лицима	0422				
412	3. Дугорочне обавезе према осталим повезаним лицима	0423				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0424				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0425				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0426				
416	7. Обавезе по основу лизинга	0427			3.274	732
419	8. Остале дугорочне финансијске обавезе	0428				
47 (део), осим 476 и 474 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0429				
476	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0430	15	858		
474 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0431				
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0442+0443 +0448+0452+0453)	0432		26.445	258.527	13.906
444	I. ОБАВЕЗЕ ЗА КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0433				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440 + 0441)	0434	19		2.251	2.525
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0435				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0436				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0437			2.251	2.525
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0438				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0439				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0440				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0441				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0442	20	10.072	10.076	8.628
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0444 + 0445 + 0446+ 0447)	0443	21	10.974	239.807	1.179
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица	0444				
432	2. Обавезе према члановима	0445				
433	3. Обавезе према добављачима	0446		10.789	5.114	1.011
439	4. Остале обавезе из пословања	0447		185	234.693	168
44 осим 444,45 и 46	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0449 + 0450 + 0451)	0448	22	1.750	5.693	877
44 осим 444	1. Остале краткорочне обавезе	0449			4.219	
45 осим 450 и 46	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0450		1.750	1.474	877
450	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0451				
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СТАЛНИХ СРЕДСТАВА И СРЕДСТАВА ОБУСТАВЉЕНОГ ПОСЛОВАЊА НАМЕЋЕНИХ ПРОДАЈИ	0452				
47 (део) осим 476	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0453	23	3.649	700	697
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0414+ 0430+ 0431 + 0432 - 0053) ≥ 0 = (0406 + 0411 - 0402 + 0403 - 0404 - 0405 - 0407 - 0410) ≥ 0	0454				
	Е. УКУПНА ПАСИВА(0401+0414+0430 +0431+0432-0454)	0455		410.610	451.678	230.118
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0456		126	126	126

у _____

дана _____ 20____ године

Законски заступник



Попуњава берза		
Матични број 07469179	Шифра делатности 6611	ПИБ 100830914
Пословно име: Beogradska berza a.d. Beograd		
Седиште: Београд - Нови Београд, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА 1		

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1010 + 1011)	1001		73.093	79.052
60	I. Приходи по основу обављања делатности (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008 + 1009)	1002	24	65.816	72.156
600	1. Приходи по основу чланства	1003		4.880	3.616
601	2. Приходи од накнада за обављање послова листинга	1004		8.259	8.295
602	3. Приходи од накнада за обављање послова на Опен маркету	1005		17.340	20.945
603	4. Приходи од накнада за обављање послова на МТП	1006		4.245	5.210
604	5. Приходи од накнада за израду извештаја и статистика	1007		178	326
605	6. Приходи од осталих накнада	1008		10.791	9.227
609	7. Остали приходи по основу обављања делатности	1009		20.123	24.537
61 и 62	II. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1010	25	7.277	6.896
65, осим 652, 654 и 655	III. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1011			
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1013 + 1014 + 1015 + 1019 + 1020 + 1021 + 1022)	1012		124.529	107.209
50	I. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ	1013	26	1.326	691
51 осим 511 и 512	II. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	1014	27	10.107	7.498
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1016 + 1017 + 1018)	1015	28	77.234	75.788
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	1016		58.776	46.917
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1017		8.437	6.551
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1018		10.021	22.320
511	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1019	5	7.229	10.819
56, осим 562, 564 и 565	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1020		4.491	
512	VI. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1021			
53	VII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1022	29	24.142	12.413
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1012) ≥ 0	1023			
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1012 - 1001) ≥ 0	1024		51.436	28.157

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1026 + 1027 + 1028 + 1029)	1025	30	16.396	8.086
630 и 631	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1026			
632	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1027		14.792	6.884
633 и 634	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1028		1.604	1.202
639	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1029			
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1031 + 1032 + 1033 + 1034)	1030	31	1.180	1.929
540 и 541	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1031			
542	II. РАСХОДИ КАМАТА	1032		136	64
543 и 544	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1033		1.044	1.865
549	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1034			
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1025 - 1030) ≥ 0	1035		15.216	6.157
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1030 - 1025) ≥ 0	1036			
652, 654 и 655	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1037			
562, 564 и 565	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1038	32	5.587	3.833
64	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1039	33	1.998	789
55	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1040		231	46
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1025 + 1037 + 1039)	1041		91.487	87.927
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1012 + 1030 + 1038 + 1040)	1042		131.527	113.017
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1041-1042) ≥ 0	1043			
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1042 -1041) ≥ 0	1044		40.040	25.090
66-57	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1045			
57- 66	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1046		794	223
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044 + 1045 - 1046) ≥ 0	1047			
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043 + 1046 - 1045) ≥ 0	1048	5	40.834	25.313

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1049			
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1050	5	858	
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1051			
	Т. НЕТО ДОБИТАК (1047 - 1048 - 1049 - 1050 + 1051) ≥ 0	1052			
	Ћ. НЕТО ГУБИТАК (1048 - 1047 + 1049 + 1050 - 1051) ≥ 0	1053		41.692	25.313
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1054			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1055			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1056			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1057			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1058			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1059			

у _____

дана _____ 20__ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о контном оквиру и финансијским извештајима за берзе („Службени гласник РС“ бр. 139/2020 и 75/2021).

Попуњава берза		
Матични број 07469179	Шифра делатности 6611	ПИБ 100830914
Пословно име: Beogradska berza a.d. Beograd		
Седиште: Београд - Нови Београд, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА 1		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1052)	2001			
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1053)	2002		41.692	25.313
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
340	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
341	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005		311	154
	б) губици	2006			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
342	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
343	2. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
344	3. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012) ≥ 0	2013		311	154
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011) ≥ 0	2014			

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2015			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2016			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2013 - 2014 - 2015 + 2016) ≥ 0	2017		311	154
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2014 - 2013 + 2015 - 2016) ≥ 0	2018			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2017 - 2018) ≥ 0	2019			
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2018 - 2017) ≥ 0	2020		41.381	25.159
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2022 + 2023) = АОП 2019 ≥ 0 или АОП 2020 > 0	2021			
	1. Приписан матичном правном лицу	2022			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2023			

у _____

дана _____ 20____ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о контном оквиру и финансијским извештајима за берзе („Службени гласник РС“ бр. 139/2020 и 75/2021).



Попуњава берза		
Матични број 07469179	Шифра делатности 6611	ПИБ 100830914
Пословно име: Beogradska berza a.d. Beograd		
Седиште: Београд - Нови Београд, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА 1		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ БЕРЗЕ

у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- износи у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 309)	АОП	Остали основни капитал (рп 309)	АОП	Уписани а неуплаћени капитал (група 31)	АОП	Резерве (група 32 и 33)
	1		2		3		4		5
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4001	125.632	4010		4019		4028	33.466
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4003	125.632	4012		4021		4030	33.466
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	125.632	4014		4023		4032	33.466
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4007	125.632	4016		4025		4034	33.466
8.	Нето промене у ____ години	4008	145.020	4017		4026		4035	65.811
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	270.652	4018		4027		4036	99.277

- износи у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ. (група 34)	АОП	Нераспоређени добитак (група 35)	АОП	Губитак (група 36)	АОП	Учешће без права контроле
1	2		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037	58.937	4046	2.897	4055		4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038	-58.530	4047	50.449	4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039	407	4048	53.346	4057		4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040	154	4049	-70	4058	25.313	4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	561	4050	53.276	4059	25.313	4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043	561	4052	53.276	4061	25.313	4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044	311	4053	-1.753	4062	16.379	4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	872	4054	51.523	4063	41.692	4072	

-износи у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3-4+5+6+7- 8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0454) (кол 2+3-4+5+6+7-8+9) < 0
1	2		10		11
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4073	220.932	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4075	212.851	4084	
4.	Нето промене у ____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4077	187.622	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4079	187.622	4088	
8.	Нето промене у ____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4081	380.632	4090	

у _____
дана _____ 20__ године


Законски заступник

Образац прописан Правилником о контном оквиру и финансијским извештајима за берзе („Службени гласник РС“ бр. 139/2020 и 75/2021).

Попуњава берза		
Матични број 07469179	Шифра делатности 6611	ПИБ 100830914
Пословно име: Beogradska berza a.d. Beograd		
Седиште: Београд - Нови Београд, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА 1		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3001	87.105	81.425
1. Приливи по основу чланства	3002	4.880	3.632
2. Приливи од накнада за обављање послова листинга	3003	9.910	9.954
3. Приливи од накнада за обављање послова на Опен маркету	3004	20.484	24.918
4. Приливи од накнада за обављање послова на МТП	3005	4.601	3.260
5. Остали приливи по основу обављања делатности	3006	47.230	39.661
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3007	118.451	96.792
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3008	21.707	14.636
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3009	3.447	68
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3010	52.297	48.333
4. Плаћене камате у земљи	3011	6	
5. Плаћене камате у иностранству	3012		
6. Порез на добитак	3013		
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3014	36.645	32.365
8. Остали одливи из пословних активности	3015	4.349	1.390
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3016		
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3017	31.346	15.367
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3018	197.104	131.547
1. Продаја нематеријалне имовине, некретнина и опреме	3019		
2. Продаје акција и удела	3020		
3. Остали финансијски пласмани	3021	193.440	131.207
4. Примљене камате из активности инвестирања	3022	3.664	340
5. Примљене дивиденде	3023		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3024	369.809	109.304
1. Куповина акција и удела	3025		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина и опреме	3026	11.141	8.225
3. Остали финансијски пласмани	3027	358.668	101.079

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		текућа година	претходна година
1	2	3	4
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3028		22.243
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3029	172.705	
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3030		234.390
1. Увећање основног капитала	3031		
2. Дугорочни кредити у земљи	3032		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3033		
4. Краткорочни кредити у земљи	3034		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3035		
6. Остале дугорочне обавезе	3036		
7. Остале краткорочне обавезе	3037		234.390
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3038	862	2.525
1. Откуп сопствених акција	3039		
2. Дугорочни кредити у земљи	3040		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3041		
4. Краткорочни кредити у земљи	3042		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3043		
6. Остале обавезе	3044	862	2.525
7. Исплаћене дивиденде	3045		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		231.865
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	862	
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3018+ 3030)	3048	284.209	447.362
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3007 + 3024 + 3038)	3049	489.122	208.621
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050		238.741
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	204.913	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	239.624	1.493
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	1.588	1.201
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	1.033	1.811
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051+ 3052 + 3053 - 3054)	3055	35.266	239.624

у _____

дана _____ 20__ године

Законски заступник



NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

BEOGRADSKA BERZA A.D. BEOGRAD

Beograd, Omladinskih brigada br. 1

Matični broj: 07469179

PIB: 100830914

Zakonski zastupnik, Lazo Ostojić, izvršni direktor

- 1) Osnovana pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala p.o (JTK), Odlukom osnivačke skupštine (od 27.12.1989. godine), na osnovu Zakona o tržištu novca i tržištu kapitala (Službeni list SFRJ br. 64/89) kao organizacija finansijskog posredovanja sa potpunom odgovornošću, a Rešenjem Komisije za davanje odobrenja o izdavanju hartija od vrednosti (broj: 214392/1, od 16.2.1990. godine), dato je odobrenje za početak rada JTK. Osnivanje Društva upisano je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Beogradu, rešenjem od 19.2.1990. godine, Fi: 1331/90.
- 2) Ugovorom od 23.6.1995. godine i izmenama Ugovora od 27.3.1996. godine, usaglasila je akta, organizaciju i uslove poslovanja sa Zakonom o berzama, berzanskom poslovanju i berzanskim posrednicima (Službeni list SRJ br. 90/94), u kom postupku se organizovala u formi akcionarskog društva pod imenom Beogradska berza a.d. Beograd (u daljem tekstu „Berza“ ili „Društvo“), te u kom postupku su izdate:
 - (1) dozvola za osnivanje - Saveznog ministarstva za finansije (broj: 1/2-08-003/95, od 30. juna 1995. godine i broj: 4/1-08-004/96, od 28.6.1996. godine);
 - (2) dozvola za rad:
 - Savezne komisije za hartije od vrednosti u delu trgovanja akcijama, dugoročnim hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima (broj: 03-326/2-95, od 4. jula 1995. godine);
 - Narodne banke Jugoslavije u delu trgovanja kratkoročnim hartijama od vrednosti, žirlnim novcem, menicom, čekom, devizama i zlatom (broj: G-838, od 25. septembra 1995. godine)
 - robnog odeljenja - Saveznog ministarstva za trgovinu (1/1-04-093/96-002, od 25.4.1996. godine).
- 3) Organizovala se kao organizacija ovlašćena za obavljanje delatnosti organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima, 2004. godine u postupku uskladjivanja svog poslovanja i akta sa Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (Službeni list SRJ br. 65/02 i Službeni glasnik RS br. 57/03 i 55/04), u kom postupku joj je Komisija za hartije od vrednosti izdala dozvolu za rad broj: 5/0-13-649/28, od 8.9.2004. godine.
- 4) Organizovala se kao organizator tržišta koji obavlja delatnost organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i finansijskim derivatima na berzanskom i vanberzanskom tržištu, 2006. godine, u postupku uskladjivanja svog poslovanja i akta sa Zakonom o privrednim društvima (Službeni glasnik RS br. 125/04) i Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (Službeni glasnik br. 47/2006), u kom postupku je Komisija za hartije od vrednosti:
 - (1) rešenjem br. 5/0-04-4371/3-06, od 11.12.2006. godine, dala saglasnost na izmenu opštih akata organizatora tržišta, čime je Beogradska berza a.d. Beograd izvršila uskladjivanje sa Zakonom saglasno odredbi člana 260. stav 1. Zakona;
 - (2) rešenjem br. 5/0-01-4372/3-06, od 11.12.2006. godine, dala dozvolu za rad organizatora vanberzanskog tržišta, čime je Beogradska berza a.d. Beograd izvršila obavezu iz člana 260. stav 3. Zakona, te ispunila uslove iz člana 82. stav 1. tč. 1-3. Zakona.
- 5) U postupku usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima (Službeni glasnik RS br. 36/11, 99/11 i dr.) i Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 31/11, 112/15 i dr.), rešenjem Komisije za hartije od vrednosti RS broj 5/0-04-242/17-12 od 26.4.2012. godine Beogradskoj berzi a.d. Beograd je data saglasnost za obavljanje delatnosti organizatora regulisanog tržišta i multilaterlane trgovačke platforme (MTP).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)

Po dobijanju saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti izvršena je registracija promena i u nadležnom registru privrednih subjekata - Rešenje Agencije za privredne registre broj BD 69576/2012 od 28.5.2012. godine.

- 6) Po donošenju novog Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS br. 129/2021, u daljem tekstu ZTK), u propisanom roku Berza je sprovedla postupak usklađivanja akata i organizacije Berze sa novim zakonskim rešenjima. Komisija za hartije od vrednosti RS je rešenjem broj 2/2-120-2883/7-22 od 29.12.2022. godine Beogradskoj berzi a.d. Beograd dala saglasnost na opšta akta Berze doneta u pomenutom postupku. Po dobijanju saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti, rešenjima Agencije za privredne registre broj BD 543/23 od 12.1.2023. godine i BD 9269/23 od 2.2.2023. godine izvršena je i registracija neophodnih promena u nadležnom registru privrednih subjekata.

1.2. Poslovno ime i sedište

Pod nazivom Jugoslovensko tržište kapitala poslovala je do 22.6.1992. godine kada je promenila poslovno ime u Beogradska berza p.o. Beograd, uz odobrenje Izvršnog saveta Skupštine grada Beograd (Rešenje broj: 023-168/92-IS), te upisana u nadležni sudski registar rešenjem Okružnog privrednog suda u Beogradu, Fi.13624/92.

Berza danas posluje pod imenom Beogradska berza a.d. Beograd, a poslovno sedište je obezbeđeno zakupom u poslovnoj zgradi u Novom Beogradu, ul. Omladinskih brigada br. 1.

1.3. Osnovna delatnost

U skladu sa Zakonom o klasifikaciji delatnosti (Službeni glasnik RS br. 104/2009) i Uredbom o klasifikaciji delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 54/2010), pretežna delatnost Berze:

6611 – Finansijske i robne berze

Poslovi pretežne delatnosti Berze, u skladu sa ZTK i dozvolom Komisije za hartije od vrednosti su upravljanje i vođenje poslovanja regulisanog tržišta, multilateralne trgovačke platforme (MTP) i organizovane trgovačke platforme (OTP). U skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina, Berza može, pod uslovima i na način uređen tim zakonom, a na osnovu odluke Nadzornog odbora Berze, da obavlja poslove organizovanja platforme za trgovanje digitalnom imovinom u Republici Srbiji i pruža usluge povezane s digitalnom imovinom u obimu poslova utvrđenih dozvolom nadležnog organa u Republici Srbiji. Pored navedenih, Berza može da obavlja i sledeće dodatne poslove: 1) podsticanje i razvoj tržišta kapitala u Republici Srbiji; 2) prodaja i licenciranje tržišnih podataka, uključujući formiranje, prodaju, licenciranje i trgovanje finansijskim instrumentima, na osnovu tržišnih podataka ili drugih finansijskih mera; 3) pružanje usluga dostave podataka i upravljanje sistemom odobrenih objava /APA/ u skladu sa ZTK; 4) edukacija investitora; 5) obavljanje drugih potrebnih poslova u vezi sa aktivnostima i obavezama Berze utvrđenim zakonom (edukacija, izdavanje i plasman publikacija, časopisa i knjiga i sl).

Društvo nije imalo nikakvih sporednih aktivnosti. Sva novčana sredstva su angažovana u osnovnoj delatnosti.

U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, upravu Berze čine nadzorni odbor i izvršni direktor, a u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Društvo je organizovano kao društvo sa dvodomnim upravljanjem, te Izvršni direktor ima rukovodeću funkciju, a Nadzorni odbor ima nadzornu funkciju. U skladu sa navedenim propisima, statutarni organi Društva su:

- Skupština,
- Nadzorni odbor,
- Izvršni direktor.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)**1.3. Osnovna delatnost (nastavak)**

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021-dr.zakon) Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca u 2024. godini iznosio je 17.

Redosled prvih jedanaest akcionara Društva po broju akcija i učešću u kapitalu Društva:

Akcionari Berze (prvih 11)	Broj akcija	% učešća
Republika Srbija	6.953	77.58
Beogradska banka a.d.u stečaju, Beograd	540	6.03
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	430	4.79
ATHEX	426	4.75
BPŠ banka a.d. Beograd	170	1.90
Kompanija Dunav Osiguranje a.d.o. Beograd	120	1.34
MOBTEL-PTT doo Beograd	90	1.00
Nova Agrobanka a.d. u stečaju, Beograd	80	0.89
Ćosić Branislav	42	0.47
Autonomna pokrajina Vojvodine- Pokrajinska vlada	40	0.45
Univerzal banka a.d. u stečaju, Beograd	40	0.45

U pogledu kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, Zakonom o tržištu kapitala utvrđene su obaveze za:

- 1) lica koja stiču, odnosno smanjuju učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze), u odnosu na procenat definisane za kvalifikovano učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze) - 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, a u slučaju posrednog ili neposrednog:
 - uvećanja ili sticanja kvalifikovanog učešća u kapitalu, kada taj procenat akcija sa pravom glasa ili učešća u kapitalu dostigne ili pređe 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, fizičko ili pravno lice, odnosno lica koja su blisko povezana, izuzimajući Republiku Srbiju, dužna su da pribave prethodnu saglasnost Komisije za hartije od vrednosti;
 - smanjenja procenta kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, ispod 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu Berze, akcionar Berze (fizičko ili pravno lice) dužan je da o odluci posrednog ili neposrednog smanjenja procenta kvalifikovanog učešća prethodno obavesti Komisiju i da navede visinu nameravanog smanjenja učešća.
- 2) organizatora tržišta (Berza) da najmanje jednom godišnje obaveštava Komisiju o akcionarima koji poseduju kvalifikovano učešće, kao i veličini njihovih učešća, a ovaj podatak propisan je kao obavezan sastavni deo godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Promene u akcionarskoj strukturi koje su se desile tokom 2023. i 2024. godine rezultirale su i promenama podataka o kvalifikovanom učešću u kapitalu Berze. Tokom 2024. godine, izvršena je dokapitalizacija Berze čime je došlo do značajne promene u vlasničkoj strukturi te je tako Republika Srbija povećala svoje učešće sa 51,71% na 77,58%. Ujedno Republika Srbija je bila i jedini kupac akcija iz dokapitalizacije te je tako došlo do smanjenja procentualnog učešća ostalih akcionara. Ovom promenom broj akcionara sa kvalifikovanim učešćem je smanjen sa četiri na jednog akcionara. Nakon završenog postupka dokapitalizacije broj akcija je povećan na 8.962, a ukupna kapital Berze na RSD 270.652 hiljade.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST (nastavak)**1.3. Osnovna delatnost (nastavak)**

Uvažavajući datu promenu, kvalifikovano učešće u kapitalu Berze ima jedan akcionar:

Akcionari Berze (kvalifikovano učešće)	Broj akcija	% učešća
Republika Srbija	6.953	77.58

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021-dr.zakon), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Berza, kao veliko pravno lice odnosno društvo od javnog interesa, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB" ili "Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva Finansija Republike Srbije od 10. septembra 2020. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 123/2020 od 13. oktobra 2020. godine, utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, i Konceptualni okvir izdati od strane Odbora, kao i prevodi povezanih tumačenja izdatih od strane IFRIC. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda br. 401-00-4351/2020-16, Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su za finansijske izveštaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Berza je ove finansijske izveštaje sastavila u skladu sa zahtevima Pravilnika o Kontnom okviru i finansijskim izveštajima za berze koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti Republike Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 139/2020 i 75/2021), koji odstupa od prezentacije i formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 7 – "Izveštaj o tokovima gotovine".
- Određenim podzakonskim aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koji odstupaju od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

U skladu sa navedenim, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Berze, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)**

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Berza nije primenila MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu, niti je primenila standarde čiji prevod nije utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Berza je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Berze su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Ovi finansijski izveštaji odobreni su od strane Nadzornog odbora 31. marta 2025. godine.

Godišnji izveštaj o poslovanju

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, rukovodstvo Berze odgovorno je za pripremu godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2024. godinu.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji a koji su bili predmet korekcija u skladu sa zahtevima MRS 8 -Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, kao što je obelodanjeno u napomeni 5. uz finansijske izveštaje – Korekcije grešaka iz ranijih godina.

2.3. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Berza nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti.

Za godinu koja se završava 31.12.2024. godine iskazan je tekući neto gubitak u iznosu od RSD 41.692 hiljade (2023. godine: RSD 25,313 hiljada), koji je najvećim delom uslovljen kontinuiranim nedostatkom kvalitetnih investicionih alternativa i posledičnim padom poslovnih aktivnosti članova Berze. Berza uspeva da pokriva nastale gubitke na teret drugih oblika kapitala, nema problema sa održavanjem likvidnosti, kratkoročna imovina prevazilazi nivo kratkoročnih obaveza, tako da smatra da načelo stalnosti poslovanja nije ugroženo, posebno ako se ima u vidu strateški važan položaj Berze u državi.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti procenjene na ovaj način.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.4. Korišćenje procenjivanja (nastavak)**

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za pojedinačne finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine, izuzev u delu sprovedenih korekcija pogrešno primenjene računovodstvene politike u prethodnim godinama koja se odnosi na naknadno odmeravanje nematerijalne imovine i materijalne imovine. Pored navedenog, Društvo je u 2024. godini prvi put primenilo zahteve Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 19 – Primanja zaposlenih u delu obračuna dugoročnih primanja zaposlenih po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada.

3.1. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se priznaje samo ako:

- (a) je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, koje su pripisive imovini, uliti u entitet; i
- (b) ako se nabavna vrednost imovine može pouzdano odmeriti.

Nematerijalna imovina koja proističe iz istraživanja (ili iz faze istraživanja internog projekta) se ne priznaje. Izdatak po osnovu istraživanja (ili u fazi istraživanja internog projekta) se priznaje kao rashod onda kada je on nastao.

Nematerijalna imovina koja proističe iz razvoja (ili iz faze razvoja internog projekta) se priznaje kao imovina ako, i samo ako, Društvo može da dokaže sledeće:

- (a) tehničku izvodljivost završavanja nematerijalne imovine, tako da će ona biti raspoloživa za korišćenje ili prodaju;
- (b) svoju nameru da završi nematerijalnu imovinu i da je koristi ili proda;
- (c) svoju sposobnost korišćenja ili prodaje nematerijalne imovine;
- (d) kako će nematerijalna imovina generisati verovatne buduće ekonomske koristi. Između ostalog, Društvo može da demonstrira postojanje tržišta za proizvod nematerijalne imovine ili samu nematerijalnu imovinu ili, ukoliko se koristi interno, upotrebljivost nematerijalne imovine;
- (e) raspoloživost adekvatnih tehničkih, finansijskih i drugih resursa za završavanje razvoja i korišćenje ili prodaju nematerijalne imovine;
- (f) njegovu sposobnost pouzdanog odmeravanja izdataka koji se mogu pripisati nematerijalnoj imovini tokom njenog razvoja.

Početno priznavanje nematerijalne imovine vrši se po metodu nabavne vrednosti. Nabavna vrednost se sastoji od vrednosti po fakturi dobavljača, troškova uvoza, poreza na dodatu vrednost i svih troškova nastalih u vezi sa dovođenjem imovine u odgovarajuće stanje i lokaciju za namenjenu upotrebu.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se odmerava nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za eventualnu akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.1. Nematerijalna imovina (nastavak)**

Za obračun amortizacije nematerijalne imovine primenjuje se metoda proporcionalnog otpisivanja. Društvo koristi stopu amortizacije od 20% godišnje ukoliko drugačije nije utvrđeno ugovorom ili nekim drugim dokumentom koji se na nematerijalnu imovinu odnosi.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine vrši se od početka narednog meseca od meseca kada je nematerijalna imovina stavljena u upotrebu na osnovicu koju čini nabavna vrednost.

Nematerijalna imovina se otpisuje u roku od pet godina, osim imovine čije je vreme korišćenja utvrđena ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Amortizacioni period i metod amortizacije se proveravaju najmanje na kraju svake finansijske godine. Ukoliko se očekivani korisni vek imovine značajno razlikuje od prethodnih procena, amortizacioni period treba promeniti u skladu sa tim. Takve promene se računovodstveno obuhvataju kao promene računovodstvenih procena u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Društvo procenjuje na kraju svakog izveštajnog perioda da li postoje bilo kakve naznake da je vrednost nekog sredstva umanjena. Ako postoje takve naznake, Društvo vrši procenu nadoknadivog iznosa za takvo sredstvo. Bez obzira da li postoje naznake o umanjenju vrednosti, Društvo takođe testira nematerijalnu imovinu sa neograničenim korisnim vekom trajanja ili nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi na umanjenje vrednosti jednom godišnje, upoređujući njegovu knjigovodstvenu vrednost i nadoknadivi iznos.

3.2. Materijalna imovina

Materijalna imovina predstavlja resurs Društva pod uslovom da ga Društvo može kontrolisati i da Društvo od te materijalne imovine ostvaruje ekonomsku korist.

Početno priznavanje materijalne imovine vrši se po metodu nabavne vrednosti. Ova vrednost se sastoji od vrednosti po fakturi dobavljača, troškova uvoza, poreza na dodatu vrednost i svih troškova nastalih u vezi sa dovođenjem imovine u odgovarajuće stanje i lokaciju za namenjenu upotrebu. Vrednovanje materijalne imovine nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela nabavne vrednosti predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Materijalna imovina ispunjava uslov za priznavanje samo ako je njena nabavna vrednost veća od RSD 15.000,00. Imovina koja ne zadovoljava kriterijum iz ovog stava, priznaje se kao rashod perioda, odnosno sitan inventar.

Vrednovanje naknadnih izdataka u materijalnoj imovini vrši se kada se radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava, povećava kapacitet, unapređuje sredstvo, čime se poboljšava kvalitet proizvoda, bitno se smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja. Uključivanje ovih ulaganja u knjigovodstvenu vrednost vrši se proporcionalnom korekcijom nabavne vrednosti i ispravke vrednosti ili samo korekcijom ispravke vrednosti.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Obračun amortizacije materijalne imovine vrši se proporcionalnom metodom od početka narednog meseca od meseca kada je materijalna imovina stavljena u upotrebu na osnovicu koju čini nabavna vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.2. Materijalna imovina (nastavak)**

Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava po potrebi se preispituje i ako su očekivanja značajno različita od prethodnih procena, stope amortizacije se prilagođavaju za tekuće i buduće periode.

Stope amortizacije primenjene za 2024. godinu su sledeće:

Amortizacione grupe	Stope
Računarska oprema	25%
Transportna sredstva	15%
Nameštaj	20%
Ostala oprema	10-25%

3.3. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog subjekta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog subjekta.

Svi finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti plus transakcioni troškovi, ako ih ima. Izuzetak su potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja u skladu sa MSFI 15 - Prihodi od ugovora sa kupcima, koja se u tom slučaju odmeravaju po vrednosti transakcije.

Finansijska sredstva

Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom.

Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina, i to prema:

- amortizovanoj vrednosti;
- fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- ✓ poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- ✓ karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest).

Procena poslovnog modela na osnovu koga se upravlja finansijskim sredstvima je ključna za klasifikaciju finansijskih sredstava. Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava kako se upravlja grupom finansijskih sredstava da bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model ne zavisi od namera rukovodstva za pojedinačni instrument. Ovaj uslov ne posmatra svaki instrument pojedinačno već viši nivo grupisanja. Moguće je da Društvo ima više od jednog poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.3. Finansijski instrumenti (nastavak)****Finansijska sredstva (nastavak)**

Test poslovnog modela se vrši na sledeći način:

- ✓ Vrš se podela finansijskih sredstava u posebne grupe ili portfolija u skladu sa načinom kako se njima upravlja (na primer: zajmovi i potraživanja se mogu grupisati zajedno jer se drže za naplatu gotovine, a retko ili skoro nikad za prodaju);
- ✓ Identifikuju se ciljevi koji se koriste u toku poslovanja za upravljanje tim grupama ili portfolijom sredstava (na primer cilj za potraživanja je da se drže i naplaćuju (prikuplja gotovina));
- ✓ Na bazi tih ciljeva, klasifikuje se svaka grupa ili portfolio kao "drže se za prikupljanje novčanih tokova", "drže se za prikupljanje novčanih tokova i prodaju" i "ostalo".

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po amortizovanoj vrednosti treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI) treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Samo zajmovi, potraživanja, ulaganja u dužničke hartije i slični dužnički instrumenti mogu da se kvalifikuju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti ili FVTOCI. U slučaju da dužnički instrument ne ispunjava ove kriterijume odmerava se po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Procena poslovnog modela se vrši na kraju svakog izveštajnog perioda kako bi se utvrdilo da li je došlo do promene u poslovnom modelu u odnosu na prethodni period. U tom slučaju vrši se reklasifikacija finansijskih sredstava u odgovarajuću kategoriju (amortizovana vrednost, FVOCI, FVPL).

Svi derivati koji su u obuhvatu MSFI 9 se odmeravaju po fer vrednosti. Sve promene se priznaju kroz bilans uspeha.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja

Dugoročni finansijski plasmani i potraživanja iskazuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za procenjene gubitke po osnovu obezvređenja, do iznosa procenjene naknadive vrednosti.

Kratkoročna potraživanja i kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca, pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluge.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.3. Finansijski instrumenti (nastavak)****Finansijska sredstva (nastavak)*****Kratkoročna potraživanja i kratkoročni finansijski plasmani (nastavak)***

Pri početnom priznavanju, potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu komponentu finansiranja, vrednuju se po transakcionoj ceni utvrđenoj u skladu sa smernicama MSFI 15). Transakciona vrednost kratkoročnih potraživanja od kupaca jednaka je vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Naknadno vrednovanje kratkoročnih potraživanja se vrši po amortizovanoj vrednosti.

Kratkoročne finansijske plasmane čine krediti, hartije od vrednosti i ostali kratkoročni plasmani sa rokom dospeća koji je kraći od dvanaest meseci posle izveštajnog perioda, odnosno od dana bilansa.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu na poslovnim dinarskim i deviznim računima kod banaka, namenskim računima za kupovinu i prodaju hartija od vrednosti, gotovinu u blagajni i ostala novčana sredstva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se u dve kategorije za odmeravanje:

- po amortizovanoj vrednosti ili
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dok se sve ostale finansijske obaveze odmeravaju po amortizovanoj vrednosti osim ako se ne primenjuje opcija za fer vrednost.

Reklasifikacija finansijskih obaveza nije dozvoljena.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti, odnosno po amortizovanoj vrednosti.

Dužnički instrumenti (obaveze po osnovu menica i zajmova) klasifikovani kao kratkoročne obaveze treba da se odmeravaju po nediskontovanom iznosu gotovine ili druge naknade za koju se očekuje da bude plaćena ili primljena umanjeno za eventualno obezvređenje.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.3. Finansijski instrumenti (nastavak)****Obezvredjenje (umanjenje vrednosti)**

Priznavanje obezvredjenja finansijskih sredstava koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVOCI) vrši se na osnovu obezvredjenja po očekivanom kreditnom gubitku (Expected Credit Loss).

Za potrebe procene očekivanih kreditnih gubitaka Društvo koristi matrice ispravke vrednosti formirane na bazi istorijskog kretanja naplativosti potraživanja, kao i informacije orijentisane ka budućnosti, ukoliko su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Za utvrđivanje očekivanog kreditnog gubitka Berza je koristila istorijske podatke o naplati potraživanja za prethodnu poslovnu godinu. Sva nenaplaćena potraživanja kod kojih je od dana dospeća proteklo više od 365 dana obezvređena su u potpunosti.

3.4 Lizing

Na dan zaključenja ugovora Društvo procenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovor je ugovor o lizingu, odnosno sadrži elemente lizinga ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda u zamenu za naknadu.

Na dan zaključenja ugovora Društvo procenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovor je ugovor o lizingu, odnosno sadrži elemente lizinga ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda u zamenu za naknadu.

Društvo određuje trajanje lizinga kao neopozivi period trajanja lizinga, zajedno sa:

- (a) periodima obuhvaćenim svakom eventualnom opcijom produženja lizinga ukoliko postoji realna verovatnoća da će korisnik lizinga iskoristiti tu opciju; i
- (b) periodima obuhvaćenim svakom eventualnom opcijom raskidanja lizinga ukoliko postoji realna verovatnoća da korisnik lizinga neće iskoristiti tu opciju.

Na datum početka lizinga, Društvo odmerava imovinu na koju ima pravo korišćenja po nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost imovine sa pravom korišćenja uključuje:

- (a) iznos početno odmerene obaveze po osnovu lizinga;
- (b) sva plaćanja po osnovu lizinga izvršena na dan ili pre prvog dana trajanja lizinga, umanjeno za sve eventualne primljene podsticaje u vezi sa lizingom;
- (c) sve početne direktne troškove koje je uzrokovao korisnik lizinga; i
- (d) procenu troškova koje će korisnik lizinga imati prilikom demontaže i uklanjanja imovine koja je predmet lizinga, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje određeno uslovima ugovora o lizingu, osim ako ti troškovi nisu nastali za potrebe proizvodnje zaliha. Obaveza za navedene troškove po korisnika lizinga nastaje s prvim danom trajanja lizinga ili kao posledica korišćenja imovine koja je predmet lizinga tokom određenog perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4 Lizing (nastavak)**

Na prvi dan trajanja lizinga, Društvo obavezu po osnovu tog lizinga odmerava po sadašnjoj vrednosti svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja treba da se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u lizingu ako ta stopa može lako da se utvrdi. U slučajevima kad ta kamatna stopa ne može lako da se utvrdi, korisnik lizinga primenjuje inkrementalnu kamatnu stopu pozajmljivanja za korisnika lizinga.

Plaćanja za lizing uključena u odmeravanje obaveze po osnovu lizinga na prvi dan njegovog trajanja obuhvataju sledeća plaćanja za pravo korišćenja imovine koja je predmet lizinga tokom trajanja lizinga a koja nisu izmirena na prvi dan trajanja lizinga:

- (a) fiksna plaćanja, umanjena za sve primljene podsticaje u vezi sa lizingom;
- (b) varijabilna plaćanja po osnovu lizinga koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno odmerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja lizinga;
- (c) iznose za koje se očekuje da dospeju na plaćanje korisniku lizinga u okviru garantovane rezidualne vrednosti;
- (d) cenu korišćenja opcije otkupa ukoliko postoji realna verovatnoća da će korisnik lizinga iskoristiti tu opciju i
- (e) kazne za raskidanje lizinga, ukoliko period trajanja lizinga pokazuje da je korisnik lizinga iskoristio tu opciju.

Varijabilna plaćanja po osnovu lizinga koja zavise od indeksa ili stope uključuju, na primer, plaćanja povezana sa indeksom potrošačkih cena, sa referentnim kamatnim stopama (poput LIBOR-a), odnosno plaćanja koja se menjaju kako bi odražavala promene tržišnih cena zakupa.

Nakon prvog dana trajanja lizinga, Društvo obavezu po osnovu lizinga odmerava tako što:

- (a) povećava knjigovodstvenu vrednost kako bi odražavala kamatu na obavezu po osnovu lizinga;
- (b) umanjuje knjigovodstvenu vrednost kako bi odražavala izvršena plaćanja za lizing; i (c) ponovo odmerava knjigovodstvenu vrednost kako bi odražavala sve ponovne procene ili modifikacije lizinga, ili revidirana suštinski fiksna plaćanja po osnovu lizinga.

Društvo ponovo odmerava obavezu po osnovu lizinga diskontovanjem revidiranih plaćanja za lizing i to po revidiranoj diskontnoj stopi u slučaju:

- (a) promene trajanja lizinga, u kom slučaju korisnik lizinga revidirana plaćanja za lizing utvrđuje na osnovu revidiranog trajanja lizinga; ili
- (b) promene u proceni opcije otkupa imovine koja je predmet lizinga.

Društvo priznaje obavezu za sadašnju vrednost plaćanja zakupa i sredstvo sa pravom korišćenja osnovnog sredstva tokom trajanja zakupa. Sredstvo sa pravom korišćenja odmerava se po nabavnoj vrednosti (koji uključuje inicijalne direktne troškove, bilo koja plaćanja zakupa izvršena pre ili na početku zakupa, umanjene za primljene podsticaje) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke obezvređenja i koriguje se za bilo kakvo ponovno odmeravanje obaveza za zakup. Prava korišćenja se amortiziraju proporcionalno, tokom trajanja zakupa.

Društvo primenjuje MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ da utvrdi da li je sredstvo sa pravom korišćenja obezvređeno. Konkretno, pravo korišćenja koje proizlazi iz ugovora o lizingu smatra se sredstvom jedinice koja generiše novac sa kojom je povezana, i sa njom povezana obaveza zakupa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4 Lizing (nastavak)**

Izuzeci kod primene MSFI 16 – „Lizing“ su:

(a) kratkoročni lizing; i

(b) lizing čiji je predmet imovina male vrednosti (npr. računari, tableti, štampači i slično).

U slučajevima kada Društvo odluči da ne primenjuje zahteve iz paragrafa 22-49 (MSFI 16 „Lizing“) na kratkoročne ili na lizinge koji se odnose na imovinu male vrednosti, sva plaćanja povezana sa takvim lizingom priznaju se kao rashod na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga ili na nekoj drugoj sistematskoj osnovi. Društvo primenjuje neku drugu sistematsku osnovu onda kada ona bolje reprezentuje obrazac koristi koju Društvo kao korisnik lizinga ima od imovine koja je predmet lizinga.

Imovina čija je fer vrednost manja od EUR 5.000, kao i imovina čije pravo zakupa traje do 12 meseci zajedno sa eventualnom opcijom produženja, a koji nemaju opciju otkupa priznaju se kao trošak zakupa pravolinijski do kraja zakupa.

3.5. Kapital

Kapital Društva čini osnovni kapital koji se odnosi na akcijski kapital kao proizvod broja emitovanih akcija i njihove nominalne vrednosti, upisani a neuplaćeni kapital koji obuhvata iznos upisanih a neuplaćenih akcija utvrđen na osnovu odluke Društva o izdavanju akcija, kapitalne rezerve koje obuhvataju emisiju premiju i ostale kapitalne rezerve, rezerve iz dobitka na kojima se iskazuju rezerve iz dobiti (zakonske, statutarne i ostale rezerve), revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti i gubici na kojima se iskazuju efekti revalorizacije, rezerve po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u drugoj funkcionalnoj valuti i nerealizovani dobiti i gubici koji se uključuju u izveštaj o ostalom rezultatu u skladu sa MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja, neraspoređeni dobitak na kome se iskazuje neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine, gubitak na kome se iskazuje nepokriveni gubitak ranijih godina i tekuće godine.

3.6. Dugoročna rezervisanja i obaveze

Dugoročno rezervisanje nastaje kada je obaveza nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kada iznos obaveza može pouzdano da se proceni.

Merenje rezervisanja vrši se u iznosu potrebnih izdataka za izmirenje obaveza. Rezervisanja se koriguju tako da održavaju najbolju sadašnju procenu.

Kada nastane rashod po osnovu obaveza za koju je rezervisanje izvršeno, stvarni izdaci predstavljaju rashod, a prethodno izvršeno rezervisanje se ukida u korist prihoda.

3.7. Porezi i doprinosi

Društvo vrši obračun i plaćanje poreza, doprinosa, taksi, naknada i dr. na način i pod uslovima koji su propisani.

MRS 12 - Porez na dobit definiše način računovodstvenog evidentiranja i obelodanjivanja poreza na dobit kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Porezi i doprinosi (nastavak)***Tekući porez*

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Porez na dobit u visini od 15% se plaća na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije. Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitne privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati iznose koji se mogu odbiti pri određivanju oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda kada se knjigovodstvena vrednost sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri.

Odbitna privremena razlika je karakteristična za situacije:

- kada je knjigovodstvena vrednost sredstva manja od poreske vrednosti (osnovice) sredstva i
- kada je knjigovodstvena vrednost obaveze veća od poreske vrednosti (osnovice) obaveze.

Poreska vrednost (osnovica) sredstva je iznos koji će moći da se odbije za poreske svrhe od bilo kakvih oporezivih ekonomskih koristi koje će se uliti u entitet kada se vrši povraćaj knjigovodstvene vrednosti tog sredstva.

Poreska vrednost (osnovica) obaveze je njena knjigovodstvena vrednost, umanjena za bilo koji iznos koji će moći da se odbije za poreske svrhe u pogledu te obaveze u budućim periodima.

Odbitne privremene razlike nastaju u slučajevima kada je u bilansima Društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći:

- poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava,
- sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja, koja se priznaju u momentu iskorišćenja (na primer, pojedina rezervisanja po IAS 19),
- sa poreskog aspekta nije priznato obezvređenje imovine, koje se priznaje pri otuđenju imovine (roba, materijal, investicione nekretnine i sl.), sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi, koji se priznaju u periodu kada su plaćeni i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Porezi i doprinosi (nastavak)***Odloženi porez (nastavak)*

Odbitna privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Odloženo poresko sredstvo se ne priznaje ako je posledica početnog priznavanja sredstva ili obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u vreme transakcije, ne utiče ni na računovodstveni dobitak ni na oporezivi dobitak (poreski gubitak). Otuda, odloženo poresko sredstvo se ne priznaje za permanentne, stalne razlike, utvrđene pri početnom priznavanju. Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane stope poreza na dobit Društva (ili od strane nadležnih organa, saopštene poreske stope za naredni period, očekivana stopa poreza na dobit za period kada se namirenje očekuje, odnosno za period kada bi odložena poreska sredstva mogla da se iskoriste za umanjenje tekućeg poreza) na iznos odbitne privremene razlike. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja. Odloženo poresko sredstvo po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka se utvrđuje primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos poreskog gubitka. Odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita priznaju se u visini neiskorišćenog poreskog kredita, bez primene propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na taj iznos. Društvo priznaje odložena poreska sredstva, po svim navedenim osnovama (odbitne privremene razlike, neiskorišćeni poreski gubici i neiskorišćeni poreski kredit), samo kada je verovatno, i u meri u kojoj se očekuje, da će u budućem periodu biti raspoloživih oporezivih dobitaka za koje će se ova sredstva moći iskoristiti. Na kraju poslovne godine, Društvo ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva. Društvo priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak omogućiti povraćaj odloženog poreskog sredstva. Analogno iznetom, Društvo smanjuje knjigovodstvenu vrednost odloženog poreskog sredstva u meri u kojoj nije više verovatno da će postojati dovoljan oporezivi dobitak koji će omogućiti korišćenje koristi od celog ili dela tog odloženog poreskog sredstva.

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike. Oporezive privremene razlike su privremene razlike koje će za rezultat imati oporezive iznose prilikom određivanja oporezivog dobitka (poreskog gubitka) budućih perioda, kada se knjigovodstvena vrednost datog sredstva ili obaveze nadoknadi ili izmiri. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određen rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima. Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za poslovnu godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji. Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Porezi i doprinosi (nastavak)***Odloženi porez (nastavak)*

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, osim:

- ako nisu posledica početnog priznavanja gubitka ili
- ako ne nastaju iz početnog priznavanja sredstava ili obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u vreme transakcije, ne utiče ni na računovodstveni dobitak ni na oporezivi dobitak (poreski gubitak).

Odmeravanje odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza proizilazi iz načina na koji Društvo očekuje, na kraju svakog izveštajnog perioda, da u budućnosti povрати ili izmiri knjigovodstvenu vrednost svojih sredstava i obaveza. Suštinski, postoje dva osnovna načina za namirenje knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza, i to:

- prodaja i
- korišćenje.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze se priznaju na identičan način kako su priznati u finansijskim izveštajima Društva, odnosno:

- ako su transakcije i drugi događaji priznati u bilansu uspeha (dobit ili gubitak), svi povezani poreski efekti se priznaju u bilansu uspeha;
- a ako su priznati u ukupnom ostalom rezultatu, ili direktno na kapitalu, identično je mesto priznavanja poreskih efekata.

Pored utvrđivanja neto stanja odloženih poreza (sredstva ili obaveze), utvrđuju se i razlike u odnosu na bilans stanja prethodne godine. Uz uvažavanje korekcija za odložene poreze koji se direktno knjiže na kapitalu (revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak), odloženi porezi se ispoljavaju u vidu:

- odloženih poreskih rashoda perioda i
- odloženih poreskih prihoda perioda.

Odloženi poreski rashodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, povećavaju odložene poreske obaveze ili smanjuju odložena poreska sredstva.

Odloženi poreski prihodi perioda nastaju kada se u bilansu stanja tekuće, u odnosu na bilans stanja prethodne godine, smanjuju odložene poreske obaveze ili povećavaju odložena poreska sredstva.

Prilikom izračunavanja odloženih poreza, apstrahuje se koncept vremenske vrednosti novca, što ima za posledicu da se odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Porezi i doprinosi (nastavak)***Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata*

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

3.8. Naknade zaposlenima*Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih*

U skladu sa propisima Republike Srbije, Društvo je u obavezi da obračuna i plati poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju porez na zarade i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i na teret zaposlenih u obračunatim iznosima po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Ovi porezi i doprinosi čine rashod perioda na koji se odnose.

Društvo ne poseduje sopstvene penzione fondove kao ni opcije u cilju isplate zaposlenim po mogućim osnovama i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2024. godine.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa članom 74. Kolektivnog ugovora Berza je dužna da isplati otpremninu pri odlasku u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – zaposlenom u visini tri zarade koju je ostvario za mesec koji prethodi mesecu u kojem zaposlenom prestaje radni odnos zbog odlaska u penziju, odnosno po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti s tim što tako isplaćena otpremnina ne može biti:

- niža od tri prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u RS prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike (ako je to za zaposlenog povoljnije), niti
- veća od četiri prosečne zarade svih zaposlenih koja je isplaćena na Berzi za mesec koji prethodi mesecu u kome zaposlenom prestaje radni odnos na Berzi zbog odlaska u penziju, odnosno po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti.

Pored navedenog, u skladu sa članom 75 Kolektivnog ugovora, odlukom Direktora Berze, ukoliko finansijske mogućnosti dozvoljavaju, može se zaposlenom odobriti i isplatiti i jubilarna nagrada za svakih navršenih neprekidnih deset godina rada na Berzi (računajući i eventualno vreme rada zaposlenog na Berzi posredstvom zadruga), u visini do dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

3.9. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti Društva i dobitke. U prihode spadaju prihodi po osnovu obavljanja deletnosti, prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl., finansijski prihodi i ostali prihodi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Prihodi i rashodi (nastavak)

Prihod obuhvata fer vrednost za prodaju usluga, bez obračunatog poreza, rabata i popusta. Priznavanje prihoda se vrši na sledeći način:

- **Prihod u slučaju pružanja usluga** se priznaje u računovodstvenom periodu u kom su usluge pružene srazmerno stepenu izvršenja usluge na dan Bilansa stanja.
- **Prihod od kamata** se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope. Prihodi po osnovu kamate uključuju i prihode od zateznih kamata na zakasnela plaćanja obračunatih primenom propisane stope zakonske zatezne kamate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od drugih prihoda.

Društvo vrši priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 kroz model od pet koraka:

- (1) **Korak 1 - Identifikacija ugovora sa kupcima** - ugovorne strane su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugim uobičajenim poslovnim praksama) i obavezale su se da ispune svoje obaveze;
- Ugovor je sporazum dveju strana koji kreira obavezujuća prava i obaveze za svaku stranu. MSFI 15 se primenjuje na sve ugovore koji imaju sve od sledećih odlika:
1. strane su odobrile ugovor i obavezale se na izvršenje ugovornih obaveza;
 2. prava i obaveze strana u ugovoru se mogu identifikovati;
 3. uslovi plaćanja se takođe mogu identifikovati;
 4. ugovor je komercijalnog karaktera;
 5. verovatno je da će se naknada iz ugovora naplatiti.

Ako svaka strana u ugovoru ima jednostrano pravo raskida ugovora koji je u celini neizvršen bez obaveze naknade drugoj strani onda u smislu primene MSFI 15 ugovor ne postoji. Neizvršenje postoji ako kupcu nije isporučena roba odnosno pružene usluge i ako nije primljena, odnosno ne postoji pravo da se primi naknada u zamenu za robu i usluge.

U slučajevima kada su dva ili više ugovora zaključena u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem onda se ti ugovori mogu kombinovati i za potrebe MSFI 15 tretirati kao jedan ugovor. Neophodno je da se o ugovorima pregovaralo u paketu sa istim komercijalnim ciljem, da iznos naknade koji se plaća u okviru jednog ugovora zavisi od cene ili uslova iz drugog ugovora i da su roba ili usluge koji su obećani u okviru oba ugovora jedinstvena obaveza.

Promena u obavezujućim pravima i obavezama (npr. obim ugovora ili cena) tretira se kao modifikacija ugovora ako je odobrena i dovodi do stvaranja novih ili promene postojećih obavezujućih prava i obaveza. Modifikacije ugovora se tretiraju kao poseban ugovor samo ako se obim ugovora menja zbog novih odvojivih roba i usluga i ako promena u ugovorenoj ceni odražava pojedinačnu prodajnu cenu odvojive robe ili usluge.

- (2) **Korak 2 - Identifikacija ugovorne obaveze** (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge -društvo može da identifikuje prava svih strana u vezi sa dobrima ili uslugama koje se prenose;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Prihodi i rashodi (nastavak)**

Ugovorna obaveza (obaveza činjenja - eng: performance obligation) je definisana ugovorom kao obaveza da se izvrši prenos kupcu odvojive robe ili usluge, pojedinačno ili zajedno ili u serijama tokom vremena. Aktivnosti koje ne rezultiraju u prenosu robe ili usluga kupcu nisu ugovorne obaveze iz ugovora sa kupcima i neće dovesti do priznavanja prihoda.

Potrebno je da sledeća dva kriterijuma budu ispunjena da bi se neka roba ili usluga smatrali odvojivom:

- Kupac može da ima koristi od pojedinačnog dobra ili usluge;
- Obećanje da se prenese roba ili usluga je odvojivo od ostalih obećanja iz ugovora.

(3) **Korak 3 - Utvrđivanje cene transakcije** - Društvo može da identifikuje uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose;

Cena transakcije predstavlja iznos naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos obećanih roba ili usluga i isključuje iznose naplaćane u ime trećih strana (npr. PDV). Prilikom određivanja transakcione cene u obzir se uzima i sledeće: da li postoje značajne komponente finansiranja, varijabilne komponente, iznosi koji se isplaćuju kupcu (npr. refundacije ili rabati) i nenovčane naknade. Varijabilne komponente mogu da uključuju popuste, pravo povrata, razne podsticaje, bonuse, kazne i slično.

Varijabilne komponente naknade se odmeravaju upotrebom dve metode:

- metoda očekivane vrednosti (bazira se na ponderisanim očekivanim vrednostima u odnosu recimo na slične ugovore) i
- metod jednog najverovatnijeg iznosa (iznos koji je najverovatniji da se desi u slučajevima npr. kada postoji malo iznosa za razmatranje).

U slučajevima kada postoji komponenta finansiranja, prihod od prodaje se priznaje u iznosu koji predstavlja cenu koju bi kupac platio da je plaćanje izvršeno odmah u momentu isporuke robe ili usluga.

Društvo nije u obavezi da prilagođava iznos naknade po osnovu komponenti finansiranja ukoliko očekuje da će od prodaje do naplate proći manje od godinu dana.

Nenovčane naknade primljene od kupca se vrednuju po fer vrednosti.

Iznosi koji se isplaćuju kupcu uključuju iznose koje Društvo plaća ili očekuje da će ih platiti kupcu kao i kredite i slične stvari poput kupona ili vaučera. Računovodstveno se ovi iznosi obuhvataju tako što se za iznos naknade uamnjuje cena transakcije (prihod ses tornira), osim ako se plaćanje kupcu vrši kao zamena za drugu robu ili usluge primljene od kupca.

(4) **Korak 4 - Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze** - sadržina ugovora je komercijalna (to jest, očekuje se da će rizik, vreme ili iznos budućih tokova gotovine Društva da se promene kao rezultat ugovora):

Cena transakcije iz 3. koraka se alocira na svaku ugovornu obavezu na bazi pojedinačnih (samostalnih) prodajnih cena svake ugovorne obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Prihodi i rashodi (nastavak)**

Samostalna prodajna cena je ona cena po kojoj bi se roba ili usluge zasebno prodavale. U slučajevima kada samostalne prodajne cene nisu lako uočljive, one se procenjuju i to korišćenjem jednog od sledećih pristupa:

- usklađena tržišna procena,
- očekivani troškovi plus marža, i
- rezidualni pristup (ono što ostane nakon što se oduzmu uočljive pojedinačne prodajne cene ostalih ugovornih obaveza).

(5) Korak 5 - Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze - postoji značajna verovatnoća da će Društvo dobiti naknadu na koju će imati pravo u zamenu za dobra ili usluge koji će biti isporučeni kupcu.

Prilikom vršenja procene da li je verovatno da će naplata nekog iznosa naknade biti izvršena, Društvo razmatra samo sposobnost i nameru kupca da plati taj iznos naknade do isteka roka dospeća. Iznos naknade na koji će Društvo imati pravo može biti manji od cene navedene u ugovoru ako je naknada promenljiva zato što Društvo može da ponudi kupcu popust na cenu.

Cena transakcije alocirana na svaku od ugovornih obaveza (korak 4) priznaje se kao prihod kada je ispunjenje obaveze nastalo i to tokom vremena ili u određenom trenutku u vremenu.

Ispunjenje nastaje kada je kontrola nad obećanim dobrima ili uslugama prenešena na kupca, tj. kada on ima mogućnost da upravlja korišćenjem te imovine i mogućnost da značajno stiče sve preostale koristi od te imovine.

Sledeći faktori se mogu koristiti za razmatranje da li je došlo do prenosa kontrole:

- Društvo je fizički preneo imovinu na kupca,
- ko ima zakonsko pravo nad imovinom,
- rizici i naknade u vezi sa vlasništvom,
- prihvatanje imovine od strane kupca,
- Društvo ima sadašnje pravo na naplatu po osnovu imovine.

Prihod se priznaje tokom vremena ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- Kupac istovremeno prima i upotrebljava sve koristi koje Društvo pruža tokom izvršenja posla;
- U okviru izvršenja posla stvara se ili poboljšava imovina koja je pod kontrolom kupca;
- U okviru izvršenja posla ne stvara se imovina koju subjekt može upotrebiti na drugačiji način i subjekt ima ostvarivo pravo na plaćanje za ono što je uradio do određenog trenutka.

Prihod se priznaje tokom vremena na način koji najbolje predstavlja napredak u prenosu kontrole nad robom ili uslugama kupcu. Društvo primenjuje jenu od dve metode za merenje tog napretka:

- metod outputa (npr. procene ostvarenih rezultata, postignute kritične tačke iz projekta, jedinice proizvedene/isporučene i slično) i
- metod inputa (npr. utrošeni resursi, časovi rada, nastali troškovi, utrošeno vreme, radni sati mašina, itd.).

Ako uslovi za priznavanje prihoda tokom vremena nisu ispunjeni, onda se prihod priznaje u određenom trenutku. Prihod se priznaje u momentu u kome Društvo prenosi kontrolu nad određenom robom ili uslugama na kupca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Prihodi i rashodi (nastavak)

Promenljivost koja se odnosi na naknade obećane od strane kupca može biti eksplicitno navedena u ugovoru. Pored uslova ugovora, postojanje sledećih okolnosti ukazuje na to da je obećana naknada promenljiva:

- ✓ kupac ima opravdano očekivanje koje proizilazi iz uobičajenih poslovnih praksi Društva, objavljenih politika ili konkretnih saopštenja da će Društvo prihvatiti manji iznos naknade od cene navedene u ugovoru. To jest, očekuje se da će Društvo ponuditi umanjenje cene (napr. popust, rabat, povraćaj novca ili kredit);
- ✓ druge činjenice i okolnosti ukazuju na nameru Društva da, prilikom zaključivanja ugovora sa kupcem, ponudi umanjenje cene kupcu.

Troškovi ugovora - Društvo priznaje dodatne troškove sticanja ugovora s kupcem kao imovinu ako se očekuje povrat tih troškova. Dodatni troškovi sticanja ugovora su oni troškovi koje snosi Društvo prilikom sticanja ugovora sa kupcem, a koje ne bi snosio da nije bilo sticanja ugovora.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitališu ako ti troškovi nisu u delokrugu nekog drugog standarda, ako se odnose direktno na ugovor, zbog tih troškova se stvaraju ili povećavaju resursi i ako se očekuje povrat tih troškova.

Garancije - Ako kupac ima mogućnost odvojene kupovine garancije, garancija se smatra odvojom uslugom i Društvo je dužan da tu garanciju tretira kao ugovornu obavezu i da na nju primenjuje sve ono što je prethodno opisano. Pri proceni da li se garancijom pruža usluga kupcu, treba da se razmotre i zakonski zahtevi u pogledu garancija kao i period koji pokriva garancija (što je duži period, veća je verovatnoća da se pruža usluga).

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti Društva i gubitke. U rashode spadaju rashodi po osnovu obavljanja delatnosti, ostali poslovni rashodi, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, nematerijalni troškovi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi od usklađivanja vrednosti imovine.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Rashodi terete troškove u tačno naznačenom iznosu u periodu na koji se odnose finansijski izveštaji i obračunavaju se po načelu uzročnosti. Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa nastalim prihodima.

3.10. Korekcije grešaka iz ranijih perioda

Ispravljanje materijalno značajne greške vrši se preko računa neraspoređene dobiti ili gubitka ranijih godina u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajna greška je ona koja pojedinačno ili kumulativno sa ostalim greškama predstavlja više od 2% poslovnih prihoda iskazanih u bilansu uspeha za godinu kada je nastala greška.

Ispravljanje naknadno ustanovljenih grešaka koje nisu materijalno značajne vrši se na teret rashoda ili prihoda perioda u kome su identifikovane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.11. Preračunavanje iznosa iskazanih u stranoj valuti i iznosa sa ugovorenim valutnom klauzulom**

Transakcije obavljene u stranoj valuti preračunavaju se na dan poslovne promene u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu. Sredstva i obaveze iskazani u devizama na dan Bilansa stanja preračunavaju se i iskazuju u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, a koji važi na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Realizovane pozitivne ili negativne kursne razlike koje su rezultat preračunavanja poslovnih transakcija u stranoj valuti bilansirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Zvanični kursevi za najučestalije strane valute u primeni na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja su sledeći:

Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs:	31.12.2024.	31.12.2023.
EUR	1		117,0149	117,1737
USD	1		112,4386	105,8671
CHF	1		124,5237	125,5343
GBP	1		141,1178	135,0550
RUB	1		1.0557	1,1764

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadi vrednosti. Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvredjenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, osim onog koje je priznato u finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA (nastavak)*Ispravka vrednosti potraživanja*

Ispravka vrednosti za procenu očekivanih kreditnih gubitaka zahteva određen stepen procene i prosuđivanja. Zasnovan je na očekivanom kreditnom gubitku grupisanom na osnovu dana kašnjenja i daje pretpostavke za alociranje ukupne očekivane stope kreditnog gubitka za svaku grupu. Ove pretpostavke uključuju nedavno prodajno iskustvo, istorijske stope naplate, aktuelna geopolitička dešavanja, inflacije i dostupne informacije o budućnosti. Ispravka vrednosti za očekivane kreditne gubitke, izračunava se na osnovu informacija dostupnih u vreme pripreme. Stvarni kreditni gubici u narednim godinama mogu biti veći ili manji.

Fer vrednost

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Društvo je izvršilo procenu rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada u skladu sa zahtevima MRS 19-Primanja zaposlenih.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Društvo nema sudske sporove, tako da nije potrebno vršiti obračun rezervisanja za eventualne obaveze u vezi sa sudskim sporovima, jer nema identifikovanih potencijalnih obaveza koje bi mogle nastati zbog njih.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA (nastavak)*Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme*

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu amortizacionog perioda i metoda amortizacije, najmanje na kraju svake finansijske godine, vrši rukovodstvo Društva, kao i odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

Period zakupa

Period zakupa je značajna komponenta u merenju imovine i obaveza iz prava korišćenja. Procena se primenjuje prilikom određivanja da li postoji razumna izvesnost da će biti iskorišćena opcija za produženje zakupa ili kupovinu osnovnog sredstva, ili se neće iskoristiti opcija za raskid ugovora kad se utvrđuje period koji će biti uključen u period zakupa. Prilikom određivanja roka zakupa sve činjenice i okolnosti koje stvaraju ekonomski podsticaj za korišćenje opcije produženja ili neiskorišćenja opcije za raskid ugovora, uzimaju se u obzir na datum početka zakupa. Faktori koji se razmatraju mogu uključivati: važnost imovine za poslovanje kompanije; poređenje rokova i uslova sa preovlađujućim tržišnim stopama; izricanje značajnih kazni; postojanje značajnih poboljšanja zakupa; troškovi i poremećaji u zameni sredstava. Društvo ponovo procenjuje da li je razumno i izvesno da će iskoristiti opciju produženja ili da neće iskoristiti opciju raskida, ako postoji značajan događaj ili značajna promena okolnosti.

Inkrementalna stopa zaduživanja

Tamo gde se implicitna kamatna stopa u zakupu ne može lako odrediti, procenjuje se inkrementalna stopa pozajmljivanja kako bi se diskontovala buduća plaćanja zakupa, izmerila sadašnja vrednost zakupa i izmerila sadašnja vrednost obaveze po zakupu na datum početka zakupa. Takva stopa je zasnovana na onome što kompanija procenjuje da bi morala da plati trećem licu da pozajmi sredstva neophodna za dobijanje imovine slične vrednosti kao imovine sa pravom korišćenja sa sličnim uslovima, bezbednosnim i ekonomskim okruženjem.

5. KOREKCIJE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Berza je u skladu sa IAS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ korigovala greške iz ranijih koje se odnose na neadekvatnu primenu računovodstvene politike za naknadno odmeravanje nematerijalne imovine i materijalne imovine, pri čemu je u 2023. i 2022. godini i ranijim godinama u periodu od 2006. godine vršena interna procenu navedene imovine, a pozitivni efekti takvih procena priznati su u korist revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Pored toga, Berza je u finansijskim izveštajima za 2023. godinu, kao i na dan najranijeg uporedivog perioda prvi put primenila zahteve Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 19 – Primanja zaposlenih u delu obračuna dugoročnih primanja zaposlenih po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

5. KOREKCIJE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA (nastavak)

Pregled korekcija Bilansa uspeha za 2023. godinu dat je u nastavku:

	Godina završena 31. decembra 2023. godine Prethodno iskazano	Korekcije	U hiljadama dinara Godina završena 31. decembra 2023. godine Korigovano
POSLOVNI PRIHODI	79.052	-	79.052
POSLOVNI RASHODI			
Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti	691	-	691
Ostali poslovni rashodi	7.498	-	7.498
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	75.788	-	75.788
Troškovi amortizacije	15.856	(5.037)	10.819
Nematerijalni troškovi	12.413	-	12.413
	112.246	(5.037)	107.209
POSLOVNI GUBITAK	33.194	(5.037)	28.157
FINANSIJSKI PRIHODI	8.086	-	8.086
FINANSIJSKI RASHODI	1.929	-	1.929
OSTALI PRIHODI	569	220	789
OSTALI RASHODI	4.102	-	4.102
GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	30.570	(5.257)	25.313
Odloženi poreski prihodi perioda	717	(717)	-
NETO GUBITAK	29.853	(4.540)	25.313

Pregled korekcija Bilansa stanja za 2023. godinu dat je u nastavku:

	31. decembra 2023. godine Prethodno iskazano	Korekcije	U hiljadama dinara 31. decembra 2023. godine Korigovano
Stalna imovina	51.426	(6.043)	45.383
Obrna imovina	406.295	-	406.295
AKTIVA	457.721	(6.043)	451.678
Osnovni kapital	125.632	-	125.632
Rezerve	33.466	-	33.466
Revalorizacija rezerve	60.323	(59.762)	561
Neraspoređeni dobitak	6.294	46.982	53.276
Gubitak	(29.853)	4.540	(25.313)
Kapital	195.862	(8.240)	187.622
Dugoročna rezervisanja i obaveze	3.274	2.255	5.529
Odložene poreske obaveze	58	(58)	-
Kratkoročne obaveze	258.527	-	258.527
PASIVA	457.721	(6.043)	451.678

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

5. KOREKCIJE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA (nastavak)

Pregled korekcija Bilansa stanja na dan 1. januara 2023. godine dat je u nastavku:

	U hiljadama dinara		
	1. januar 2023. godine Prethodno iskazano	Korekcije	1. januar 2023. godine Korigovano
Stalna imovina	39.912	(5.452)	34.460
Obrna imovina	195.589	-	195.589
Odložena poreska sredstva	69	-	69
AKTIVA	235.570	(5.452)	230.118
Osnovni kapital	125.632	-	125.632
Rezerve	33.466	-	33.466
Revalorizacije rezerve	58.937	(58.530)	407
Neraspoređeni dobitak	2.897	50.449	53.346
Kapital	220.932	(8.081)	212.851
Dugoročna rezervisanja i obaveze	732	2.629	3.361
Odložene poreske obaveze	-	-	-
Kratkoročne obaveze	13.906	-	13.906
PASIVA	235.570	(5.452)	230.118

6. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u 000 dinara	
Nematerijalna imovina	2024.	2023.
Softver i ostala prava	13.816	13.816
Nematerijalna imovina u pripremi	35.146	20.253
Obezbvredjenje nematerijalne imovine	(4.491)	-
Ukupno:	44.471	34.069
Ispravka vrednosti - softver	13.731	13.646
Ukupno:	30.740	20.423

Nematerijalna imovina u pripremi, iskazana u poslovnim knjigama Berze se odnosi na ulaganja za potrebe prelaska na trgovačku platformu „Oasis“ Atinske berze, koja se prilagođava uslovima poslovanja i trgovanja na Berzi.

Ulaganje u nematerijalnu imovinu u pripremi u periodu 2022-2024. godine najvećim delom se odnosi na sledeće:

- Angažovanje zaposlenih lica koji su ključni izvršioci poslova po Ugovoru zaključenom između Atinske i Beogradske berze u vidu troškova primanja zaposlenih nastalih direktno u procesu migracije;
- Ugovora zaključenih sa konsultantima za poslove izrade detaljnih specifikacija trgovačkih podataka generisanih u Belex fix, poslove konsaltinga u vezi procesa migracije, poslove definisanja i nadgledanja sprovođenja planova migracije, definisanja pravila trgovanja vezanih za Pravila poslovanja Berze u vezi sa realizacijom posla migracije trgovačke platforme.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

6. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2024. godine, Berza je testirala nematerijalnu imovinu u pripremi na obezvređenje u skladu sa zahtevima MTS 36 - Umanjenje vrednosti imovine koristeći kao pretpostavke planove poslovanja u narednom periodu i odgovarajuću diskontnu stopu i priznala gubitak od umanjenja vrednosti u iznosu od RSD 4.491 hiljade dinara.

7. MATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

	Oprema i transportna sredstva	Biblioteka i umetnička dela	Nekretnine i oprema uzeta u lizing	Ulaganja na tuđim nekretnostima i opremi	Nekretnine i oprema u pripremi	Avansi za materijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost:							
Stanje 01.01.2023. godine	96.469	3.608	8.100	3.481	188	1.695	113.541
Korekcija početnog stanja	-	-	-	-	-	-	-
Korigovano stanje 01.01.2023.	96.469	3.608	8.100	3.481	188	1.695	113.541
Povećanja:	4.635	-	4.794	-	-	-	9.429
Nove nabavke	4.635	-	4.794	-	-	-	9.429
Smanjenje:	3.407	-	-	-	-	-	3.407
Rashodovanje (otpis) i isknjiženje	3.407	-	-	-	-	-	3.407
Aktiviranje (iskorišćenje)	-	-	-	-	188	1.695	1.883
Stanje 31.12.2023. godine	97.697	3.608	12.894	3.481	-	-	117.680
Ispravka vrednosti:							
Stanje 01.01.2023. godine	72.995	261	4.858	3.481	-	-	81.595
Korekcija početnog stanja	5.036	-	-	-	-	-	5.036
Korigovano stanje 01.01.2023.	78.031	261	4.858	3.481	-	-	86.631
Povećanja:	8.311	-	2.423	-	-	-	10.734
Amortizacija	8.311	-	2.423	-	-	-	10.734
Smanjenje:	3.998	-	-	-	-	-	3.998
Rashodovanje (otpis)	3.407	-	-	-	-	-	3.407
Ostalo	591	-	-	-	-	-	591
Stanje 31.12.2023.	82.344	261	7.281	3.481	-	-	93.367
Sadašnja vrednost:							
31.12.2023. godine	15.353	3.347	5.613	-	-	-	24.313

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

7. MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

u 000 dinara

	Oprema i transportna sredstva	Biblioteka i umetnička dela	Nekretnine i oprema uzeta u lizing	Ulaganja na tuđim nekretninama i opremi	Nekretnine i oprema u pripremi	Avansi za materijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost:							
Stanje 01.01.2024. godine	97.697	3.608	12.894	3.481	-	-	117.680
Korekcija početnog stanja	-	-	-	-	-	-	-
Korigovano stanje 01.01.2024.	97.697	3.608	12.894	3.481	-	-	117.680
Povećanja:	3.026	-	-	-	-	798	3.824
Nove nabavke	3.026	-	-	-	-	798	3.824
Smanjenje:	7.103	-	12.894	-	-	-	19.997
Rashodovanje (otpis) i isknjiženje	7.103	-	12.894	-	-	-	19.997
Isknjiženje i prodaja							
Aktiviranje (iskorišćenje)							
Stanje 31.12.2024. god.	93.620	3.608	-	3.481	-	798	101.507
Ispravka vrednosti:							
Stanje 01.01.2024. god.	82.344	261	7.281	3.481	-	-	93.367
Korekcija početnog stanja	-	-	-	-	-	-	-
Korigovano stanje 01.01.2024	82.344	261	7.281	3.481	-	-	93.367
Povećanja:	6.341	-	802	-	-	-	7.143
Amortizacija	6.341	-	802	-	-	-	7.143
Smanjenje:	7.103	-	8.083	-	-	-	15.186
Rashodovanje (otpis)	7.103	-	-	-	-	-	7.103
Isknjiženje (prodaja)	-	-	8.083	-	-	-	8.083
Stanje 31.12.2024. godine	81.582	261	-	3.481	-	-	85.324
Sadašnja vrednost:							
31.12.2024. godine	12.038	3.347	-	-	-	798	16.183

Na dan 31. decembra 2024. godine Društvo nema materijalnu imovinu pod zalogom i hipotekom.

Na dan 31. decembra 2024. godine materijalna imovina čija je sadašnja vrednost nula a koja je i dalje u upotrebi se odnosi na:

- opremu i transportna sredstva čija je nabavna vrednost 61.886 hiljada dinara i
- ulaganja na tuđim nekretninama i opremi čija je nabavna vrednost 3.481 hiljada dinara.

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

u 000 dinara

Dugoročni finansijski plasmani	2024.	2023.
Ostali dugoročni finansijski plasmani	646	647
Ukupno:	646	647

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

9. ZALIHE

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Plaćeni avansi po drugim poslovima	965	2.853
Sitan inventar	1.610	1.590
Ispravka vrednosti sitnog inventara	(1.610)	(1.590)
Ukupno:	965	2.853

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU OBAVLJANJA DELATNOSTI, ZA KAMATU I OSTALA ULAGANJA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Potraživanja za naknade:		
Potraživanja za obavljanje poslova na OM	648	324
Potraživanja za obavljanje poslova na MTP	13.977	13.484
Potraživanje za proviziju	69	7
Potraživanja za ostale naknade	742	638
Ostala potraživanja za obavljanje delatnosti	14	19
Potraživanja za kamatu i ostala ulaganja	698	487
	16.148	14.959
Ispravka vrednosti	(13.700)	(10.701)
Ukupno:	2.448	4.258

11. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Potraživanja od zaposlenih	-	1
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	-	104
Potraživanja po osnovu datih zajmova	360	132
Ukupno:	360	237

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti-deo koji dospeva do jedne godine	-	1.884
Ostali kratkoročni finansijski plasmani-oročena dinarska sredstva	177.000	23.000
Ostali kratkoročni finansijski plasmani-oročena devizna sredstva	129.209	115.491
Ukupno:	306.209	140.375

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (nastavak)

U skladu sa Statutom, Društvo može ulagati u finansijske instrumente kao što su državne hartije od vrednosti i visoko likvidni finansijski instrumenti koje odlikuje nizak kreditni i tržišni rizik, a u skladu sa ZTK i podzakonskim aktima. Povećanje iskazano u bilansnoj poziciji oročenih dinarskih i deviznih sredstava na kraju izveštajne godine je rezultat plasiranja slobodnih sredstava Društva kod više banaka u Republici Srbiji i na relativno kratke rokove, iz razloga obezbeđenja buduće likvidnosti.

Kamatne stope po kojima je Berza oročavala slobodna novčana sredstva u toku 2024. godine su se kretale u rasponu od 2,20% do 4,45% za EUR, od 4,40% do 6,80% za RSD i od 2,60% do 3,00% za USD. Poslovne banke su, u toku godine, menjale ponude kamatnih stopa u zavisnosti od trenutnih okolnosti uzrokovanih padom referentne kamatne stope u toku godine (u 3 iteracije), visine sredstava koje je Berza oročavala kao i roka oročenja.

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Tekući (poslovni) računi	26.484	239.028
Devizni račun	8.782	596
Ukupno:	35.266	239.624

14. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Unapred plaćena premija osiguranja	84	52
Unapred plaćena pretplata za stručne časopise i publikacije	32	117
Unapred plaćene naknade zaposlenima za dolazak i odlazak sa rada	-	9
Ostali unapred plaćeni troškovi	1.973	3.555
Ostali obračunati prihodi tekućeg perioda koji nisu fakturisani	11.543	15.215
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.161	-
Ukupno:	17.793	18.948

Na dan 31. decembra 2024. godine ostali obračunati prihodi tekućeg perioda koji nisu fakturisani u iznosu od 11.543 hiljade dinara se najvećim delom odnose na prihode od distribucije podataka za 2024. godinu u iznosu od 10.301 hiljade dinara obračunate na osnovu izveštaja Bečke berze, kao i na deo obračunate kamate u iznosu od 1.144 hiljade dinara po osnovu oročenih depozita kod domaće banke sa pripisom kamate na kraju perioda oročenja, a koja je iskazana u korist Bilansa uspeha za 2024. godinu.

Na dan 31. decembra 2024. godine ostala vremenska razgraničenja u iznosu od 4.161 hiljade dinara se odnose na fakturu Atinske berze sa internim obračunom PDV-a i poreza po odbitku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

15. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Kretanje promena na odloženim poreskim sredstvima i obavezama

Stanje na početku godine

Povećanje odloženih poreskih sredstava u korist odloženih poreskih prihoda po osnovu razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnovice kod stalne imovine koja podleže obračunu amortizacije

Smanjenje odloženih poreskih sredstava na teret odloženih poreskih rashoda zbog neopravdanosti daljeg iskazivanja

Ukupno:

2024.		u 000 dinara
Sredstvo	Obaveza	
-	58	
-	858	
-	58	
-	858	

16. KAPITAL

Kapital Berze čini:

	2024.	2023.
Aksijski kapital	270.652	125.632
Ukupno osnovni i ostali kapital:	270.652	125.632
Kapitalne rezerve- emisija premija	89.370	-
Statutarne rezerve	9.907	33.466
Revalorizacione rezerve	407	407
Aktuarski dobici	465	154
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	51.523	53.276
Gubitak tekuće godine	41.692	25.313
Ukupno:	380.632	187.622

Na sednici Skupštine Berze održane 25.12.2023. godine doneta je Odluka o izdavanju običnih akcija Berze radi povećanja osnovnog kapitala novim ulozima, ukupne vrednosti 280.467 hiljada dinara za 9.287 komada običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti 30.200 dinara. Rok za upis i uplatu akcija ove emisije trajao je 60 dana od dana registracije odluke kod nadležnog registra privrednih subjekata Republike Srbije. Akcije koje su bile izdate su bile namenjene postojećim akcionarima srazmerno njihovom učešću u kapitalu registrovanom u CRHOV. Ovo pravo je iskoristio akcionar Republika Srbija koja je izvršila uplatu od 234.390 hiljada dinara. Kupovinom 4.802 akcije, povećan je osnovni kapital Berze za iznos od 145.020 hiljada dinara i formirana je emisija premija u iznosu od 89.370 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

16. KAPITAL (nastavak)

Promene na pozicijama kapitala prikazane su u sledećoj tabeli:

	Osnovni kapital	Rezerve (statutarne i emisiona premija)	Revalorizaci-one rezerve i aktuarski dobiti	Neraspore-đeni dobitak	Gubitak	Ukupno
Stanje 31. decembra 2022. godine	125,632	33,466	58,937	2,897	-	220,932
Korekcije:						
- ukidanje revalorizacionih rezevi 2006. - 2021.	-	-	(58,530)	58,530	-	-
- priznata dugoročna rezervisanja	-	-	-	(2,629)	-	(2,629)
- ukidanje revalorizacionih rezervi 2022.	-	-	-	(5,452)	-	(5,452)
Stanje 1. januar 2023, korigovano	125,632	33,466	407	53,346	-	212,851
Korekcije:						
- aktuarski dobiti	-	-	154	-	-	154
- ostalo	-	-	-	(70)	-	(70)
Rezultat perioda - gubitak	-	-	-	-	(25,313)	(25,313)
Stanje 31. decembra 2023, korigovano	125,632	33,466	561	53,276	(25,313)	187,622
Povećanje:						
- po osnovu emisije akcija	145,020	-	-	-	-	145,020
- po osnovu emisije akcija - emisiona premija	-	89,370	-	-	-	89,370
Pokriće gubitka	-	(23,559)	-	-	23,559	-
- aktuarski dobiti	-	-	311	-	-	311
Ostalo -prenos i zaokruženje	-	-	-	(1,753)	1,754	1
Rezultat perioda - gubitak	-	-	-	-	(41,692)	(41,692)
Stanje 31. decembra 2024. godine	270,652	99,277	872	51,523	(41,692)	380,632

17. DUGOROČNA REZERVISANJA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Rezervisanja za naknade i dr.beneficije zaposlenih	2.675	2.255
Ukupno:	2.675	2.255

Berza je izvršila procenu rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenih na dan: 31.12.2024. i 31.12.2023. godine, u skladu sa obračunom urađenim od strane ovlašćenog aktuara, pri čemu su korišćene sledeće pretpostavke:

- Prilikom izrade obračuna korišćena je diskontna stopa od 6,5% za 2023. godinu i 4,78% za 2024. godinu,
- Procenjena dugoročna buduća fluktuacija zaposlenih iznosi 10,00% za obe izveštajne godine, u skladu sa istorijskim pokazateljima i iskustvom izvođača obračuna u radu sa sličnim društvima,
- Stopa dugoročno očekivanog rasta zarada u visini od 10% na godišnjem nivou, za obe izveštajne godine, utvrđena u skladu sa istorijskim podacima i očekivanim ekonomskim pokazateljima u budućem periodu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

18. DUGOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u 000 dinara

Dugoročne finansijske obaveze	2024.	2023.
Obaveze po osnovu lizinga	-	3.274
Ukupno:	-	3.274

Dugoročne obaveze po osnovu lizinga formirane u skladu sa zahtevima MSFI 16- Lizing su se u 2023. godini odnosile na Ugovor o zakupu nepokretnosti broj 361-23/2014 i Anex III zaključen sa Republičkom Direkcijom za imovinu Republike Srbije za period 01.06.2015.-30.04.2024. godine. Obzirom da do dana objave godišnjih finansijskih izveštaja Berze dalji uslovi zakupa nisu regulisani ugovorom, to je uslovilo prestanak priznavanja obaveze i imovine sa pravom korišćenja iskazanih na dan 30.04.2024.godine. Imajući u vidu činjenicu da je Beogradska Berza koristila poslovni prostor Republičke direkcije za imovinu u periodu maj-decembar 2024. godine, troškovi zakupa su ukalkulisani i priznati na teret rashoda u Bilansu uspeha za 2024. godinu.

19. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

u 000 dinara

Kratkoročne finansijske obaveze	2024.	2023.
Deo dugoročnih obaveza po osnovu lizinga koje dospevaju do jedne godine	-	2.251
Ukupno:	-	2.251

20. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

u 000 dinara

Primljeni avansi depoziti i kaucije	2024.	2023.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije-domaći	2.151	2.136
Primljeni avansi, depoziti i kaucije-inostranstvo	7.921	7.940
Ukupno:	10.072	10.076

Na dan 31. decembra 2024. godine primljeni avansi iz inostranstva u iznosu od 7.921 hiljade dinara se najvećim delom u iznosu od 7.905 hiljada dinara odnose na primljene uplate Bečke berze po osnovu distribucije podataka za prva tri kvartala izveštajne godine (31. decembra 2023. godine: 7.917 hiljada dinara).

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

u 000 dinara

Obaveze iz poslovanja	2024.	2023.
Obaveze prema dobavljačima	10.789	5.114
Ostale obaveze iz poslovanja	185	234.693
Ukupno:	10.974	239.807

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2024. godine, obaveze prema dobavljačima se najvećim delom odnose na obaveze prema Athens Stock Exchange u iznosu od 7.319 hiljada dinara i Bloomberg Finance L.P. u iznosu od 2.158 hiljada dinara, a koje nisu dospele za plaćanje na dan bilansiranja.

Na dan 31. decembra 2023. godine ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 234.693 hiljade dinara bilansiran se najvećim delom odnose na uplatu Republike Srbije dana 27.12.2023. godine u iznosu od 234.390 hiljada dinara na namenski račun, po osnovu kupovine akcija, u skladu sa Odlukom Skupštine Berze o izdavanju običnih akcija radi povećanja osnovnog kapitala novim ulozima.

22. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Obaveze prema zaposlenima i drugim fizičkim licima	-	4.219
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine	-	520
Obaveze za porez na dodatu vrednost	1.750	954
Ukupno:	1.750	5.693

Na dan 31. decembra 2023. godine obaveze prema zaposlenima u iznosu od 4.219 hiljada dinara se odnose na obaveze Berze nastale po osnovu Sporazuma o prestanku radnog odnosa zaposlenog Berze od 21.12.2023. godine kojim je definisan rok izmirenja obaveza od 30 dana od dana zaključenja Sporazuma.

23. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Unapred obračunati troškovi	3.425	282
Unapred naplaćene naknade za naredne periode	155	155
Ostala PVR-PDV u datim avansima i primljenim fakturama	69	263
Ukupno:	3.649	700

Na dan 31. decembra 2024. godine unapred obračunati troškovi u iznosu od 3.425 hiljada dinara se najvećim delom odnose na ukalkulisane troškove zakupa za period maj-decembar 2024. godine u iznosu od 1.722 hiljade dinara i obračunati porez po odbitku po fakturama sa Atinskom berzom i Bloomberg Finance LP u iznosu od 1.011 hiljada dinara koji je plaćen u januaru 2025. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

24. PRIHODI PO OSNOVU OBAVLJANJA DELATNOSTI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Prihodi po osnovu obavljanja delatnosti:		
- prihodi po osnovu članstva	4.880	3.616
- prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga	8.259	8.295
- prihodi od naknada za obavljanje poslova na Open marketu	17.340	20.945
- prihodi od naknada za obavljanje poslova na MTP	4.245	5.210
- prihodi od naknada za izradu izveštaja i statistika	178	326
- prihodi od ostalih naknada	10.791	9.227
- ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti	20.123	24.537
Ukupno:	65.816	72.156

Društvo prihode iz osnovne delatnosti ostvaruje po osnovu provizija od transakcija zaključenih na tržištima Berze, a koje zaključuju članovi Berze sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o članstvu, a saglasno kom ugovoru, članovi Berze su preuzeli, između ostalog, obavezu plaćanja naknada i provizija regulisanih Tarifnikom Berze.

Prihodi po osnovu članstva beleže rast u odnosu na 2023. godinu budući da je Beogradska berza, nakon dužeg vremenskog perioda, u 2024. godini primila u članstvo dva nova člana. Smanjenje prihoda po osnovu naknada za obavljanje poslova na Open Marketu i MTP-u rezultat su nastavka povlačenja hartija od vrednosti sa tržišta usled najčešće stečaja i likvidacije izdavalaca a u manjem obimu zbog promene oblika organizovanja.

U strukturi ostalih prihoda po osnovu obavljanja delatnosti, Društvo ostvaruje i prihode po osnovu distribucije podataka profesionalnim vendorima i članovima Berze sa kojima ima zaključene ugovore od kojih najznačajniji udeo ima ino kupac Wiener borse (Bečka berza). Pad ostalih prihoda po osnovu obavljanja delatnosti se odnosi najznačajnijim delom upravo na prihode od distribucije podataka od Bečke berze: u 2023. godini, na osnovu dobijenog izveštaja, ostvaren je prihod od 15.183 hiljada dinara, dok je u 2024. godini, takođe na osnovu dobijenog Izveštaja od strane Bečke berze ostvaren prihod od 10.301 hiljada dinara.

Pad prihoda od obavljanja delatnosti na Open marketu je rezultat smanjenog broja izdavalaca na dan 01.01.2024. godine u odnosu na 01.01.2023. godine, usled isključenja istih sa tržišta Berze iz razloga: promene pravne forme, stečaja, likvidacije, brisanja iz registra APR-a. Broj izdavalaca na dan 01.01.2023. godine iznosi 218 dok na dan 01.01.2024. godine iznosi 184, što rezultira manjim prihodima od godišnje kotacije na Open marketu u iznosu od 3.060 hiljada dinara ali ima istovremeno uticaj i na smanjenje drugih prihoda u okviru Prihoda od obavljanja poslova na Open marketu.

25. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine ostale poslovne prihode u iznosu od 7.277 hiljada dinara (2023. godine: 6.896 hiljada dinara) čine prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja u skladu sa MRS 38- Nematerijalna imovina, u skladu sa kojim su troškovi koji su neophodini za realizaciju Ugovora o migraciji trgovačke platforme Beogradske berze na zajedničku OASIS trgovačku platformu Atinske berze kapitalizovani u vrednosti nematerijalnog ulaganja. Povećanje ovih prihoda je rezultat intenziviranja aktivnosti na prelasku na novu trgovačku platformu, koji je planiran za 2025. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

26. RASHODI PO OSNOVU OBAVLJANJA DELATNOSTI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Transakcioni troškovi	80	28
Troškovi marketinga	52	-
Ostali troškovi posredovanja	443	3
Ostali rashodi po osnovu obavljanja delatnosti	751	660
Ukupno:	1.326	691

27. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Materijalni troškovi	1.038	748
Troškovi usluga	6.921	4.748
Ostali poslovni rashodi	2.148	2.002
Ukupno:	10.107	7.498

Za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine troškovi usluga u iznosu od 6.921 hiljade dinara, najvećim delom se odnose na troškove PTT usluga u iznosu od 4.217 hiljada dinara (2023. godine: 4.003 hiljade dinara) i troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 1.722 hiljade dinara.

Ostali poslovni rashodi u iznosu od 2.148 hiljada dinara se najvećim delom u iznosu od 2.105 hiljada dinara odnose na komunalne usluge (2023. godine: 1.915 hiljada dinara).

28. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Troškovi zarada i naknada zarada, bruto	58.776	46.917
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada		
Na teret poslodavca	8.437	6.551
Troškovi naknada po osnovu ugovora sa fizičkim licima	1.200	1.374
Troškovi naknada članovima uprave	2.423	5.410
Troškovi službenih putovanja	1.747	352
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	732	-
Ostali lični rashodi i naknade	3.919	15.184
Ukupno:	77.234	75.788

Beogradska berza je u 2024. godinu imala veliku fluktuaciju zaposlenih, godinu je završila sa ukupno 17 zaposlenih (2023. godine: 16 zaposlenih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

29. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

u 000 dinara

	2024.	2023.
Troškovi neproizvodnih usluga	21.276	10.371
Troškovi reprezentacije	863	529
Troškovi premija osiguranja	349	267
Troškovi platnog prometa	228	129
Troškovi članarina	117	94
Troškovi poreza i naknada	316	358
Ostali nematerijalni troškovi	993	665
Ukupno:	24.142	12.413

Troškovi neproizvodnih usluga u 2024. godini se najvećim delom odnose na troškove licenci u iznosu od 11.184 hiljade dinara nabavku licenci (za računarsku opremu kao i licence za korišćenje trgovačke platforme Atinske berze i licence za korišćenje Bloomberg terminala) i troškove konsalting usluga u iznosu od 4.660 hiljada.

30. FINANSIJSKI PRIHODI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata	14.792	6.884
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	1.604	1.202
Ukupno:	16.396	8.086

Prihodi od kamata beleže rast u odnosu na iste realizovane prethodne godine što je posledica povećanja ukupno deponovanih sredstava kao i povoljnijih kamatnih stopa koje je Beogradska berza ugovorila sa poslovnim bankama.

31. FINANSIJSKI RASHODI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Finansijski rashodi		
Rashodi kamata	136	64
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	1.044	1.865
Ukupno:	1.180	1.929

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

32. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Rashodi od usklađ. vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	5.587	3.833
Ukupno:	5.587	3.833

U skladu sa zahtevima MSFI 9 u finansijskim izveštajima društva. Berza je primenila model „očekivanog kreditnog gubitka“ koji se zasniva na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je društvo imalo, kao i nemogućnosti naplate u konkretnim slučajevima, a na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, prinudna likvidacija, brisanje privrednih društava iz evidencije APR-a i dr.) Na osnovu navedenog Društvo je bilansiralo iznos od 2.951 hiljada dinara. Za potraživanja svih dužnika koji dugi niz godina nisu izmirivali svoje obaveze bilansirana je ispravka vrednosti u iznosu od 2.636 hiljada dinara.

33. OSTALI PRIHODI

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Naplaćena otpisana potraživanja	1.521	402
Ostali nepomenuti prihodi	477	387
Ukupno:	1.998	789

Angažovanjem zaposlenih Berze u toku godine na slanju opomena i kontaktiranju dužnika u cilju naplate otpisanih potraživanja za pružene usluge kotacije na tržištu, došlo je do značajnog rasta prihoda od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA***Izloženost rizicima od potencijalnih obaveza***

Na dan 31. decembra 2024. godine Društvo nije imalo potencijalnih obaveza u vidu jemstva, pristupanja dugu i sl.

Društvo je na dan 31.12.2024. godine imalo kratkoročne obaveze u iznosu od 26.445 hiljada dinara. S obzirom na to da na dan 31. decembra 2024. godine Berza raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima sa učešćem od 133,36% u odnosu na ukupne kratkoročne obaveze, dok je odnos obrtne imovine u odnosu na kratkoročne obaveze 1.372,82%, što ukazuje da Društvo ne može biti izloženo rizicima od potencijalnih obaveza.

Protiv Društva se na dan 31. decembra 2024. godine ne vode sudski sporovi.

Na dan bilansiranja za 2024. godinu Društvo nije imalo ograničenja raspolaganja na imovini Društva u vidu uspostavljanja zaloge.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik od promene kursa stranih valuta

U 2024. godini devizno poslovanje Društva, kao i drugih privrednih subjekata na području Srbije, odvijalo se u uslovima bez značajnijih oscilacija kursa domaće valute, što je do kraja izveštajne godine imalo za rezultat neznatno jačanje dinara (RSD) u odnosu na EUR 0,158 , ali i osetno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na USD 6,5715 dinara, posmatrano u odnosu na izveštajnu 2023. godinu. Kako je devizni bilans na dan 31.12.2024. godine pozitivan u iznosu od 138.899 hiljada dinara to ne postoji rizik od promene kurseva valuta.

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2023. GODINE

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina i depoziti	3.833.23	1.383.43	596
Potraživanja od inokupaca	129.931.86		15.224
Kratkoročno oročena sredstva	901.878.60	110.500.00	117.375
Dugoročni finansijski plasmani	0		0
Potraživanja za kamatu	3.121.31	525.70	421
Ukupno u valuti	1.038.765.00	112.409.13	
Ukupno u 000 dinara	121.716	11.900	133.616
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	47.151.99	-	5.525
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima	21.351.00	-	2.502
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	68.502.99	-	68.502.99
Ukupno u 000 dinara	8.027	-	8.027
III Razlika (I-II)			
U valuti	970.262.01	112.409.13	
U 000 dinara	113.689	11.900	125.589

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik od promene kursa stranih valuta (nastavak)

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2024. G.

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina i depoziti	64.013.40	11.488.03	8.782
Potraživanja od inokupaca	88.293.75		10.332
Kratkoročno oročena sredstva	1.011.000.00	97.000.00	129.209
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-
Potraživanja za kamatu	455.40	-	53
Ukupno u valuti	1.163.762.55	108.488.03	148.376
Ukupno u 000 dinara	136.178	12.198	148.376
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima	62.551	19.188	9.477
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	62.551	19.188	9.477
Ukupno u 000 dinara	7.319	2.157	9.477
III Razlika (I-II)			
U valuti	1.101.211.55	89.300.03	
U 000 dinara	128.858	10.041	138.899

Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Berze, usled neizvršenja obaveza druge strane ugovora o finansijskom instrumentu. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo je propisalo svojim Pravilnikom o tarifi da izdavaoci (kupci) čije su hartije od vrednosti na dan 1.1. kalendarske godine listirane na segmentu listinga regulisanog tržišta, odnosno kotirane na Open Marketu ili MTP Belex, imaju obavezu plaćanja godišnje naknade za listing, odnosno kotaciju, sa rokom plaćanja najkasnije do 15. januara za tekuću poslovnu godinu. Društvo je od 2012. godine utvrdilo aktima obavezu izdavalaca da Berzi na ime obezbeđenja izvršenja pomenutih naknada dostave dve blanko menice sa ovlašćenjem za raspolaganje istima i potvrdom NBS o registraciji instrumenata obezbeđenja plaćanja u skladu sa Zakonom i odlukama NBS na ime obezbeđenja naplate ugovorenih naknada u skladu sa ugovorima koje Berza ima zaključene sa izdavaocima. Radi naplate svojih dospelih, a nenaplaćenih potraživanja, saglasno zakonskim propisima, Berza blagovremeno pokreće postupke prinudnog izvršenja ukoliko su ispunjeni uslovi za njegovo utuženje.

Rizik plasmana novca u hartije od vrednosti kao i oročavanje depozita kod poslovnih banaka su rizici kojima je Berza izložena. Berza oročava svoja slobodna sredstva kod više banaka u Republici Srbiji i na relativno kratke rokove i time smanjuje kreditni rizik koji se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane. Istovremeno, Berza u skladu sa svojim Statutom, manji deo svojih slobodnih sredstava koristi za kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Republika Srbija, te s obzirom na status izdavaoca predmetnih hartija od vrednosti nije izložena značajnijem kreditnom riziku. Beogradska berza za svoje poslovanje nije koristila kredite poslovnih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Berze. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz eventualne poteškoće Berze u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostale pasive. Berza u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim, praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Cenovni rizik

Cenovni rizik u poslovanju Berze opredeljen je okolonošću da je tarifa/cena za pružanje usluga i obavljanja poslova registrovane delatnosti Berze utvrđena Tarifnikom Berze koji podleže obavezi pribavljanja prethodne saglasnosti nadzornog organa Berze – Komisije za hartije od vrednosti, te je promena tarifa uslovljena okolnošću da li se Komisija saglašava ili ne sa promenom tarifa Berze.

Upravljanje rizikom kapitala

Minimalni kapital organizatora tržišta u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ne može biti manji od EUR 1.000.000 u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije. Podzakonskim aktom Komisije za hartije od vrednosti propisano je da je Berza dužna da trajno održava minimalni iznos kapitala iz dozvole za rad, u skladu sa uputstvom koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U narednom tabelarnom prikazu dati su podaci o kapitalnom cenzusu Beogradske berze a.d. Beograd, obračunatom prema uputstvu Komisije za hartije od vrednosti i prema srednjem obračunskom kursu NBS na dan 31.12.2024. godine (1 EUR – 117,0149 RSD).

NAZIV POZICIJE	AOP	Bilans stanja na dan 31.12.2024.	
		000 RSD	000 EUR
Osnovni kapital	0402	270.652	2.313
Upisani a neuplaćeni kapital	0403	-	-
Rezerve	0404	99.277	849
Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti sveobuhvatnog rezultata = 1/2	0405	872	7
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	0406	-	-
Neraspoređeni dobitak	0407	51.523	440
Gubitak tekuće godine	0411	41.692	356
Ukupno (402-403+404+405+0.5*-406+407-411)		380.632	3.253

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

35. PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije podložni su promenama i različitim tumačenjima. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime određenih transakcija i aktivnosti Društva mogu se razlikovati u zavisnosti od tumačenja odgovornog osoblja Društva, odnosno poreskih vlasti. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, tj. poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS". br.73/2019 i 44/2021-dr.zakon) na dan 31.10.2024. godine izvršilo usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza.

Na dan 31.12.2024. godine Društvo je ponovilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa kupcima i dobavljačima sa kojima je ostvaren veći promet u toku izveštajne godine, iskazano veće potraživanje/obaveza ili je postojala neusaglašenost na dan 31.10.2024. godine. Društvo je dobilo potvrdu saglasnosti sa svim većim kupcima, saglasnost po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana, gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

U postupku usaglašavanja potraživanja, predmet usaglašavanja su bila potraživanja u iznosu od 353.716.592.61 dinara. odnosno 196 clijenata. Neusaglašenost potraživanja u iznosu od 9.925.819,38 dinara (114 clijenata) se najvećim delom odnosi na potraživanja iz najstarijih godina, tačnije nemogućnost komunikacije Berze sa delom izdavalaca (kupaca) u postupku međusobnog usaglašavanja potraživanja i obaveza. Reč je o društvima koja su i dalje registrovana u APR-u i čije se akcije kotiraju na Berzi. Odlukom Direktora 01/1 br.5180-1/24 izvršeno je isknjiženje dela istih, u iznosu od 1.030.123,28 dinara. zbog zastarelosti i nenaplativosti u skladu sa računovodstvenim propisima. U izveštajnoj 2024. godini 2 društva su obrisana iz evidencije APR-a, od kojih Berza ima potraživanja, pa je Odlukom br. 01/1 br.5180-2/24 izvršeno isknjiženje potraživanja u iznosu od 330.000,00 dinara.

Od ukupnog iznosa usaglašenih potraživanja najveći deo se odnosi na potraživanja od banaka po osnovu oročenih dinarskih i deviznih sredstava. stanja na (tekućim) poslovnim računima i uz ostala potraživanja čini da su ukupna potraživanja usaglašena 97,19%.

U postupku usaglašavanja obaveza, predmet usaglašavanja su bile obaveze u iznosu od 27.601.866,53 dinara, odnosno 314 clijenata. Neusaglašenost obaveza iznosi 9.132.695,92 dinara (169 clijenata) i najvećim delom se odnosi na primljene avansne uplate po osnovu naknada za kotaciju za 2024. godinu u iznosu od 9.001.816,15 dinara, a razlog neusaglašenosti je da za iste Društvo nije dobilo odgovor u postupku usaglašavanja. U poslovnim knjigama Društva do dana izveštavanja evidentirano je kao poslovna promena ukidanje obaveza u korist potraživanja i odgovarajućih prihoda, te je stanje predmetnih obaveza na dan 31.12.2024. godine značajno manje od stanja obaveza u trenutku usaglašavanja i čine ih avansne uplate po raznim osnovama, a odnose se na sledeću izveštajnu godinu.

Usaglašenost obaveza u iznosu od 66,91% u odnosu na ukupne obaveze ne bio bio solidan procenat usaglašenosti ali treba imati u vidu već objašnjeno da se te obaveze najvećim delom odnose na primljene avansne uplate za usluge koje su fakturisane u izveštajnoj godini i da je glavni razlog neusaglašenosti izostanak odgovora u postupku usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2024. godine

37. VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI U 2024. GODINI

Od bitnijih poslovnih događaja koji su nastupili u toku poslovne 2024. godine izdvaja se dokapitalizacija Beogradske berze. Dokapitalizacijom je došlo do značajne promene u vlasničkoj strukturi te je tako Republika Srbija povećala svoje učešće sa 51,71% na 77,58%. Ujedno Republika Srbija je bila i jedini kupac akcija iz dokapitalizacije te je tako došlo do smanjenja procentualnog učešća ostalih akcionara. Ovom promenom broj akcionara sa kvalifikovanim učešćem je smanjen sa četiri na jednog akcionara. Nakon završenog postupka dokapitalizacije broj akcija je povećan na 8.962 a ukupna kapital Berze na 270.652.400 RSD što će značajno uticati na bolju finansijsku poziciju Berze i stabilnost u budućem poslovanju.

38. UTICAJ SUKOBA RUSIJA-UKRAJINA/INFLACIJE/DRUGOG ZNAČAJNOG DOGAĐAJA NA POSLOVANJE

Po usvajanju nacionalne Strategije za razvoj tržišta kapitala koja je od strane Vlade Republike Srbije usvojena 2021. godine, razumno je za pretpostaviti da je do odlaganja realizacije velikog broja aktivnosti na realizaciji same Strategije, pre svega u kontekstu realizacije aktivnosti koje bi mogle da utiču na promenu javne percepcije i aktivnosti članova Berze, domaćih i stanih investitora, a naročito postojećih i potencijalnih izdavalaca finansijskih instrumenata, došlo iz objektivnih razloga uzrokovanih globalnim ekonomsko-političkim posledicama rata u Ukrajini.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon datuma izveštajnog perioda, a do datuma odobrenja finansijskih izveštaja za 2024. godinu, kao događaj koji bi uticao na dodatna obelodanjivanja ili korekciju finansijskih izveštaja za 2024. godinu izdvaja se privremena obustava trgovanja akcijama izdavaoca NIS a.d. Od ukupno ostvarenog prometa akcijama u 2024. godini učešće prometa u trgovanju akcijama NIS-a je 22,36% što je veoma značajna vrednost koja će nesumnjivo uticati na smanjenje prihoda od provizija po osnovu zaključenih transakcija. Privremena obustava će trajati sve dok se ne reši situacija u vezi sa sankcijama SAD prema ruskom kapitalu.

40. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu koji su od značaja za poslovanje Berze i koji su primenjeni na preračun pozicija bilansa stanja u dinare bili su sledeći:

Devizni kurs utvrđen na dan		31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	1	117,0149	117,1737	117.5821	117.5802
USD	1	112,4386	105,8671	103.9262	95.6637

U Beogradu, 31.03.2025.godine

BEOGRADSKA BERZA
Zakonski zastupnikLazo Ostojić
Izvršni direktor

2024.

01/1 br. 800-1/25

Beogradska berza a.d. Beograd

2024. - Godišnji izveštaj o poslovanju

Sadržaj:

1. UVOD	3
2. ORGANIZACIONA ŠEMA	4
3. POSLOVNE OPERACIJE	5
3.1. Trgovanje	5
3.2. Promet Akcijama	7
3.3. Obveznice	9
3.4. Indeksi Beogradske berze	10
3.5. BELEXsentiment 2024	11
3.6. Informacioni servisi	12
3.7. Tržišta Beogradske berze	12
3.7.1. Regulisano tržište – Listing	14
3.7.2. Regulisano tržište - Open Market	14
3.7.3. MTP Belex	15
3.8. Izveštavanje javnih društava	15
3.9. Sektorska klasifikacija izdavalaca	15
3.10. Članstvo na Beogradskoj berzi	16
3.11. Nadzor i kontrola	18
3.12. Unapređenje poslovnih procesa i procedura trgovanja	19
4. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	20
4.1. Stanje resursa u IT Sektoru i održavanje procesa rada	20
4.1.1. Održavanje informacionog sistema Beogradske Berze	20
4.1.2. Rizici održavanja procesa rada	20
4.1.3. Aktivnosti na migraciji na trgovačku platformu OASIS	22
4.2. INFORMACIONI SISTEM BEOGRADSKE BERZE – HARDVER	24
4.2.1. Analiza postojeće hardverske infrastrukture	24
4.2.2. Analiza hardverske infrastrukture radi preseljenja i povezivanja sa ATHEX	25
4.3. INFORMACIONI SISTEM BEOGRADSKE BERZE / SISTEMSKI SOFTVER / LICENCE	26
4.3.1. Sistemski softveri	26
4.3.2. Licence za softvere koje koristi Beogradska berza	28
4.4. Izveštaj o radu stalno angažovanih eksternih saradnika	28
5. USLOVI IZ DOZVOLE ZA RAD ORGANIZATORA TRŽIŠTA	29
5.1. Kapital i akcionari berze	29
5.2. Organizaciona osnova poslovanja	30
5.3. Kadrovska organizovanost i ljudski resursi	31
6. NORMATIVNE AKTIVNOSTI	31
7. STATUTARNI ORGANI BERZE	32
7.1. Skupština Berze	32
7.2. Nadzorni odbor Berze	33
8. FINANSIJSKO POSLOVANJE	34
8.1. Analiza finansijskog poslovanja	36
8.2. Značajni pokazatelji poslovanja i uspešnosti	43
8.3. Kapital Beogradske berze a.d. Beograd	43
8.4. Ispravke grešaka ranijih godina	44
9. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	44
10. ZNAČAJNIJI DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE	44
11. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	44
12. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	45
13. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	45
14. POSTOJANJE OGRANKA	45
15. POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	45
16. UPRAVLJANJE RIZICIMA	45

1. UVOD

Beogradske berza je akcionarsko društvo sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS broj 31/11).

Berza obavlja poslove organizatora tržišta u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i upravlja, odnosno obavlja delatnost u vezi sa funkcionisanjem regulisanog tržišta i multilateralne trgovačke platforme (MTP). Berza može obavljati i poslove koji se odnose na unapređenje promocije i razvoja tržišta kapitala, prodaju i licenciranje tržišnih podataka, edukaciju investitora, te druge poslove koji su u vezi sa poslovima koje obavlja na regulisanom tržištu, odnosno MTP. Poslovi koje Berza obavlja bliže su uređeni Statutom Berze.

Berza ne može trgovati finansijskim instrumentima, a izuzetno može ulagati u finansijske instrumente koje izdaju Republika Srbija, Narodna banka Srbije, jedinice lokalne samouprave, ili odgovarajuće strane institucije. Berza, niti bilo ko od članova njenih organa, Direktor Berze ili zaposleni Berze ne smeju davati savete o kupovini i prodaji finansijskih instrumenata ili o izboru investicionog društva.

U skladu sa Zakonom o klasifikaciji delatnosti (Službeni glasnik RS br. 104/2009) i Uredbom o klasifikaciji delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 54/2010), pretežna delatnost Berze: 6611 – Finansijske i robne berze.

Poslovi pretežne delatnosti Berze, u skladu sa ZTK i dozvolom Komisije za hartije od vrednosti su upravljanje i vođenje poslovanja regulisanog tržišta, multilateralne trgovačke platforme (MTP) i organizovane trgovačke platforme (OTP). U skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina, Berza može, pod uslovima i na način uređen tim zakonom, a na osnovu odluke Nadzornog odbora Berze, da obavlja poslove organizovanja platforme za trgovanje digitalnom imovinom u Republici Srbiji i pruža usluge povezane s digitalnom imovinom u obimu poslova utvrđenih dozvolom nadležnog organa u Republici Srbiji. Pored navedenih, Berza može da obavlja i sledeće dodatne poslove: 1) podsticanje i razvoj tržišta kapitala u Republici Srbiji; 2) prodaja i licenciranje tržišnih podataka, uključujući formiranje, prodaju, licenciranje i trgovanje finansijskim instrumentima, na osnovu tržišnih podataka ili drugih finansijskih mera; 3) pružanje usluga dostave podataka i upravljanje sistemom odobrenih objava /APA/ u skladu sa ZTK; 4) edukacija investitora; 5) obavljanje drugih potrebnih poslova u vezi sa aktivnostima i obavezama Berze utvrđenim zakonom (edukacija, izdavanje i plasman publikacija, časopisa i knjiga i sl).

U skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, upravu Berze čine Nadzorni odbor i Izvršni direktor, a u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Društvo je organizovano kao društvo sa dvodomnim upravljanjem, te Izvršni direktor ima rukovodeću funkciju, a Nadzorni odbor ima nadzornu funkciju. U skladu sa navedenim propisima, statutarne organe Društva su:

- 1) **Skupština Berze** – Skupštinu čine svi akcionari Berze koji su upisani u Centralni registar kao zakoniti imaoci akcija Berze na dan akcionara utvrđen odlukom Nadzornog odbora o sazivanju Skupštine u skladu sa Zakonom. Skupštinu saziva Nadzorni odbor u skladu sa Zakonom, a odluka o sazivanju Skupštine objavljuje se na internet stranici Berze. Skupština se održava u sedištu Berze ako odlukom Nadzornog odbora o sazivanju Skupštine nije drugačije određeno.
- 2) **Nadzorni odbor Berze** - Berza u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ima Nadzorni odbor. Nadzorni odbor Berze ima pet članova koje Skupština bira iz reda akcionara sa najvećim učešćem u kapitalu Berze. Skupština, odlukom o izboru Nadzornog odbora, utvrđuje akcionare koji čine njegov sastav kao i broj predstavnika koji svaki od izabranih akcionara imenuje da vrše funkciju člana Nadzornog odbora. Nadzorni odbor i jedan ili više akcionara koji pojedinačno ili zajedno imaju najmanje 5% akcija Berze predlažu sastav Nadzornog odbora, koji se potom bira na mandatni period od 4 godine, sa mogućnošću ponovnog izbora. Članovi Nadzornog odbora Berze moraju ispunjavati uslove za člana uprave Berze utvrđene Zakonom o tržištu kapitala. Komisija za hartije od vrednosti daje i oduzima saglasnost na odluku o izboru, odnosno imenovanju članova Nadzornog odbora Berze. Mandat novoizabranih članova Nadzornog odbora Berze počinje danom dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti, dok u međuvremenu, stari saziv Nadzornog odbora obavlja tu funkciju u "tehničkom" mandatu.
- 3) **Izvršni direktor** – Berza ima izvršnog direktora. Izvršni direktor Berze je zakonski zastupnik Berze. Nadležnosti i ovlašćenja izvršnog direktora bliže su uređene Statutom Berze. U poslovima koji u skladu sa zakonom i Statutom Berze podležu prethodnoj saglasnosti Nadzornog odbora, Berzu zajednički (uz supotpis) zastupaju izvršni direktor Berze i jedan član Nadzornog odbora Berze koga iz svojih redova biraju članovi Nadzornog odbora Berze većinom glasova svih članova, u svojstvu ostalog zastupnika Berze, na period do isteka mandata tog člana Nadzornog odbora.

Prema kriterijumu za razvrstavanje, Berza je razvrstana u veliko pravno lice.

2. ORGANIZACIONA ŠEMA

Glavna organizaciona podela Berze obuhvata sledeće delove - sektore:

- Sektor za poslovne operacije (PO),
- Sektor za informacione tehnologije (IT),
- Sektor za edukaciju, promociju i PR (EPP) i
- Sektor za pravne i opšte poslove (POP).

U okviru Sektora za poslovne operacije, obrazuju se niži organizacioni delovi - unutrašnje organizacione jedinice i utvrđuje njihov delokrug rada - odeljenja:

- Odeljenje za nadzor tržišta i
- Odeljenje za analizu i razvoj tržišta i međunarodnu saradnju.

Finansijski i računovodstveni poslovi obavljaju se u okviru posebne nezavisne organizacione jedinice - Službe za finansijske i računovodstvene poslove, čiji je delokrug rada definisan odvojeno od sektora.

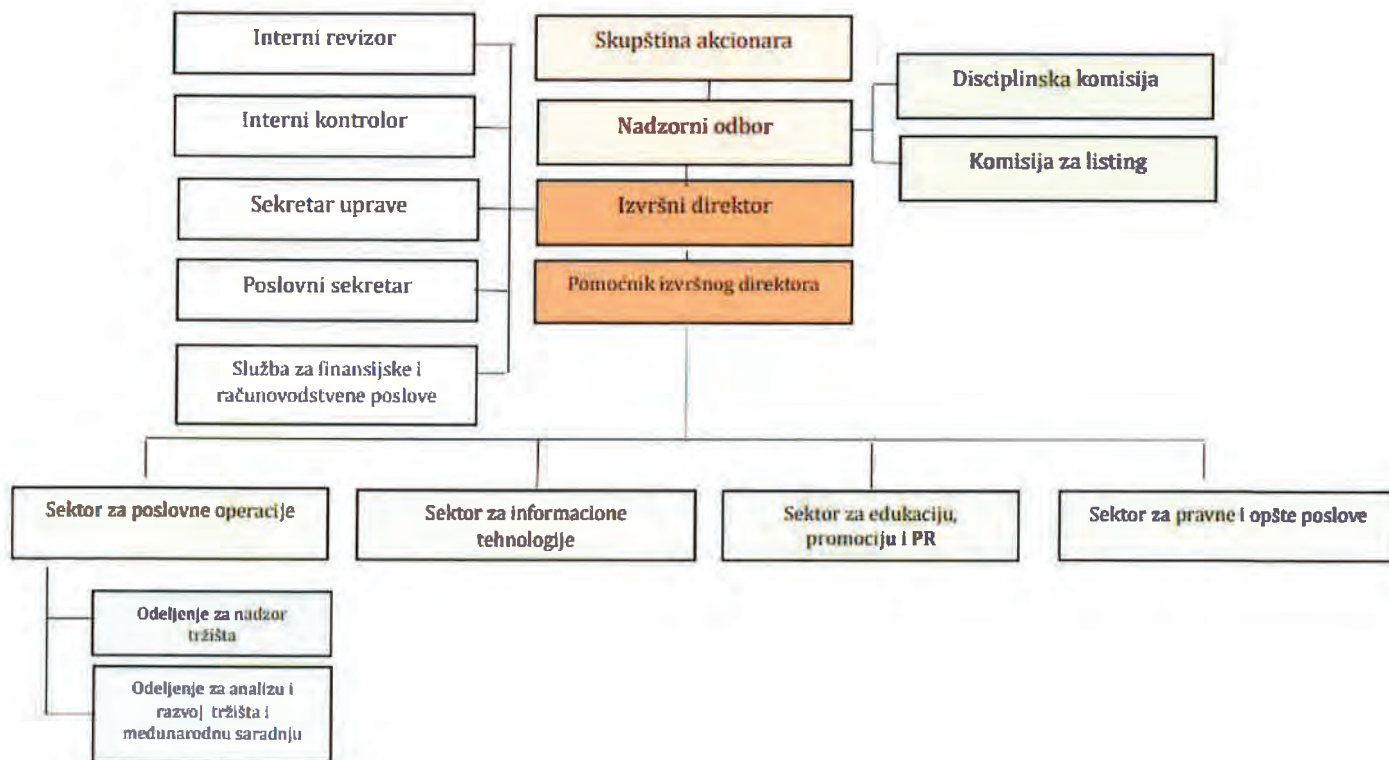
Ostali poslovi obavljaju se van utvrđenih organizacionih delova (sektora, odeljenja ili službe).

Pored navedenih poslova, Berza ima sistematizovanana i sledeća radna mesta koja hirerarhijski odgovaraju direktno izvršnom direktoru:

- Pomoćnik izvršnog direktora,
- Sekretar uprave Berze,
- Interni kontrolor,
- Interni revizor i
- Poslovni sekretar.

Na dan 31. decembra 2024. godine Berza ima 17 zaposlenih.

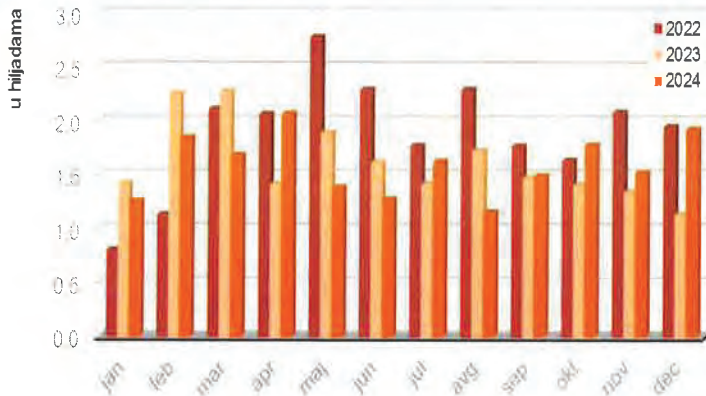
Organizaciona šema na dan 31.12.2024.godine:



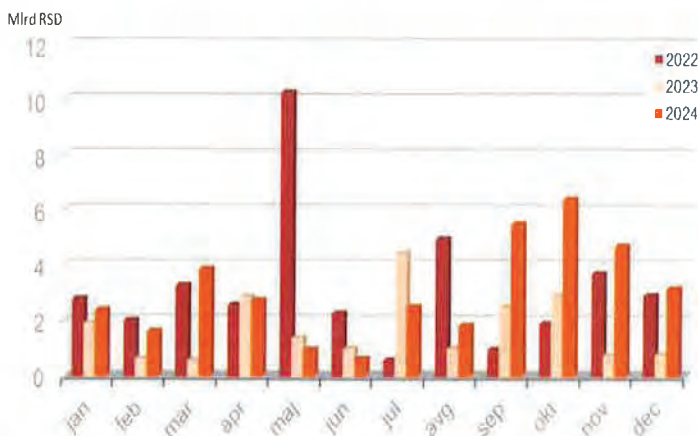
3. POSLOVNE OPERACIJE

3.1. Trgovanje

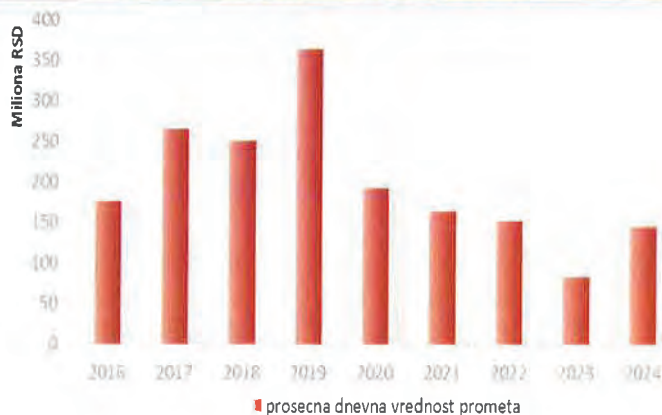
Ukupan promet po mesecima



Ukupan broj transakcija po mesecima



Prosečna dnevna vrednost prometa



Na Beogradskoj berzi je u 2024. godini ostvaren ukupan promet u vrednosti od 36,4 milijardi RSD, odnosno gotovo 311 miliona EUR, što izraženo u dinarima predstavlja rast prometa od 74,2% u odnosu na 2023. godinu.

Tržišni materijali kojima je u toku 2024. godine trgovano na Berzi uključuju akcije i obveznice Republike Srbije, dok su transakcije korporativnim obveznicama izostale i ove godine.

U odnosu na prethodnu godinu, zabeležen je značajan rast vrednosti prometa u trgovanju obveznicama Republike Srbije od 86%, te neznatan rast od 6,4% u trgovanju akcijama.

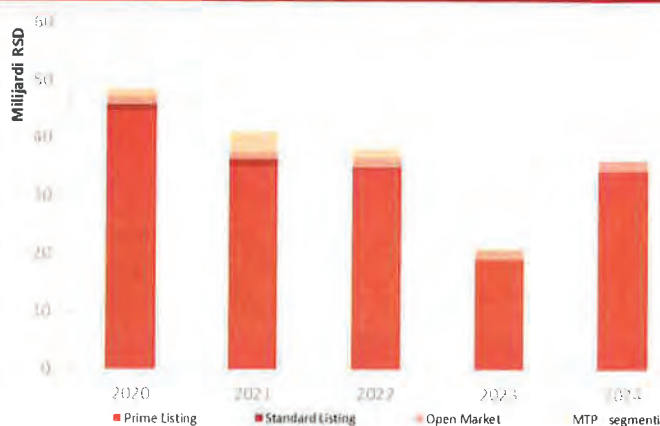
Istovremeno, došlo je i do značajnog rasta prosečne dnevne vrednosti prometa u odnosu na prethodnu godinu, i to za 72%, prvenstveno zbog povećanja prosečne dnevne vrednosti prometa u trgovanju dužničkim hartijama od vrednosti.

Kada je reč o učešću u godišnjem prometu, u 2024. godini već tradicionalno je zabeležena dominacija učešća obveznica Republike Srbije u ukupnom prometu, a koje je istovremeno značajno povećano u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće dužničkih hartija od vrednosti u godišnjem trgovanju iznosilo je 91%, što predstavlja rast učešća od 7% u odnosu na promet koji su ove vrste hartija od vrednosti zabeležile tokom 2023. godine.

Posmatrano po mesecima, najviši promet zabeležen je u mesecu oktobru, u vrednosti od 6,4 milijarde dinara (54,7 miliona EUR), i on je pre svega indukovao transakcijama zaključenim u trgovanju obveznicama Republike Srbije, a čija je vrednost iznosila preko 6,1 milijardu dinara.

Struktura ukupnog prometa

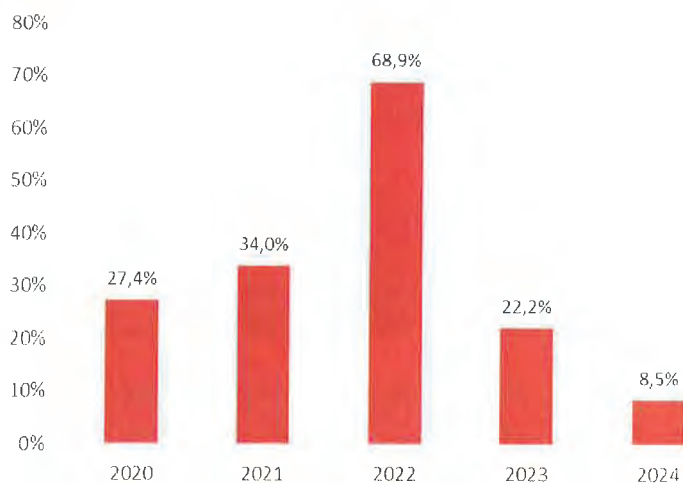


Intenzivnije trgovanje akcijama zabeleženo je u prvom kvartalu godine, i sa preko jednu milijardu dinara predstavlja više od trećine ukupno ostvarenog prometa u trgovanju akcijama tokom 2024. godine.

U trgovanju obveznicama, naročito nakon uključenja obveznica koje je početkom godine Republika Srbija emitovala po osnovu restitucije na ime obeštećenja za oduzetu imovinu, broj zaključenih transakcija je u odnosu na prošlu godinu povećan za trećinu.

Ukupan broj realizovanih transakcija na Berzi u 2024. godini iznosio je 19.095, što je za oko 2% manje u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je broj transakcija obveznicama povećan za trećinu, a akcijama smanjen za 9% u odnosu na broj transakcija navedenim tržišnim materijalima zaključen u 2023. godini.

Učešće blok trgovanja u prometu akcijama



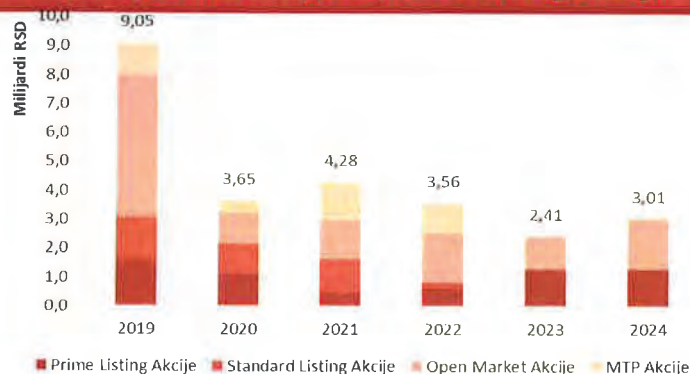
Metod kontinuiranog trgovanja je jedinstveni metod trgovanja svim hartijama od vrednosti na svim tržišnim segmentima, budući da se od aprila 2019. godine i trgovanje akcijama na segmentu MTP Belex organizuje metodom kontinuiranog trgovanja, ali kao ni tokom prethodnih godina, ni tokom 2024. godine struktura metoda trgovanja, odnosno korišćenje metoda koji ima za cilj frekventnije otkrivanje cene, nije mogla da utiče na značajnije povećanje likvidnosti.

Na segmentu MTP Belex u 2024. godini zaključeno je svega 9 transakcija, dok je u prethodnoj godini broj transakcija na ovom tržišnom segmentu iznosio 80. Ovo je posledica pre svega nove segmentacije tržišta koja je urađena sa početkom primene aktuelnog Zakona o tržištu kapitala.

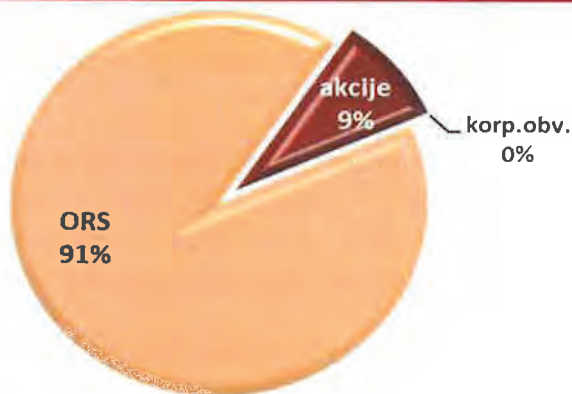
Učešće blok trgovanja u strukturi prometa akcijama prema metodu trgovanja iznosilo je 8,5%, što je za preko 60% manje učešće u odnosu na prethodnu godinu.

3.2. Promet Akcijama

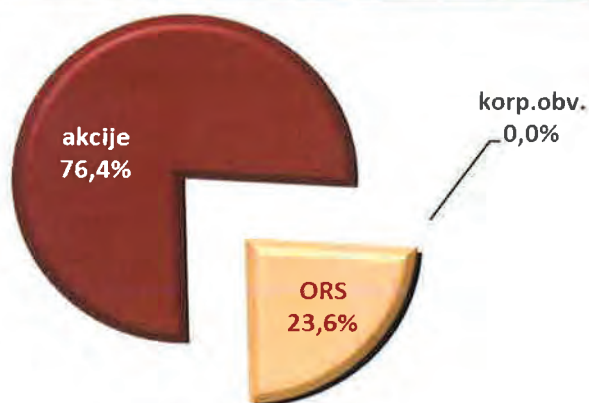
Ukupan promet akcijama, bez blok trgovanja



Struktura prometa prema vrsti HoV



Struktura broja transakcija prema vrsti HoV



Ukoliko se posmatraju samo akcije, njihov promet je u 2024. godini iznosio gotovo 3,3 milijarde RSD, odnosno 28 miliona EUR. Učešće akcija u strukturi ukupnog prometa iznosi 9%, što u odnosu na učešće od 15% zabeleženo u prethodnoj (2023) godini, predstavlja značajno smanjenje od 40%.

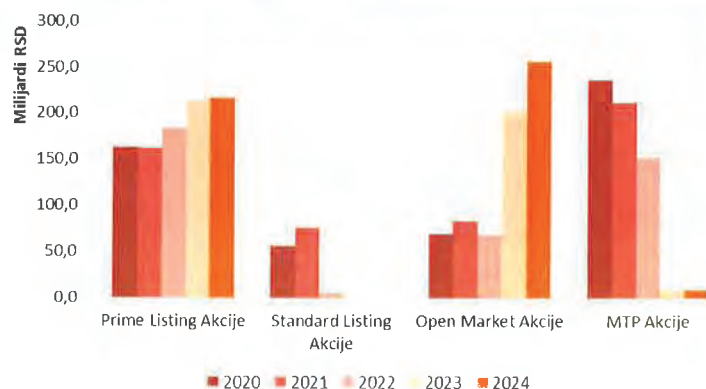
U analizi trgovanja akcijama u ovoj godini, a upravo kao potvrda izostanka raznovrsnosti investicionih alternativa na domaćem tržištu kapitala, neminovno se nameće i činjenica da je preko 60% godišnjeg prometa ostvareno u trgovanju pet najtrgovanijih akcija u 2024. godini, a da preko 20% ovogodišnjeg prometa, kada izuzmemo blok trgovanje, čini trgovanje akcijama izdavaoca NIS a.d. Novi Sad.

U strukturi broja transakcija prema vrsti hartija od vrednosti, akcije su i dalje zadržale apsolutni primat, zbog same prirode trgovanja obveznicama kod kojih su se uglavnom beležile retke transakcije visoke pojedinačne vrednosti, ali je uključenjem obveznica koje je Republika Srbija emitovala po osnovu restitucije učešće ovog tržišnog materijala u strukturi broja transakcija povećano za 35% u odnosu na prošlu godinu.

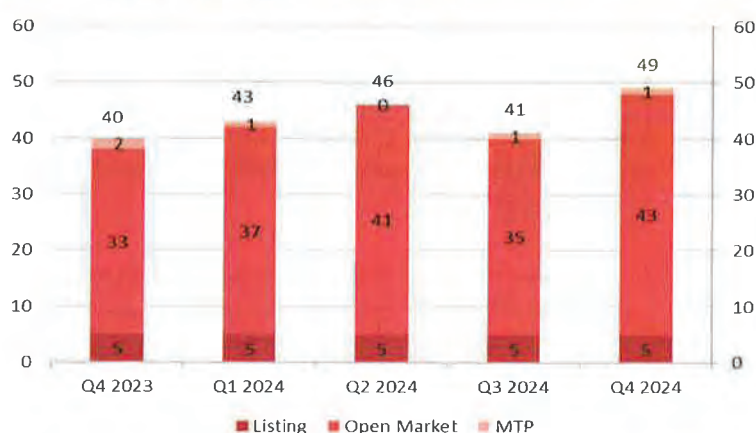
Transakcije akcijama činile su u 2024. godini 76,4% ukupnog godišnjeg broja transakcija.

Veličina prosečne transakcije akcijama u 2024. godini iznosi preko 226 hiljada dinara, a prosečan dnevni broj transakcija zaključenih u trgovanju akcijama je 58.

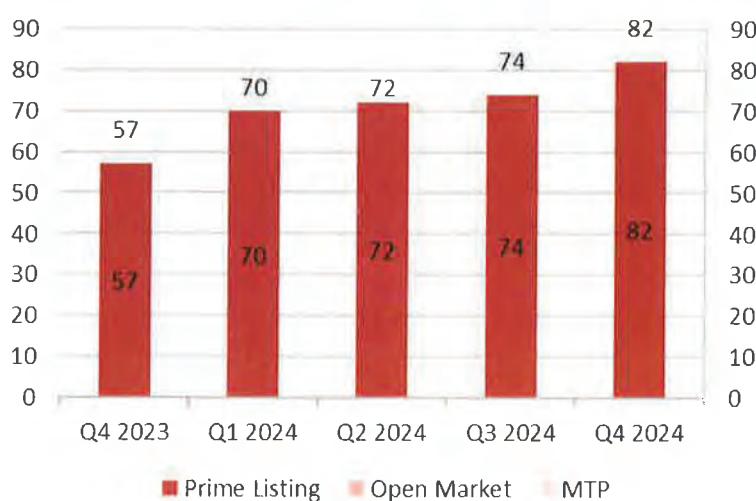
Tržišna kapitalizacija u RSD



Broj trgovanih emisija akcija



Broj trgovanih emisija obveznica



Učešće prometa ostvarenog u trgovanju akcijama koje se nalaze na listingu regulisanog tržišta u ukupnom godišnjem prometu akcijama iznosilo je gotovo 39%, dok je učešće ovih hartija u ukupnom godišnjem prometu posmatrajući sve tržišne materijale svega 3,5%.

Poslednjeg dana decembra 2024. godine, ukupna tržišna kapitalizacija akcija na Prime listingu Berze iznosila je 216 milijardi dinara, što predstavlja 45% ukupne kapitalizacije Berze. Na Prime Listingu na kraju godine bile su listirane akcije pet kompanija (AERO, FINT, JESV, MTLC i NIIS), među kojima je kompanija sa najvećom tržišnom kapitalizacijom NIS a.d. Novi Sad sa gotovo 123 milijarde dinara.

U trgovanju akcijama na Prime Listingu u 2024. godini ostvaren je promet od 1,3 milijarde dinara.

Na segmentu regulisanog tržišta koje nije listing – Open Marketu, poslednjeg trgovačkog dana 2024. godine bilo je kotirano 178 akcija javnih društava.

Ukupan godišnji promet na Open Marketu iznosio je gotovo 2 milijarde dinara (17 miliona EUR), što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja rast od blizu 9%.

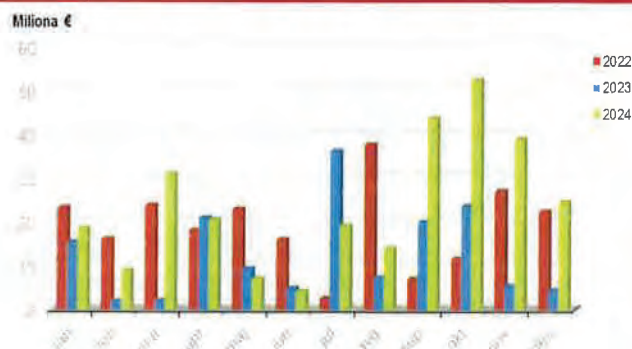
Vrednost tržišne kapitalizacije akcija uključenih na Open Market poslednjeg trgovačkog dana decembra iznosila je 256 milijardi dinara.

Na tržišnom segmentu MTP Belex je tokom godine ostvaren promet od 43 miliona dinara, odnosno preko 368 hiljada EUR. Na kraju 2024. godine na MTP Belex bile su uključene akcije 75 izdavalaca.

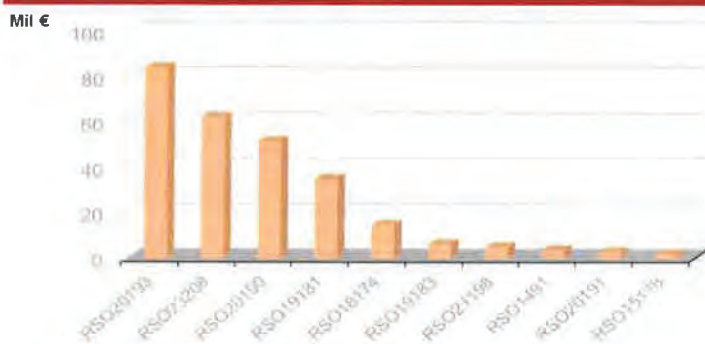
Tržišna kapitalizacija akcija na MTP Belex na kraju 2024. godine iznosila je preko 8,3 milijarde dinara.

3.3. Obveznice

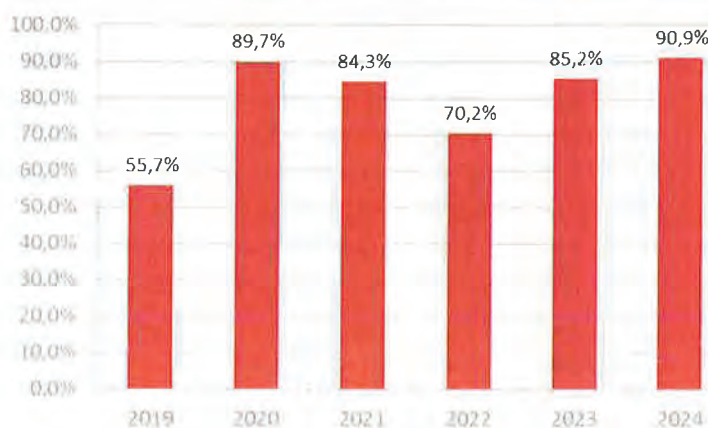
Promet obveznicama po mesecima



10 najtrgovanijih obveznica u 2024.



Učešće trgovanja obveznicama po godinama



Promet obveznicama u 2024. godini dostigao je vrednost od preko 33 milijarde dinara (283 miliona EUR), predstavljajući 91% ukupnog prometa ostvarenog na Berzi. Ovi finansijski instrumenti i dalje drže primat po učešću u vrednosti prometa, a njihovo procentualno učešće se u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosilo 85%, povećalo se za 6 p.p. Najveća vrednost prometa obveznicama ostvarena je u oktobru, kada je isti dostigao vrednost od preko 6 milijardi dinara. U toku prethodne godine smanjen je obim izdavanja državnih obveznica, tako da je tokom 2024. godine na Prime Listing regulisanog tržišta uključena svega jedna serija dugoročnih državnih obveznica koje je emitovala Republika Srbija, i to nominovana u evrima.

Na Prime Listingu Beogradske berze na kraju 2024. godine nalazilo se 96 dugoročnih obveznica Republike Srbije, i to 6 čija je nominalna vrednost izražena u dinarima i 90 čija je nominalna vrednost izražena u evrima.

Najveće vrednosti prometa zabeležene su u trgovanju serijama RSO20193, dinarske obveznice koje dospevaju u avgustu 2032. godine i čiji je godišnji promet iznosio 9,8 milijardi dinara, RSO23208, dinarske obveznice koje dospevaju u oktobru 2031. godine i čiji je godišnji promet iznosio 7,3 milijarde dinara i RSO20190, dinarske obveznice koje dospevaju u julu 2025. godine i čiji je promet u 2024. godini iznosio 6 milijardi dinara, dok sve druge serije ovih hartija od vrednosti beleže godišnji promet manji od 5 milijardi dinara, pojedinačno.

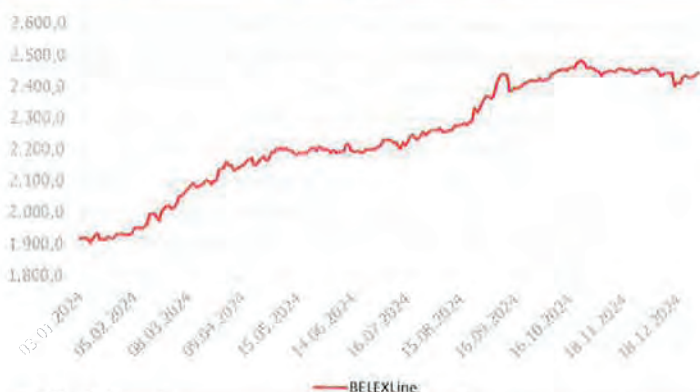
U mesecu januaru ove godine uključeno je 3 serije sa ukupno 27 obveznica Republike Srbije po osnovu restitucije na ime obeštećenja za oduzetu imovinu. Obveznice su izdate sa rokovima dospeća od jedne do 12 godina kao diskontne hartije sa nominalnom vrednošću od 0,01 evro, što je u velikoj meri doprinelo rastu broja transakcija obveznicama i u 2024. godini. Na Open market su u junu 2024. godine uključene korporativne obveznice izdavaoca Raiffeisen banka a.d. Beograd, ali još uvek domaće tržište čeka na prvu transakciju ovim instrumentom.

3.4. Indeksi Beogradske berze

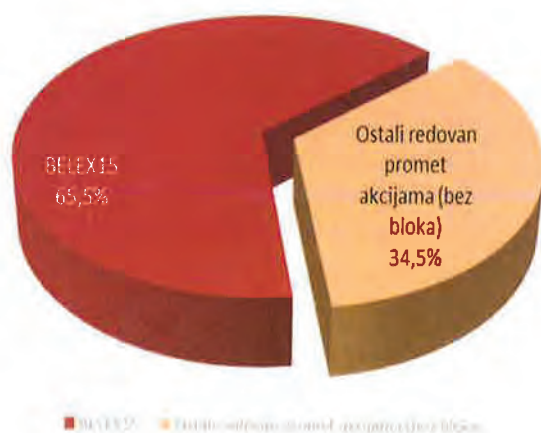
Kretanje indeksa BELEX15 u 2024.



Kretanje indeksa BELEXline u 2024.



Učešće ukupnog prometa akcijama iz indeksa BELEX15 u ukupnom prometu akcijama



Oba indeksa Beogradske berze, BELEX15 i opšti indeks BELEXline 2024. godinu su završili u zelenoj zoni. Indeks najlikvidnijih akcija srpskog tržišta kapitala BELEX15 godinu završava na nivou od 1.146,76 indeksnih poena, što je za gotovo 31% veća vrednost u odnosu na kraj 2023. godine.

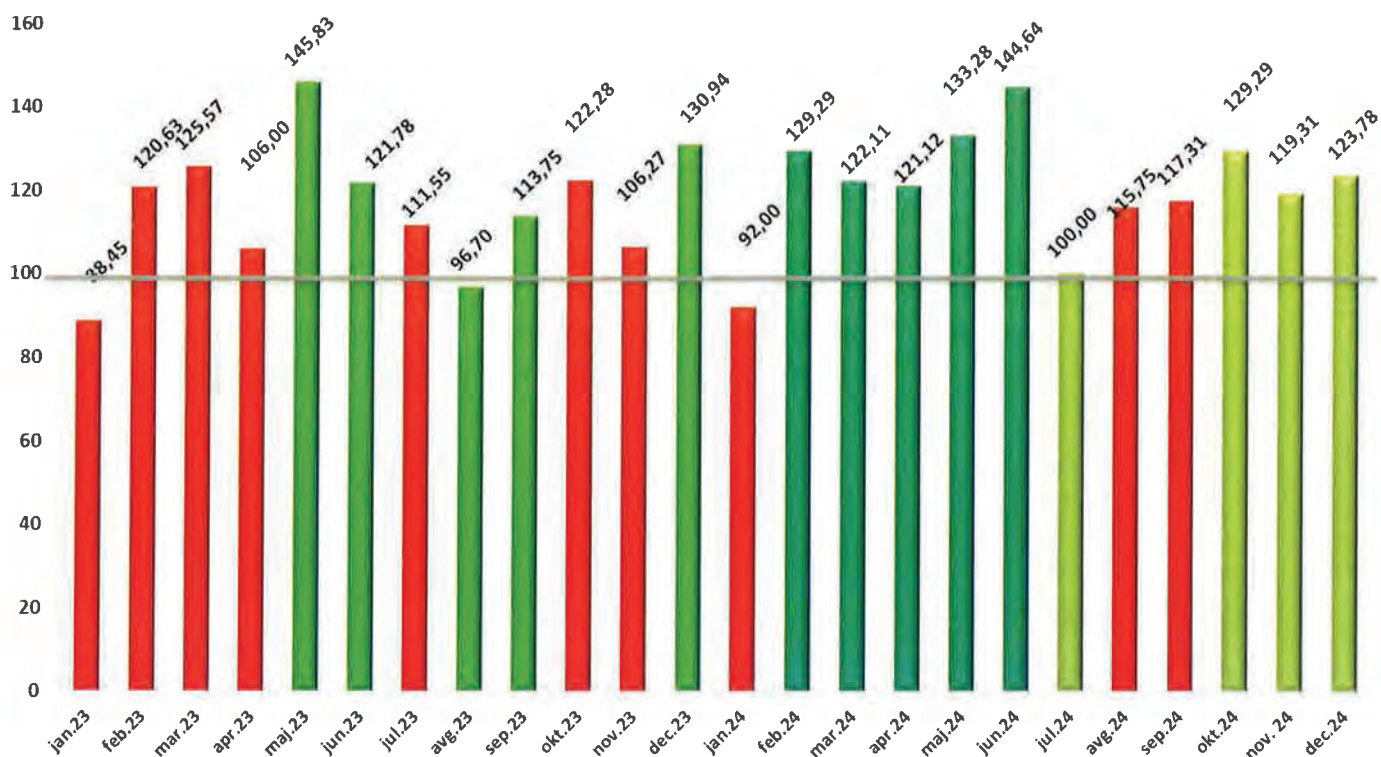
Opšti indeks domaćeg tržišta kapitala BELEXline godinu je završio na nivou od 2.453,68 indeksnih poena, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja rast od 28%.

Učešće indeksa BELEXline u ukupnom redovnom prometu akcijama od 93,4% rezultat je činjenice da se u top 5 najtrgovanijih akcija u 2024. godini nalazi i akcija kompanije koja nije u sastavu indeksne korpe BELEX15, indeksa najlikvidnijih akcija, čije je učešće u ukupnom redovnom prometu akcijama u 2024. godini iznosilo 70%.

Tokom godine indeksi su bili podložni sezonskim i cikličnim kolebanjima.

Maksimalne vrednosti indeksi Beogradske berze ostvarili su u poslednjem kvartalu. Godišnji maksimum od 1.154,26 indeksnih poena BELEX15 je dostigao 30. decembra 2024. godine. Opšti indeks BELEXline je zabeležio svoj godišnji maksimum u visini od 2.489,26 indeksnih poena dana 21. oktobra 2024. godine. Oba indeksa su godišnje minimalne vrednosti zabeležili u prvom kvartalu, i to BELEX15 dana 22. februara na nivou od 893,54 indeksnih poena, dok je vrednost indeksa BELEXline 21. februara iznosila 1.973,63 poena. Tokom 2024. godine vršene su redovne revizije indeksa, te kvartalna prilagođavanja u skladu sa metodologijom za izračunavanje indeksa, ali nije bilo promena u sastavima indeksnih korpi. Na kraju 2024. godine indeks BELEX15 čine akcije 9 kompanija, dok se u sastavu indeksne korpe indeksa BELEXline nalazi 28 konstituenata. Učešće ukupnog prometa akcijama iz indeksa BELEXline u ukupnom redovnom ovogodišnjem prometu akcijama iznosi 93,4% i veće je za 25 p.p. odnosu na prošlogodišnje učešće.

3.5. BELEXsentiment 2024



Kada posmatramo makroekonomsku situaciju u svetu, primetno je da se sa smirivanjem inflacije sve više centralnih banaka odlučuje za relaksiranje monetarne politike i smanjenje kamatnih stopa. Iako je FED zadržao kamatne stope na nepromenjenom nivou na poslednjem sastanku, prema očekivanjima tržišnih učesnika gotovo je sigurno da će sa njihovim smanjivanjem početi na narednom sastanku u septembru, kao i da će ih barem dva puta smanjiti do kraja godine, što se i dogodilo – FED je u septembru smanjio stope za 50 baznih poena, a zatim ih dodatno smanjivao u novembru i decembru za po 25 baznih poena, ukupno tri puta do kraja godine.

Od februara očekivanja učesnika na tržištu su bila pozitivna, tako da je u junu zabeležena i najviša vrednost BELEXsentimenta od 144,64 poena. U prvoj polovini godine je ovaj pokazatelj dostizao pozitivne vrednosti, nakon čega je doživeo blagi pad vrednosti.

Agencija Standard&Poor povećala je kreditni rejting Srbije na investicioni. Kreditni rejting je povećan na nivo BBB- sa stabilnim izgledima za njegovo dalje poboljšanje. Srbija je zahvaljujući ovoj renomiranoj agenciji svrstana u zemlje sa investicionim rejtingom što joj daje mogućnost kontinuiranog ekonomskog rasta i makroekonomske stabilnosti.

Vrednost BELEXsentimenta se tokom 2024. godine nalazila u rasponu od 92,00 poena do 144,64 poena. Najnižu vrednost ovaj pokazatelj zabeležio je u januaru mesecu 2024. godine.

Samo dva meseca je BELEXsentiment bio u negativnoj zoni tokom 2024. godine što ukazuje da su tržišna očekivanja učesnika u glasanju bila slična kao što je to bilo 2023. godine kada je ovaj pokazatelj takođe bio u negativnoj zoni dva meseci.

3.6. Informacioni servisi

U nastojanjima da maksimizira transparentnost za sve kategorije korisnika i najširu javnost, Beogradska berza koristi višestruke kanale za distribuciju podataka iz trgovanja. Podaci se distribuiraju putem Data Feed servisa, BELEX.info servisa, BELEX tikera, servisa za prijavu OTC transakcija i internet stranice Berze www.belex.rs.

Data Feed servis je namenjen distribuciji podataka iz trgovanja profesionalnim korisnicima, kao što su data vendori, investicione banke i indeksne kompanije. Profesionalni korisnici vrše obradu izvornih podataka berze i njihovu redistribuciju u realnom vremenu (real-time), ili ih distribuiraju kao odložene odnosno dnevne (istorijski, end-of-day) podatke. Krajnjim korisnicima redistribuiraju se podaci o cenama hartija od vrednosti, dubini tržišta, transakcijama, indeksima, kao i korporativne vesti listiranih kompanija i kompanija uključenih u indeksnu korpu BELEX15. Na kraju 2024. godine ukupno 41 data vendor je posedovao različite nivoe licence za distribuciju i korišćenje podataka iz trgovanja na Beogradskoj berzi, što predstavlja smanjenje broja data vendora od 4,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2024. godine, od investicionih društava članova Berze, samo NLB Komercijalna banka a.d. Beograd i M&V Investments a.d. Beograd su koristili data feed servis Berze a pored njih i Narodna banka Srbije. Članovi Berze mogu koristiti ovaj servis za analitičke potrebe obrade podataka, izračunavanja relevantnih pokazatelja i indikatora, odnosno za potrebe svojih e-trading aplikacija, koje njihovim klijentima olakšavaju direktan pristup, praćenje trgovanja i ispostavljanje naloga.

BELEX.info web-servis Beogradske berze daje korisnicima mogućnost praćenja trgovanja u realnom vremenu putem interneta. Tokom 2024. godine evidentirano je 30 godišnjih pretplata na ovaj servis, što predstavlja pad od 21% u odnosu na broj pretplata u 2023. godini. Takođe, zabeleženo je 110 mesečnih pretplata na ovaj servis, što predstavlja pad od 27% u odnosu na prethodnu godinu.

Kada je u pitanju servis za prijavljivanje OTC transakcija, tokom 2024. godine 16 članova Berze je koristio ovu aplikaciju, dok je evidentirano ukupno 146 pretplata na ovaj servis, što predstavlja pad od 3,3% u odnosu na 2023. godinu.

3.7. Tržišta Beogradske berze

Na tržištima Beogradske berze, zabeležen je trend smanjenja izdavalaca koji su napustili tržište u odnosu na 2023. godinu, tako da je tokom 2024. godine isključeno 24,52% manje hartija od vrednosti u odnosu na broj isključenih u 2023. godini. Značajno manjem broju isključenih hartija u odnosu na 2023. godinu doprinela je primena odredbi Zakona o privrednim društvima koja su regulisala prinudnu likvidaciju. Zahvaljujući pozitivnim rezultatima koje su privredna društva ostvarila u prethodnim godinama, broj isključenih kompanija zbog stečaja i likvidacije je manji u odnosu na one kompanije koje su povukle svoje akcije sa tržišta iz razloga promene oblika organizovanja.

Tokom 2024. godinu stručne službe Berze su ušle sa primarnim zadatkom da se članovima Berze pruže dodatne informacije i mogućnosti organizovanja primarne prodaje hartija od vrednosti preko trgovačke platforme Beogradske berze. Ovo se javilo kao potreba na osnovu zahteva pojedinih članova Berze koji su uključeni u proces izdavanja podobnih MREL obveznica banaka. Na osnovu njihovih zahteva predstavljene su im prednosti, ali i ograničenja u mogućnostima organizovanja primarne prodaje.

Vezano za ostale aktivnosti u pogledu listinga, kao i ranijih godina, Berza je tokom čitave 2024. godine kontinuirano sprovodila aktivnosti na servisiranju postojećih listiranih, kao i svih ostalih kompanija uključenih u trgovanje.

Takođe, u okviru svojih nadležnosti, stručne službe Berze kontinuirano pružaju podršku članovima Berze u vidu konsultantskih aktivnosti koje se odnose na procedure izrade izveštaja u cilju obaveštavanja investicione javnosti o svim korporativnim radnjama kompanija koje imaju uključene hartije na tržišta Berze, kao i konsultacije u cilju što kvalitetnije izrade berzanskih Informatora kompanija.

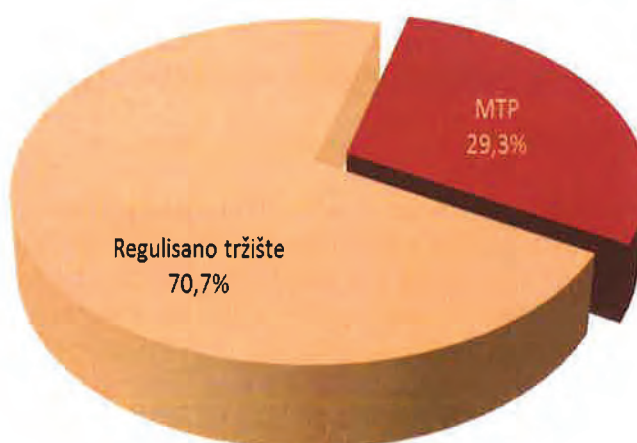
Tokom 2024. godine isključeno je 17 akcija i to najčešće zbog promene oblika organizovanja, odnosno prestanka statusa javnog društva u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala. Isključenjima su prethodila sprovođenja postupka

isplate u slučajevima otkupa akcija od nesaglasnih akcionara i u slučajevima kada je uspešno završena ponuda za preuzimanje, pa zatim zbog stečaja i likvidacije koje je ranijih godina uglavnom bio dominantan razlog za isključenje.

Zaključno sa 31.12.2024. godine na Beogradskoj berzi organizovano je trgovanje hartijama od vrednosti 254 izdavaoca. Među njima, kao i u prethodnim godinama, najveći broj predstavljaju izdavaoci akcija, pri čemu, 6 izdavalaca akcija ima uključene dve i više vrsta, odnosno klasa akcija. Izuzetak od izdavalaca akcija čine Republika Srbija (obveznice Republike Srbije), Energoprojekt holding i Raiffeisen banka (korporativne obveznice).

Četvrtu godinu za redom nije bilo novih uključenja akcija što pokazuje da se situacija na tržištu kapitala bez obzira na različite inicijative nije popravila, te da su kompanije i dalje okrenute prema tržištu duga, odnosno ka bankarskom sektoru, u situacijama kada im je potrebno dodatno finasiranje poslovanja. Ovakvo strukturno pozicioniranje privrede nesumnjivo utiče na razvoj tržišta kapitala, koje je posledično dugi niz godina na veoma niskom nivou razvijenosti. Sva uključenja na tržišta Berze koja su realizovana tokom 2024. godine odnose se na uključenje obveznica Republike Srbije kao izdavaoca i korporativnih obveznica Raiffeisen banke. Uključeno je ukupno 28 državnih obveznica od kojih se 27 obveznica odnosi na Obveznice za izmirenje obaveza po osnovu restitucije. Sve državne obveznice su uključene na Regulisano tržište, odnosno Prime listing. Pored državnih obveznica uključena je i jedna korporativna obveznica takozvana MREL koju je izdala Raiffeisen banka.

Poslednji trgovački dan prethodne godine organizovan je 30.12.2024 godine. Struktura tržišta prema broju hartija od vrednosti kojima je organizovano trgovanje na regulisanom tržištu i multilateralnoj trgovačkoj platformi (MTP) poslednjeg trgovačkog dana u 2024. godini, prikazana je na grafikonu ispod gde se može videti dominantno učešće hartija uključenih na regulisano tržište.



Na dan 31.12.2024. godine kod ukupno dva izdavaoca je registrovana neusaglašenost u broju akcija koje su uključene na tržište Berze sa brojem registrovanih akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti. Prethodnih godina ovaj broj je bio znatno veći, što ukazuje da su se kompanije opredelile da poštuju zakonske obaveze u pogledu dostavljanja neophodne dokumentacije u slučajevima kada su imale povećanje ili smanjenje broja hartija od vrednosti.

Pravilima poslovanja Beogradske berze je utvrđeno da svi izdavaoci koji imaju neusaglašenost podataka u broju akcija i dalje budu uključeni u trgovanje, čime se obezbeđuje mogućnost raspolaganja imovinom vlasnicima ranije emitovanih akcija, uz objavljenu napomenu, na internet prezentaciji Beogradske berze, da su podaci o broju uključenih akcija u trgovanje na Berzi i broju izdatih akcija registrovanih u Centralnom registru hartija od vrednosti za predmetno preduzeće - neusaglašeni. Iz godine u godinu ovaj broj neusaglašenih se smanjuje a razlog za to je ispunjavanje zakonskih obaveza i dostavljanje zahteva za promenu broja uključenih HoV u slučajevima kada je došlo do promene broja registrovanih akcija u CRHOV. U 2024. godini je izvršeno 5 privremenih obustava trgovanja, i to svi iz razloga pokrenutog postupka stečaja i likvidacije nad izdavaocem.

3.7.1. Regulisano tržište – Listing

Tokom 2024. godine nastavljeno je sa uključenjima novih emisija dugoročnih obveznica Republike Srbije na Prime Listing Beogradske berze. U protekloj godini uključena je samo jedna emisija obveznica Republike Srbije, sa rokom dospeća od tri godine i denominacijom u evrima. Obveznica je izdata sa kuponskom kamatnom stopom od 4,25%. Broj novih emisija je manji za 66% u odnosu na 2023. godinu što predstavlja značajno smanjenje dugoročnog zaduživanja na domaćem tržištu. Pored ovih obveznica, uključeno je i 27 obveznica Republike Srbije po osnovu restitucije na ime obeštećenja za oduzetu imovinu. Ukupna vrednost ovih obveznica je 50.580.000 EUR. Obveznice su izdate sa rokovima dospeća od jedne do 12 godina kao diskontne hartije sa nominalnom vrednošću od 0,01 evro. Isplata glavnice se vrši o roku dospeća svake pojedinačne hartije.

Berza upravlja i organizuje trgovanje na regulisanom tržištu koje je podeljeno na Prime Listing, SMart Listing i Open market. Na dan 31.12.2024. godine, na Listingu Regulisanog tržišta, pored 87 obveznica Republike Srbije, listirane su obične akcije sledećih izdavalaca:

- Aerodrom Nikola Tesla a.d. , Beograd
- Fintel energija a.d. , Beograd
- Jedinstvo a.d. , Sevojno
- Metalac a.d. , Gornji Milanovac
- NIS a.d., Novi Sad

Tokom 2024. godine Komisija za listing Beogradske berze je sprovedila kontinuirani nadzor nad izdavaocima listiranim na regulisanom tržištu u smislu proveravanja ispunjenosti uslova za listiranje i u pogledu izveštavanja javnih akcinarskih društava i dostavljanja informacija Berzi.

Tokom 2024. godine izvršen je delisting 23 emisije obveznica Republike Srbije.

3.7.2. Regulisano tržište - Open Market

Kada je u pitanju promena kotacije zbog neispunjenja određenih uslova propisanih Pravilima poslovanja Berze, za razliku od prethodnih godina kada je to bila uobičajena pojava, broj hartija na Open Market nije se smanjio. Ipak, odliv hartija od vrednosti sa svih segmenata nije mimoišao ni Open Market, te je tako došlo do isključenja ukupno 9 akcija izdavalaca koji su se uglavnom povlačili sa tržišta zbog promene oblika organizovanja odnosno prestanka statusa javnog društva. Samo tri hartije sa ovog tržišta su isključene zbog stečaja i likvidacije.

Na Open Market-u se poslednjeg dana 2024. godine nalazilo 178 akcija i dve korporativne obveznice. Od korporativnih obveznica uključena je i potpuno nova vrsta obveznica na našem tržištu - takozvane MREL podobne obveznice Raiffeisen banke. Raiffeisen banka a.d. Beograd je u prvoj nedelji juna izdala dugoročne dinarske obveznice u cilju diversifikacije izvora finansiranja, povećanja nivoa podobnih obaveza, jačanja pokazatelja minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama (MREL racija) i povećanja nivoa minimalnih sopstvenih sredstava i obaveza u skladu sa regulatornim okvirom.

Ukupna nominalna vrednost emisije MREL podobnih obveznica je 6 milijardi dinara, a rok dospeća je 6. jun 2028. godine. Obveznice su emitovane sa takozvanom „call“ opcijom koja Raiffeisen banci daje pravo da izvrši prevremeni otkup svih emitovanih obveznica pre dospeća pod uslovima koji su utvrđeni u prospektu. U fazi planiranja i same realizacije emisije, stručne službe Berze su pružile svu neophodnu podršku i sva znanja neophodna u samom postupku izdavanja obveznica, a kasnije i u postupku uključivanja na organizovano tržište.

Ovo je prva emisija takvog tipa na srpskom tržištu kapitala koja je privukla pažnju međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija na tržište korporativnih obveznica koje je još u povoju.

3.7.3. MTP Belex

Poslednjeg trgovačkog dana 2024. godine na MTP Belex organizovano je trgovanje sa 75 akcija što predstavlja 29,3% ukupno uključenih hartija od vrednosti na sva tržišta Berze.

Tokom 2024. godine, sa MTP Belex isključeno je 8 emisija akcija, što je za 27% manje isključenih nego što je isključeno u prethodnoj 2023. godini. Uobičajeni razlozi za povlačenje akcija sa ovog tržišta su podjednako zastupljeni i u pogledu stečaja i likvidacije i prestanka statusa javnog društva. Ovako mali broj isključenja sa MTP Belex je posledica manjeg broja hartija uključenih na MTP Belex u odnosu na Open Market.

3.8. Izveštavanje javnih društava

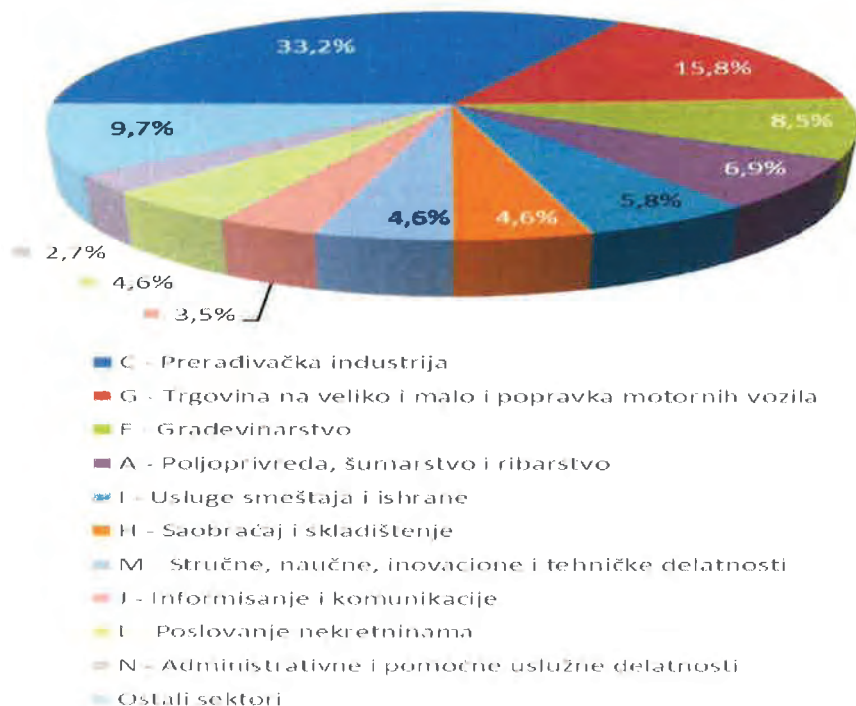
Nastavljen je trend redovnog izveštavanja investicione javnosti, uključujući i kvalitet dostavljenih izveštaja, a što se posebno odnosi na izdavaoce sa regulisanog tržišta. Izdavaoci su prepoznali bitnost i ažurnost dostavljanja informacija investicionoj javnosti.

Obavezu ažuriranja Informatora o izdavaocu do 30. aprila 2024. godine, izvršilo je preko 65% izdavalaca, što je niži rezultat u odnosu na 2023. godinu. Do kraja godine procenat kompanija koje su ažurirale informatore se zadržao na nivou od 83% izdavalaca.

Ovako visok procenat ažuriranja informatora može se pripisati pojednostavljenju procedure dostave dokumentacije, kroz uvođenje elektronskog potpisa i potpuni prestanak razmene štampane dokumentacije. Ovo je ujedno i deseta godina od kad je uvedena elektronska dostava, tako da su korporativni agenti i izdavaoci već uspostavili značajno efikasnije procedure izrade informatora i prihvatili postupak elektronskog potpisivanja i dostave izveštaja.

Do kraja 2024. godine, posredstvom portala za objavu korporativnih vesti, dostavljeno je ukupno 1.880 različitih korporativnih izveštaja i informatora kompanija čijim se hartijama od vrednosti trguje na tržištima Beogradske berze. Od svih dostavljenih izveštaja ukupno je objavljeno 1.764 izveštaja, što je preko 93% uspešno dostavljenih izveštaja na koje nije bilo primedbi. Od ukupnog broja objavljenih izveštaja, 207 se odnosi na berzanske informatore.

3.9. Sektorska klasifikacija izdavalaca



Od ukupnog broja izdavalaca čije su akcije uključene na tržišta Berze, najveći broj izdavalaca (oko 60%) bio je iz tri sektora, i to: Prerađivačka industrija – 86 izdavalaca, Trgovina na veliko i malo i popravka motornih vozila - 41 izdavalac i Ostali sektori - 25 izdavalaca. Četvrti po zastupljenosti broja izdavalaca je sektor Građevinarstva, sa 8,5% udela u ukupnom broju izdavalaca.

Na prikazanom grafikonu „ostali sektori“ obuhvataju sektore sa ukupnim učešćem od 9,7%, kao što su: Finansijske delatnosti i delatnost osiguranja (3,86%), Rudarstvo (1,93%), Ostale uslužne delatnosti (1,54%), Snabdevanje vodom i upravljanje otpadnim vodama (0,77%) i Obrazovanje (1,54%).

3.10. Članstvo na Beogradskoj berzi

Prvi put nakon duže od deset godina u članstvo Berze primljena su dva nova člana i to brokersko dilersko društvo TradeWin 24 a.d. Beograd i kreditna institucija Alta banka a.d. Beograd. Odluka o sticanju statusa člana Berze za TradeWin 24 a.d. doneta je u martu 2024 godine. Društvo je osnovano 2018. godine i uglavnom je bilo orjentisano ka pružanju usluga trgovine na svetskim berzama. Motiv za prijem u članstvo su videli zahvaljujući Strategiji za razvoj tržišta kapitala i projektima koji se odnose na izdavanje korporativnih obveznica. Odluka o sticanju statusa člana Berze za Alta banku a.d. doneta je u decembru 2024. godine te je time Alta banka postala i korisnik BELEX FIXAPI modula.

Pored navedenog, uobičajeno su se dešavale aktivnosti izdavanja i oduzimanja dozvola ovlašćenim brokerima članova. U toku procesa izdavanja dozvola za trgovanje svi novi brokeri su prošli test o poznavanju Pravila poslovanja i obuku za rad u BELEXFix aplikaciji.

Status člana Beogradske berze na dan 31.12.2024. godine imalo je 22 investiciona društva, od toga: 9 ovlašćenih banaka sa dozvolom za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova, 8 brokersko dilerskih društava sa dozvolom za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova i 5 brokersko dilerskih društava sa dozvolom za obavljanje brokerskih poslova.

Ime Člana	
1.	NLB Komercijalna banka a.d., Beograd
2.	Dunav Stockbroker a.d., Beograd
3.	BPŠ Banka a.d., Beograd
4.	UniCredit Bank Srbija a.d., Beograd
5.	OTP banka Srbija a.d., Novi Sad
6.	Banca Intesa a.d., Beograd
7.	Raiffeisen banka a.d., Beograd
8.	Eurobank Direktna a.d., Beograd
9.	Erste bank a.d., Novi Sad
10.	Momentum Securities a.d., Novi Sad
11.	M&V Investments a.d., Beograd
12.	Convest a.d., Novi Sad
13.	Tesla Capital a.d., Beograd
14.	Prudence Capital a.d., Beograd
15.	Ilirika investments a.d., Beograd
16.	Mediolanum invest a.d., Beograd
17.	Tezoro broker a.d., Beograd
18.	Tandem financial a.d., Novi Sad
19.	Intercity broker a.d., Beograd
20.	Euro fineks broker a.d., Beograd
21.	TradeWin 24 a.d., Beograd
22.	ALTA banka a.d., Beograd

Aktivnost članova Berze

Ime člana	Učešće u ukupnom prometu %	Učešće u broju transakcija %
NLB Komercijalna banka a.d., Beograd	16,96%	23,58%
Dunav Stockbroker a.d. , Beograd	15,47%	10,04%
BPŠ Banka a.d., Beograd	13,48%	17,87%
UniCredit Bank Srbija a.d. , Beograd	12,69%	0,27%
OTP banka Srbija a.d. , Novi Sad	12,47%	6,66%
Banca Intesa a.d. , Beograd	10,70%	0,90%
Raiffeisen banka a.d., Beograd	4,84%	1,74%
Eurobank Direktna a.d., Beograd	2,74%	0,00%
Erste bank a.d., Novi Sad	2,56%	3,64%
Momentum Securities a.d. , Novi Sad	2,15%	7,87%
M&V Investments a.d. , Beograd	1,81%	7,99%
Convest a.d. , Novi Sad	1,22%	0,08%
Tesla Capital a.d., Beograd	0,81%	6,00%
Prudence Capital a.d., Beograd	0,48%	1,01%
Ilirika investments a.d. , Beograd	0,46%	3,79%
Mediolanum invest a.d. , Beograd	0,36%	0,27%
Tezoro broker a.d. , Beograd	0,28%	2,87%
Tandem financial a.d. , Novi Sad	0,26%	2,39%
Intercity broker a.d. , Beograd	0,24%	2,79%
Euro fineks broker a.d. , Beograd	0,02%	0,22%
TradeWin 24 a.d., Beograd	0,00%	0,00%
ALTA banka a.d., Beograd	0,00%	0,01%

Market mejkleri na Beogradskoj berzi

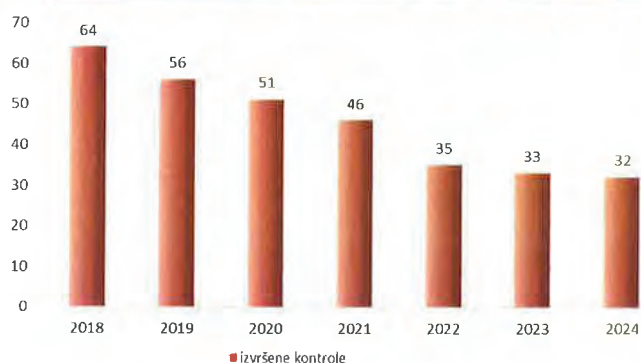
Član Berze	Market mejker u trgovanju akcijama izdavaoca
M&V Investments a.d. Beograd	Metalac a.d. Gornji Milanovac Fintel energija a.d. Beograd

U protekloj godini poslove market mejkera obavljao je samo jedan član Berze - M&V Investments a.d. Beograd. U odnosu na prethodnu godinu predmetni market mejker je značajno smanjio svoje učešće u ukupnom prometu akcijama izdavoca Fintel energija a.d. Beograd, te isto iznosi 4,11% dok je u 2023. godini iznosilo 6,71%. Istovremeno je smanjeno i učešće u broju transakcija predmetnim akcijama i iznosi 28,33%.

Naziv izdavaoca	Učešće u ukupnom prometu (%)	Učešće u broju transakcija (%)
Metalac a.d. Gornji Milanovac	3,52%	8,01%
Fintel energija a.d. Beograd	4,11%	28,33%

3.11. Nadzor i kontrola

Broj izvršenih kontrola po godinama

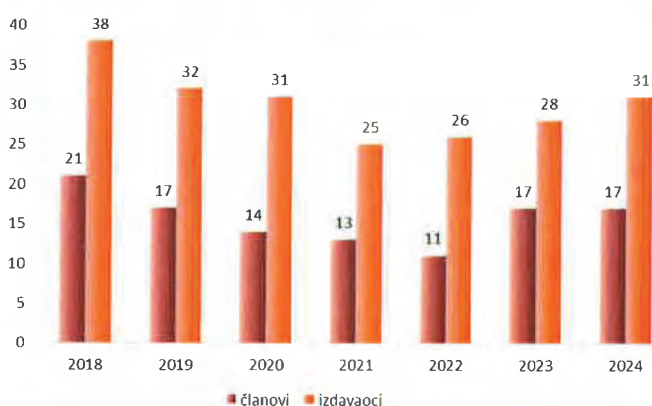


U vršenju poslova nadzora i kontrole nad trgovanjem na Berzi i poslovanjem članova Berze u vezi sa poslovima koje obavljaju na tržištima Berze, tokom 2024. godine izvršene su ukupno 32 kontrole dokumentacije, evidencija i poslovnih knjiga 17 članova Berze, a koje su se odnosile na trgovanje akcijama 31 izdavaoca.

Tokom 2024. godine sačinjena su i Komisiji za hartije od vrednosti dostavljena tri specijalna izveštaja berzanskog kontrolora, te je pokrenut jedan postupak pred Disciplinskom komisijom Berze.

Pored poslova kontrole, tokom 2024. godine izrađeno je ukupno 40 izveštaja sa podacima iz trgovanja, najčešće po zahtevu Komisije za hartije od vrednosti, sudova, poreskih uprava, javnih izvršitelja, kao i samih izdavalaca, članova Berze i učesnika u trgovanju.

Kontrole članova i izdavalaca



br.	član Berze	broj izvršenih kontrola
1	Banca Intesa a.d. Beograd	2
2	BPS Banka a.d. Beograd	2
3	Convest a.d. Novi Sad	1
4	Dunav Stockbroker a.d. Beograd	2
5	Ilirika Investments a.d. Beograd	3
6	Intercity broker a.d. Beograd	1
7	M&V Investments a.d. Beograd	3
8	Mediolanum invest a.d. Beograd	1
9	Momentum Securities a.d. Novi Sad	4
10	NLB Komercijalna banka a.d. Beograd	3
11	OTP banka Srbija a.d. Novi Sad	1
12	Prudence Capital a.d. Beograd	2
13	Raiffeisen bank a.d. Beograd	1
14	Tandem Financial a.d. Novi Sad	1
15	Tesla Capital a.d. Beograd	3
16	Tezoro broker a.d. Beograd	2
17	UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	1

br.	naziv hartije	broj izvršenih kontrola
1	Aerodrom Nikola Tesla a.d. Beograd	1
2	Dinara a.d. Beograd	1
3	Dunav osiguranje a.d. Beograd	1
4	Elkok a.d. Kosjerić	1
5	Energoprojekt holding a.d. Beograd	1
6	Fasil a.d. Anilje	1
7	Goša FOM a.d. Smederevska Palanka	1
8	Insa a.d. Zemun	1
9	Jedinstvo a.d. Sevojno	1
10	Jugoprevoz Kruševac a.d. Kruševac	2
11	Lasta a.d. Beograd	1
12	Messer Tehnogas a.d. Beograd	3
13	NIS a.d. Novi Sad	4
15	Republika Srbija, obveznice RSO20193	1
16	Republika Srbija, obveznice RSO24209	1
17	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2028	1
18	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2030	1
19	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2031	2
19	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2032	1
20	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2034	1
21	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2035	1
22	Republika Srbija, obveznice RSRES12C2036	1
23	Omoljica a.d. Omoljica	1
24	Palisad a.d. Zlatibor	1
25	Philip Morris Operations a.d. Niš	1
26	Planum GP a.d. Beograd	1
27	PPT Armature a.d. Aleksandrovac	1
28	Putevi a.d. Požega	3
29	Revnost a.d. Novi Sad	1
30	Rudo a.d. Beograd	1
31	Stoteks a.d. Novi Sad	1

3.12. Unapređenje poslovnih procesa i procedura trgovanja

Procedura trgovanja

Kao pretežna aktivnost Sektora poslovnih operacija izdvojila se migracija poslovnih i tehnoloških aktivnosti na trgovačku platformu Atinske berze. Ova aktivnost je angažovala veći deo resursa Sektora poslovnih operacija tokom posmatranog perioda. Aktivnosti na migraciji i testiranju su predstavljale najznačajniji angažman zaposlenih u Sektoru, odnosno predstavljale su više od 50% radnog vremena zaposlenih, koje je raslo sa približavanjem kraja poslovne godine.

Realizacija svih prethodno navedenih aktivnosti praćena je detaljnom analizom koja je zahtevala intenzivnu međusektorsku komunikaciju u najvećem obimu sa Sektorom za IT, sa saradnicima iz Atinske berze, ali i eksternim konsultantima angažovanim od strane Berze. Angažovanje zaposlenih je maksimalno, posebno uzimajući u obzir činjenicu da se poslovnim aktivnostima testiranja prelaska na novu trgovačku platformu bave svi zaposleni Sektora poslovnih operacija koji su inače i zaduženi za nesmetano svakodnevno obavljanje redovnih poslovnih funkcija Berze.

Tokom godine održano je više sastanaka o mogućnosti organizovanja primarne prodaje hartija od vrednosti preko Berze, jedna od zainteresovanih kompanija sa kojom se konkretno otpočelo sa pripremama je Elixir Group doo. Ova kompanija će preko platforme Beogradske berze ponuditi korporativne obveznice koje će ujedno biti i prve obveznice iz programa CBIP.

Tokom aprila održan je sastanak sa Banca Intesa a.d. Beograd na temu mogućnosti organizovanja primarne prodaje korporativnih obveznica preko Berze. Tema razgovora su bile podobne MREL obveznice koje bi Banca Intesa izdala u budućem periodu. Prednosti primarne prodaje preko Berze su proceduralne prirode pošto se obilazi potreba posedovanja upisnice i malo komplikovanije procedure upisa i uplate hartija od vrednosti. Primarnom prodajom preko Berze preskače se delimično komplikovanja procedura upisa i uplate i sve se završava na nivou brokersko dilerskog društva gde potencijalni klijent ispostavlja nalog za kupovinu hartija od vrednosti. Kod ove vrste hartija postoji i ograničavajuća okolnost primarne prodaje preko Berze iz razloga što su ove obveznice u primarnoj prodaji raspoložive samo profesionalnim investitorima. Berza nema mogućnosti ograničavanja prenosa vlasništva odnosno nema mogućnosti da ograniči ko može da ispostavi nalog kupovine. To je jedini razlog zašto ovu vrstu hartija nije moguće primarno prodati preko Berze. U sekundarnoj trgovini ovim hartijama, ovo ograničenje ne postoji tako da u sekundarnoj trgovini kupci mogu da budu svi učesnici na tržištu kapitala.

Održano je više sastanaka na projektu optimizacije IT sistema Berze u cilju sagledavanja postojeće arhitekture sistema i funkcionisanja poslovnih procesa kroz sve aplikacije Berze koje su neophodne za uspešan završetak trgovačkog dana, na osnovu čega su eksterni IT konsultanti napravili šematski prikaz planirane arhitekture sistema u cilju optimizacije sistema, broja aplikacija i veće automatizacije poslovnih procesa.

4. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

4.1. Stanje resursa u IT Sektoru i održavanje procesa rada

4.1.1. Održavanje informacionog sistema Beogradske Berze

IT sektor čine ljudski, softverski i hardverski resursi i svi zaposleni u IT sektoru su velikim delom angažovani na poslovima održavanja informacionog sistema Beogradske berze (BelexFIX-sistem

za trgovanje koji se bazira na FIX protokolu). Poslovi uključuju sprovođenje dnevnih aktivnosti po utvrđenom rasporedu, proveru rada sistema, kao i stalnu komunikaciju sa klijentima (članovima/brokerima).

Pored trenutnog informacionog sistema Beogradske berze (BelexFIX), svi zaposleni aktivno učesvuju, pre svega na sastancima sa eksternima saradnicima i kolegama iz Grčke, testiranju i pripremi za migraciju, kao i na podešavanju testnog okruženja UAT\ATHEX za povezivanje sa Grčkim trgovačkim sistemom (OASIS). Neretko poslovi na povezivanju sa Grčkim trgovačkim sistemom OASIS (imajući u vidu razliku u vremenskim zonama između Srbije i Grčke) zahtevaju angažovanje i van predviđenog radnog vremena, tako da zaposleni u IT sektoru imaju mogućnost da udaljenim pristupom na mrežnu infrastrukturu preduzmu neophodne aktivnosti u za to potrebno vreme.

Zaposleni u IT sektoru, sem na poslovima migracije, rade i na dnevnim aktivnostima vezanim za celokupni IS Beogradske berze, održavanju hardverske opreme i optimizaciji resursa zbog zastarelosti pa je neophodno razmisliti o angažovanju tehničko-servisne podrške za održavanje postojeće hardverske infrastrukture.

Od strane novog/starog člana Alta Banka krajem jula započeta je procedura dobijanja potrebnih dozvola i od strane IT sektora dobijanja potrebnih instrukcija oko povezivanja, postupanja oko linija kod Telekoma, digitalnih sertifikata za uređaje za kreiranje VPN tunela za povezivanje itd. Procedura je nastavljena tokom oktobra 2024. godine kada su stigle potrebne dozvole. Paralelno su sa njima obavljene konsultacije i oko povezivanja i pristupanja i uključivanja u tekuća UAT testiranja, jer pristupanjem postaju i korisnik i obveznik istih, kao i ostale već postojeće brokerske kuće.

U nastavku izveštaja detaljno iznosimo podatke vezane za hardverske resurse kojima Berza raspolaže, ali na ovom mestu ukazujemo da smatramo da su potrebna dalja ulaganja u ove resurse jer neulaganje u nove hardverske resurse, kao i neadekvatna sistemsko-hardverska podrška mogu dovesti do značajnog povećanja rizika u radu informacionog sistema Beogradske berze, ali i u kreiranju infrastrukture za povezivanje sa Grčkim trgovačkim sistemom OASIS.

4.1.2. Rizici održavanja procesa rada

Što se tiče održavanja procesa rada i tekuće produkcije, najvažniji prepoznati rizici visokog stepena, sa kojima se praktično svakodnevno potencijalno suočavamo su sledeći:

- Potencijalni problemi sa CORE aplikacijama (aplikacije za trgovanje)

U slučaju problema sa aplikacijama/procesima koji čine CORE Sistema za trgovanje, može doći do problema i grešaka u produkcionoj liniji; samom trgovanju, podacima iz trgovanja, aplikacijama podrške i obrade podataka nakon trgovanja, izveštavanja itd.

Ovo znači da ako neka aplikacija/proces prestane sa radom neće biti moguće trgovanje na Berzi ili ako se desi situacija da dođe do neispravnog uparivanja naloga, njegovog registrovanja i upisa u bazu, imamo problem sa ispravkom bug-a u aplikaciji/procesu.

- **Fizički otkaz hardverskih komponenti**

Serverska i mrežna infrastruktura su zastareli i tu se potencijalno javlja više problema istek roka ili manja pouzdanost hardverskog resursa; svaka od komponenti može da prestane da radi, a kako nemamo mogućnost zamene u garantnom roku ili brze zamene putem hardverskog održavanja ili stoka rezervnih komponenti, ovo potencijalno može da znači prekid ili narušavanje produkcione linije.

Rizik predstavlja i nekompatibilnost zastarele opreme sa novim verzijama softvera (te nas time uslovljava ili sprečava prelazak na njih), te diktiranje zastarevanje verzija softvera od strane vendora u smislu podrške, licenci i održavanja.

Zaposleni u IT Sektoru su uradili početkom decembra ažuriranje BIOS-a i Firmware na serverima koji se koriste za produkciju i otklonili probleme koji su bili sa RAM memorijom.

- **Interni prekid napajanja**

Berza ima svoj strujni agregat za alternativno napajanje električnom energijom, koji se održava u funkcionalnom i radnom stanju, povremenim probama i testiranjima, servisima (akumulatora i agregata) I sl.). No za neprekidno napajanje, pošto se sistem zbog složenosti postupka podizanja i spuštanja drži stalno u podignutom i radnom stanju, neophodni su UPS uređaji. Nekim prethodnim dizajnima strujne mreže došlo se do UPS sistema sa po tri UPS-a u svakoj od tehničkih soba, i oni se održavaju u radnoj funkciji. Nažalost zbog vremenskog isteka resursa baterija za napajanje u njima, koji se kreće negde od tri do pet godina, za zamenske odnosno baterije u novom uređaju, neohodni su servisi UPS-eva zamenom baterija (~50% cene novog uređaja). U ovom trenutku npr. je neophodan servis baterija na dva uređaja, i verovatna zamena jednog UPSa (što se trenutno odlaže zbog sagledavanja novog IT centra na Prokopu).

- **Prekid komunikacionih servisa**

Obzirom da Beogradska berza zahteva neophodnu komunikacijsku vezu za brokerima, Centralnim registrom, data vendorima, realna je pretnja po trgovanje u slučaju prekida bilo koje od ovih komunikacijskih veza. Još ranije je napravljena redundantna veza za Telekomov L3VPN servis za povezivanje sa brokerima, pored ISDN PRI za bekap brokera i ISDN BRI veze za bekap sa CRHoV. A nedavno je (posle prvog problema sa medija konvertorom na Telekom optici, a potom i ponovljenog tokom uspostavljanja redundanse) napravljena i redundansa sa Telekomom na njihovom Internet FiberPRO servisu, kojim se opslužuju svi Internet servisi Berze: vendor datafeed, websajt i mail (tokom prekida koji je potrajao do sutradan/subota, nastali su problemi sa mailom koji su potrajali i tokom celog vikenda). U sadašnjoj mrežnoj topologiji ova redundansa bi se koristila i za povezivanje za novi sistem Athex/Oasis (gde bi verovatno bilo uputno napraviti sa Telekomom i njihovu DDoS zaštitu ovog linka, zbog nove produkcije).

- **Rizik fizičkog okruženja**

IT sistem Berze i sadašnja privremena DR lokacija/sistem nalaze se na jednom mestu, jedno iznad drugog, razdvojeni dva sprata, te tako izloženi praktično identičnim rizicima okruženja i lokacije. Podaci koji se i nalaze off-site čuvaju se na jeftinim optičkim medijumima, i stari su minimum 30 dana (kada se nose u sef), što je vreme rizika njihovog eventualnog gubitka. Potrebna je procena potrebe, opravdanosti i eventualne zahteve za udaljenu lokaciju na kojoj bi se omogućilo čuvanje podataka većom učestanošću (i manjim vremenom potencijalnog gubitka) i/ili da se omogući i neki set funkcionalnosti za preuzimanje funkcije IT sistema Berze (udaljena DR lokacija/sistem).

- **„Odlazak“ zaposlenih u IT sektoru**

Kao jedan od potencijalnih rizika visokog stepena može da bude i odlazak nekog od zaposlenih u IT sektoru iz raznih razloga bilo profesionalnih, porodičnih, finansijskih ili ličnih.

4.1.3. Aktivnosti na migraciji na trgovačku platformu OASIS

Za migraciju na novi Grčki trgovački sistem OASIS, Sektor za IT koristi kompletne raspoložive kapacitete, kako zaposlenih tako i hardverskih, u cilju optimalnog rada informacionog sistema Beogradske berze, gde ne treba zaboraviti i redovne poslove u okviru Berze koji obuhvataju delokrug rada Sektora za IT.

U prvih 6 meseci i dalje su trajale aktivnosti na usaglašavanju aplikacija i specifikacija pojedinih delova sistema koji su se morali prilagoditi za rad između pojedinih delova sistema za trgovanje BELEXFIX sa strane Beogradske berze i OASIS trgovačke platforme.

U periodu april-jun 2024 u sklopu migracije na OASIS trgovačku platformu urađeno je finalno povezivanje 4 brokerske kuće (ovo se prvenstveno odnosi na povezivanje postojeće trgovačke aplikacije BELEXGUI koristeći FIX protokol). S obzirom na testiranja koja su vršena u prvom polugodištu, popravki nekih bitnih „bug-ova“, čekanja na isporuku verzije OASIS na Linux-u, finalno testiranje u kontekstu stres testova u junu je odlučeno je da se do daljeg ne povezuju preostalih 10 članova koje koriste FIX protokol.

Tokom juna 2024. godine dobili smo unapređenu verziju sistema OASIS aplikacija na Linux-u, međutim imali smo problema sa prelaskom na novu verziju aplikacije XT Client (trgovačka aplikacija za brokere), za šta nismo dobili blagovremenu najavu sa izmenama, kao ni uputstvo za njegovu reinstalaciju. Ovo sve je rezultiralo time da smo tokom 2 do 3 nedelje imali problema sa korišćenjem UAT okruženja, odlaganjem stress i drugih redovnih testiranja dok nije otklonjen problem kod svih korisnika koji su učesnici u testiranju sa XT Clientom.

Druga faza testiranja grčkog trgovačkog sistema OASIS sa velikim brojem naloga i zaključnica (stres test) i pokušajem testiranja marker-mejker naloga je rađena u periodu 20.6.2024-23.8.2024. U toku ove faze stres testova uočeni su problemi koji su predstavljali razlog za zaustavljanje nastavka testiranja: nepotpun eksport (nedostajanje xml fajlova), nekorektan/neispravan eksport (nedostaju zaključnice, nalozi), nalog za povlačenje koji ima zaključnice, nedostajanje velike količine naloga (SPO je pratio ovu situaciju), problemi sa objavljivanjem nezvaničnih i zvaničnih izveštaja na site-u.

Tokom avgusta i (posebno) septembra kompletirano je povezivanje članova na UAT okruženje radi njihovog uključivanja u testiranje sa Athexom. Naglasak je pri tom ipak stavljen na tehnički komplikovanije i zahtevnije povezivanje članova-korisnika BelexFix aplikacije (i budućih primarno FIXApi članova), kojih je sad kompletno povezano 13 od 14 članova, iako je povezan i veći broj članova koji će koristiti samo XNetTrader Aplikaciju (ukupno 17 od 21 člana).

Nažalost pri tom je konstatovano da određen broj članova ima povremeno probleme i posle inicijalnog kompletnog povezivanja (problem sa pristupom FTP ili Aplikativni) što je nekako bilo ipak i za očekivati u ovom periodu obzirom na ne baš jednostavnu arhitekturu povezivanja, posebno uzevši u obzir i nama često ne(ili sasvim)poznatost okruženja kod članova (posebno Banaka)...

U dogovoru sa menadžmentom Beogradske berze i Grčkim partnerima, online sastanci se održavaju na nedeljnom nivou u cilju rešavanja pre svega tehničkih problema, kao i konsultaciju u cilju što boljeg i efikasnijeg prelaska na trgovački sistem OASIS.

Pre početka treće faze testiranja IT sektor je pripremio posebnu dokumentaciju u cilju lakšeg snalaženja korisnika i povezivanja testnog okruženja BELEXFIX na OASIS platformu. Pored dokumentacije koja se nalazi u tehničkoj biblioteci na sajtu belex.rs, IT sektor je napravio i video uputstva za instalaciju Grčke aplikacije XNetTrader, kao i uputstvo o podešavanju aplikacije BELEXGUI.

Dve nedelje nakon početka treće faze testiranja, IT sektor je proaktivno učestvovao u komunikaciji sa članovima u cilju pripreme okruženja kod članove za povezivanje na OASIS platformu, što je doprinelo do sada najvećem broju povezanih klijenata na Grčku platformu.

Treća faza testiranja grčkog trgovačkog sistema OASIS sa velikim brojem naloga i zaključnica(stres test) započeta je 19.9.2024. U ovom ciklusu testiranja pojavili su se neki stari, a i neki novi problemi: neispravan eksport (nedostatak zaključnica, naloga), kašnjenje u slanju xml-ova datoteka, kašnjenje u slanju zaključnica (CC-kontrola), problemi prilikom prikaza naloga na kontrolorskoj aplikaciji Berze, problemi u prikazu naloga na grčkoj kontrolorskoj aplikaciji, kao i problemi sa storniranjem blok zaključnice.

Ovaj test može da se smatra uspešnim jer od 14 članova koji će koristiti povezivanje sa ATHEX FIX serverom sa modifikovanim klijent centrom 4 člana su su unosili naloge preko BELEXGUI aplikacije i 1 član je unosio naloge iz BackOffice-a. S druge strane preko grčke trgovačke aplikacije XNET Trader 10 članova je unosilo naloge.

Nakon izrade detaljnog plana migracije neophodno je uraditi detaljnu analizu svih aplikacija (softvera), hardvera i doneti odluku o tome koju opremu je neophodno pribaviti za nesmetan rad informacionog sistema Beogradske berze. Detaljnu analizu softvera i hardvera neophodno je da pripreme stručna lica sa iskustvom u poslovima trgovanja berze, poslovima izrade tehičko-projektne dokumentacije za infrastrukturu uz predlog nabavke neophodnog hardvera, a sa ciljem da informacioni sistem radi neometano i sa minimalnim rizicima, sa optimalnim budžetskim resursima.

Atinska berza je krajem oktobra najavila novu verziju Linux okruženja koje između ostalog treba da otkloni sve uočene probleme i nepravilnosti u funkcionisanju. U periodu do isporuke, Atinska berza je najavila da neće sprovoditi isporuke novih rešenja, odnosno ispravki uočenih problema, bugova i funkcionalnosti za koje je Berza podnela tikete preko Jire.

Isporuka je inicijalno najavljena za 18.12.2024, međutim Berza je mogla da nastavi sa testiranjima od 24.12.2024. Odmah je uočen napredak, ali da se ne može potvrditi otklanjanje svih problema, što je kasnije testiranje i potvrdilo.

4.2. INFORMACIONI SISTEM BEOGRADSKE BERZE – HARDVER

4.2.1. Analiza postojeće hardverske infrastrukture

Hardver Beogradske berze nalazi se na lokaciji Beogradske berze, Omladinskih brigada 1. Kompletna hardverska i mrežna infrastruktura se nalazi u glavnoj tehničkoj sobi (server sali) na prvom spratu i na trećem spratu u sekundarnoj server sali (disaster recovery). Kompletna mrežna infrastruktura Beogradske berze je povezana sa svim prostorijama i kancelarijama u Beogradskoj berzi na prvom spratu, a i sa sekundarnom lokacijom na trećem spratu u cilju efikasnog i neometanog rada zaposlenih i sistema Beogradske berze.

Kako je hardver koji je nabavljan u skladu sa potrebama za nesmetano funkcionisanje pre svega informacionog sistema Beogradske berze, a i za potrebe poslova zaposlenih u berzi, isti nije menjan sa novim zbog potencijalnih problema sa nekompatibilnim rešenjima koja bi mogli da utiču na rad informacionog sistema Beogradske berze. Bez adekvatne analize postojećeg softvera i hardvera, kao i konsultacijama sa proizvođačima opreme nije moguće utvrditi tačno koliko sredstava za kupovinu novog "core" hardvera će biti potrebno, a koji će biti virtualizovan i koji mora imati maksimalnu bezbednost i sigurnost za rad.

Uzimajući u obzir i povezivanje sa Grčkim sistemom za trgovanje OASIS još uvek nije jasno definisano koji servisi, a samim tim i ključne mašine i mrežni uređaji će biti neophodni za nesmatno funkcionisanje sistema.

Izuzev klima uređaja u tehničkim sobama (server salama) nijedan hardver u serverskim prostorijama nema ugovoreno tehničko i/ili servisno održavanje. Licence za virtuelizaciju od proizvođača vmWare (Broadcom) omogućavaju pružanje tehničke podrške za verziju koju Beogradska berza trenutno koristi (ESXi 6.7 i vSphere). **Zbog zastarelosti opreme nije moguće preći na poslednju, aktuelnu verziju, ESXi 8.0 pomenutog proizvođača.** Takođe, zbog velike promene u ceni trenutnog rešenja za virtuelizaciju potrebno je uraditi i analizu alternativnih rešenja virtuelizacije u cilju optimizacije troškova koja ne bi smela uticati na funkcionisanje Sistema.

U toku letnjih meseci imali smo i dve veće servisne intervencije koje je obavila servisna služba održavanja Termoinženjeringa u trajanju od po nekoliko dana : podešavanje i ispuštanje viška gasa i pritiska na svim uređajima i vanredno čišćenje spoljnih jedinica. Problem sa gasom i pritiskom u klima uređajima delom je rezultat visokih temperatura ali i očito ne optimalno pripremljenih jedinica od strane serviseru za njih. Serviser je pritom stavio i primedbu da okruženje na trećem spratu nije adekvatno temperaturno izolovano (puno velikih staklenih površina i metalnih ramova bez izolacije), te da je to razlog problema sa hlađenjem u toj prostoriji. Instalirane su i kartice za (iako ograničeno) za praćenje rada klima uređaja, čime je sada moguće praćenje dve klime u Main IT sobi ali ne i one na DRS sa kojom ima neki problem i čije praćenje nije u funkciji. U cilju dvostruke sigurnosti predložena je nabavka dodatnih senzora za rack ormane sistem soba (posebno bitno za treći sprat gde je praćenje temperature krajnje rudimentarno i improvizovano trećim uređajem), no ovi senzori nisu još nabavljeni, te ni postavlja

U okviru redovnih aktivnosti IT sektora obavljena je zamena starog firewall uređaja Palo Alto novim uređajem slične kategorije, sa naglaskom na upotrebu novih funkcionalnosti (HA režim dva uređaja u redundansi) i aktivaciju zaštitnih funkcija koje su na starom uređaju istekle i nisu mogle biti više aktivirane. Prema zahtevu menadžmenta, dodatno su obezbeđeni preduslovi za udaljen mail pristup korišćenjem VPN, na čemu se i dalje radi zbog rekonfiguracije mail servera i korišćenja mail klijenata na mobilnim telefonima sa različitim platformama (Android i IOS).

Komunikacija Beogradske berze realizovana je kroz dva optička privoda od Telekoma Srbija, relativno redudanta. Na njima su realizovani: L3VPN za extranet sa brokerima (redudantno), L3VPN sa Centralnim Registrom (CRHoV), FiberPro Internet, za internet servise locirane na Berzi i data-feed produkcionni servis za Feed vendore (redudantno). Internet je asimetričan za pristup i korišćenje zaposlenih u Beogradskoj berzi.

Pored navedenog postoje i 2 ISDN PRI za backup pristup brokera na informacioni sistem Beogradske berze (za trgovanje) i 1 ISDN BRI, za backup pristup sa Centralnim Registrom i testiranje pristupa klijenata (brokera).

4.2.2. Analiza hardverske infrastrukture radi preseljenja i povezivanja sa ATHEX

Kako je ranije i spomenuto, IT sektor Beogradske berze aktivno se uključio sa konsultantima iz Faktori Group, Sinišom i Dejanom Krnjevićem oko analize hardverske infrastrukture Berze.

Sektor za IT Berze prvobitno je komunicirao sa predstavnicima integratora Broadcom-a za proizvod VMWare – firma Coming, od kojih smo dobili samo cene za najnoviju verziju vSphere 8 i informaciju da verzije koje koristimo vSphere 6.0 i 6.7 nemaju više ni tehničku podršku.

Nakon komunikacije sa predstavnicima integratora, IT sektor je stupio u kontakt sa kompanijom Broadcom, gospodinom Milojkovićem, sa kojim je obavljen sastanak u cilju sagledavanja okruženja i postojanja mogućnosti da se isto ažurira na vSphere 8. Nakon dostavljanja neophodnih informacija za kratku analizu, proizvođač nam je ukazao da je moguć prelazak dva okruženja (Main i DR2) na vSphere 8, a da zbog zastarelosti hardvera treće okruženje (DR1) nije moguće nadograditi, već je podržana samo do verzije 6.0.

IT sektor Beogradske berze stupio je u kontakt sa drugim integratorom Broadcom-a za proizvod VMware – firma Asseco, kojima je pre inicijalnog sastanka dostavljen popis hardvera na kome se nalazi virtualna okruženja Beogradske berze.

Integrator je zaključio da je okruženjima MAIN (5 servera Dell PowerEdge R740) i DR2 (2 servera Dell PowerEdge R750) moguća nadogradnja na VMware ESXi 8, ali da je neophodno pre nadogradnje uraditi proveru i nadogradnju firmware samih servera kako bi serveri mogli da rade bez problema sa VMware ESXi 8. Ujedno, integrator Asseco je potvrdio nije moguća nadogradnja verzije ESXi okruženju DR1 (3 servera HP ProLiant DL380 G7) koja se nalazi na verziji VMware ESXi 6 zbog zastarelosti hardvera.

Na održanom sastanku, predstavnici integratora su zaključili da je neophodno proveriti i softverski storage, kao i aplikaciju za backup (Veritas) koju koristi Berza za kreiranje rezervnih kopija za koju se ustanovilo da nema podršku za najnovije verzije operativnih sistema.

Na osnovu svega navedenog, IT sektor je predložio menadžmentu interni sastanak sa eksternim konsultantom Dejanom Krnjevićem na kome su se analizirali prethodni sastanci i zaključci sa istih, na kome je Dejan Krnjević sa predstavnicima Berze predložio potencijalne scenarije na osnovu dostavljenih podataka od oba integratora i samog proizvođača, kao i od situacije u kome se nalazi trenutno hardverska infrastruktura berze.

IT sektor i dalje aktivno učestvuje u pronalaženju adekvatnog predloga za rešavanje problema sa zastarelom hardverskom opremom. Takođe, uzimajući u obim povećani obim posla, predlog menadžmentu je bio i da se eventualno naknadno angažuju bivše kolege u cilju dodatne pomoći oko optimizacije, migracije i konsultacija za kupovinu novog hardvera za buduće okruženje.

Na osnovu analize gore navedenog, IT Sektor i eksterni saradnik Dejana Krnjević predložili su sledeće scenarije za rešenje pitanja daljeg korišćenja VMWare vSphere platforme za virtuelizaciju:

Prelazak BELEX produkcije na državni Cloud:

- Upućivanje dopisa Ministarstvu finansija radi obezbeđivanja pristupa državnom data centru radi komunikacije sa Kancelarijom za informacione tehnologije i elektronsku upravu, a u cilju migracije postojeće produkcije na njihovo virtuelno okruženje.

Nadogradnja dva okruženja:

- Obezbeđivanje finansijskih sredstava za parcijalnu nadogradnju servera i virtuelnog okruženja gde se nalazi produkcija, testno okruženje aktuelne produkcije i testno okruženje za UAT sa kreiranjem redudanse (rezervnih kopija) na ostatku opreme u cilju ažuriranja verzije VMware na najnoviju verziju i radi omogućavanja podrške za najnovije operativne sisteme (Windows, Linux distro,...).

Nabavka nove hardverske opreme za virtuelizaciju:

- Obezbeđivanje finansijskih sredstava za nabavku novih servera za virtuelizaciju i preseljenje postojeće produkcije na novi hardver koji će imati adekvatnu tehničku i softversku podršku.

4.3. INFORMACIONI SISTEM BEOGRADSKE BERZE / SISTEMSKI SOFTVER / LICENCE

4.3.1. Sistemski softveri

Virtuelizacija

Najveći deo IT infrastrukture Beogradske berze nalazi se na projektovanom i implementiranom rešenju virtualizacije korišćenjem softverskih rešenja VMware (ESXi 6.7).

Na Beogradskoj berzi virtualizovano je 225 mašina, na 3 klastera (Main-Berza, DRS1, DRS2). Na postojećoj virtualnoj infrastrukturi se nalaze platforme poput Microsoft Windows Server 2003, Microsoft Windows Server 2010, Microsoft Windows Server 2012, Microsoft Windows Server 2016, Microsoft Windows Server 2016, Microsoft Windows 10, CentOS 6, Ubuntu Linux, Photon OS, Microsoft Windows XP Professional.

Virtualizovano je gotovo sve što zaposleni koriste u svakodnevnom radu Berze i informacionog sistema Berze kao što su: Active Domain, DNS, posebne virtualizovane personalne stanice potrebe za polaganje obuke budućih brokera (Microsoft Windows XP), baze podataka (Microsoft SQL, mysql, Microsoft Access), serveri za antivirus, serveri za rad sa DMS – sistemom za upravljanje dokumentima, radne stanice kolega u operacijama na postojećoj produkciji, radne stanice kolega u operacijama i IT sektoru za ATHEX okruženje, server za nadzor (monitoring web interfejsa – Thruk).

Pored navedenog, Beogradska berza na svom virtualnom okruženju kreira kopije ključnih virtuelnih mašina, kreira testna okruženja i sve ono što je neophodno za neomtan rad zaposlenih i svih korisnika Beogradske Berze.

Trenutna verzija koju koristi Beogradska berza je VMware vCenter Server 6 zbog specifičnog okruženja u kome se odvija produkcija (glavne i pomoćne aplikacije) Beogradske berze za

trgovanje. Kako poslednju dostupnu verziju ESXi 8.0 (u trenutku pisanja ovog teksta) nije moguće implementirati na postojećem hardveru zbog zastarelosti, a i zbog nemogućnosti prelaska na novije tehnologije jer glavne aplikacije koriste alate koji su dostupni samo na starijim verzijama operativnih sistema. Neophodno je uraditi detaljnu analizu glavnog i pomoćnog softvera, detaljnu analizu hardvera kako bi se moglo eventualno razmisliti o prelasku na novije rešenje pomenutog proizvođača. Uzimajući u obzir i finansijsko povećanje troškova kupovine licence neophodno je uraditi analizu i alternativnih rešenja za postojećih hardver, kao i mogućnost prelaska na alternativna rešenja bez posledica na rad pre svega glavnih aplikacija Beogradske berze.

Antivirus

Pored firewalla i programa za monitoring saobraćaja, za bezbednost mašina koristi se antivirusno rešenje proizvođača Broadcom Symantec. Svi računari zaposlenih u Beogradskoj berzi, na virtuelnom okruženju, na produkcionim serverima koriste odgovarajuće agente koji se ažuriraju bazu podataka virusa u skladu sa dostupnim ažuriranjima od strane proizvođača, a skeniranje računara se radi svakodnevno, dok kod „kritičnih“ mašina se antivirusno skeniranje odvija po svakoj akciji korisnika ili servisa koji pokreće akciju koja bi mogla uraditi skeniranje potencijalne pretnje.

Mail server

Za komunikaciju putem elektronskih adresa Beogradska berza koristi softver za Microsoft Windows rešenja MDAemon (verziju 23.5.3). Pored navedenog rešenja Beogradska berza koristi i „spoljni“-sekunarni mail server na platformi Red Hat Enterprise Linux 8.9 koji preuzima dolazni i prima odlazni saobraćaj (komunikacija van domena belex.rs) elektronskih poruka i distribuira ih na primarni (MDAemon) server pa dalje ka adresama elektronske pošte na domenu belex.rs. Ovim načinom rutiranja elektronskih poruka značajno je smanjena mogućnost prilaska primarnom mail serveru od strane zlonamernih korisnika interneta, ali postoji problem zbog nemogućnosti čitanja elektronske pošte bez korišćenja VPN tunela.

Softver za kontrolisan ulazak u prostorije Beogradske berze

Beogradska berza koristi hardversko i softversko rešenje (podržano za Microsoft platforme) proizvođača ID TECK Co. Model STAR 505R za kontrolu ulaska i izlaska iz prostorije Beogradske berze.

Uređaj se bazira na čitanju magnetnih kartica i/ili pina zaposlenog i upisuje u softver vremena ulaska i izlaska u prostorije.

Softver za upravljanje dokumentima (DMS) u Beogradskoj berzi

Zaposleni u Berzi, u zavisnosti od opisa poslova, koriste program za upravljanje dokumentima (engl. DMS - Document management system) proizvođača Docus – DocArt. Kroz softver DocArt, zaposlenima sa omogućenim pristupom i u zavisnosti od ovlašćenja u aplikaciji, omogućeno je: prebacivanje dokumentacije u elektronski oblik, organizacija elektronske dokumentacije, arhiviranje i pregled arhiviranih dokumenta.

Softver za kreiranje rezervnih kopija

Beogradska berza na ključnim serverima i računarima koristi klijente softvera Backup Exec proizvođača Veritas kako bi osigurala da su ključni podaci bezbedni, obnovljivi i lako upravljivi. Klijenti instalirani na pojedinim računarima prave rezervne kopije na osnovu kreiranih pravila (engl. „Job“) i kopiraju odabrane podatke i direktorijume ili cele hard diskove kako bi se osigurala rezervne kopije podataka na sistemu za čuvanje podataka Backup Exec i u skladištu (engl. storage) na kome se kopije nalaze.

Softver za monitoring

Berza za monitoring pojedinih-ključnih računara i servera unutar Beogradske berze, kao i na serverima brokerskih kuća koristi instance open-source sistema za monitoring Nagios Thrunk. Softver Nagios Thrunk služi za nadgledanje IT infrastrukture (stanje mrežne infrastrukture, opterećenje procesora, upotreba hard diskova). Pored interfejsa za zaposlene u IT sektoru,

postoji i sistem obaveštavanja kroz slanje elektrosnkih poruka na elektronske adrese zaposlenih o „incidentu“ ili „događaju“.

FileServer

Zaposleni u IT sektoru su na workstation računaru napravili FileServer na kome čuvaju rezervne kopije mesečnih back-upova, godišnjih back-upova, direktorijumu za razmenu podataka unutar organizacionih jedinica (IT, Finansije, Pravna služba), kao i kreirane skripte za kreiranje rezervnih kopija sa Mail servera, servera na kome se nalazi sistem za kontrolisan ulazak u prostorije Beogradske berze i drugi.

Zbog ograničenja Microsoft Windows 10 operativnog sistema, kao i samog workstation računara (RAID funkcije) potrebno je obezbediti pravi file server ili NAS koji bi omogućio zaposlenima u IT sektoru da naprave korisnike i korisničke privilegije za bezbedan pristup dokumentaciji, logovanju akcija nad istim kao i mogućnošću kreiranja rezervnih kopija ovih podataka koje nije moguće zbog veličine backupovati putem softvera Backup Exec.

NAS server

Zbog problema sa ograničenjem FileServera kao workstation računara, nabavljen je Synology NAS uređaj sa ciljem da se omogući adekvatna razmena između sektora, redovan back up, kao i mogućnost skladištenja potrebne dokumentacije i instalacija za potrebe rada Informacionog sistema Beogradske berze.

Nadogradnja web servera

U konsultacijama za eksternim saradnikom Zoranom Bikickim, IT sektor je predložio menadžmentu da postoje kritični propusti na pojedinim web serverima (upload i belex.info), nakon čega se pristupilo analizi tržišta i prikupljanju ponuda sa ciljem angažovanja eksperata za nadogradnjom postojećih web servera i promenom koda u cilju „zakrpljivanja“ potencijalnih propusta koji se nalaze na starim verzijama programskog jezika PHP. Nadogradnja web servera odrađena je u decembru 2024. godine.

4.3.2. Licence za softvere koje koristi Beogradska berza

Imajući u vidu promene u segmentu zaposlenih u IT sektoru, novi i stari zaposleni nastavljaju rad vezan za obnove licenci za softvere, te uz asistenciju kolega iz pravnog sektora preduzimaju sve potrebne aktivnosti u ovom domenu. Za obnovu internet sertifikata (Beogradska berza ima ih 5) angažovali smo spoljnog saradnika Zorana Bikickog, dok su poslove oko pripreme obnove sertifikata preuzeli kolege Vladimir Stanković i Marija Jokanović.

Poslove na pribavljanju odgovarajućeg broja ponuda radi odabira najpovoljnije opcije, organizaciju oko produženja licenci, produženje licenci, nadogradnju servera i servisa na poslednju verziju softvera rade kolege Vladimir Stanković, Nikola Borčić i Dragan Medaković.

4.4. Izveštaj o radu stalno angažovanih eksternih saradnika

U 2024. godini, angažovana su 4 eksterna saradnika za poslove migracije na sistem za trgovanje Atinske berze, analize postojećeg IS Beogradske berze i održavanja kompletnog postojećeg web sistema Beogradske berze. Njihovo angažovanje je obuhvatilo 3 grupe poslova:

Poslovi vezani za migraciju na sistem za trgovanje Atinske berze

- Analiza i rešavanje problema pri testiranju, testiranje celog sistema, podrška internim korisnicima pri testiranju, detaljna analiza identifikovanih problema, komunikacija problema ka ATHEX timu, analiza razlika izazvanih promenom zbog GDPR
- Priprema stres testova i sprovođenje istih kao i analiza rezultata
- Podrška pri povezivanju članova, obuka kroz rad zaposlenih u IT sektoru za FIX podršku

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

- Usklađivanje sa pravilima i metodama rada Atinske berze
- Programerske izmene na aplikaciji Belex klijent centa

Poslovi analize postojećeg IS Beogradske berze

- Prezentacija osnovnog toka poslovnih procesa trgovanja i softverska arhitektura koja podržava te procese.
- Obuke o višim nivoima arhitekture.
- Analiza FIX protokola na visokom nivou

Poslovi održavanja postojećeg web sistema Beogradske berze

- Izmene i ispravke na sajtu www.belex.rs
- Obnova sertifikata za internet servere (mail2.belex.rs, uat.belex.rs, upload.belex.rs)
- Analize i aktivnosti u cilju poboljšanja nivoa sigurnosti pristupa bazama na internetu
- Priprema za tehničko unapređenje postojećih web servisa (upgrade na verziju php 8.x)
- Poslovi vezani za migraciju na sistem za trgovanje Atinske berze

5. USLOVI IZ DOZVOLE ZA RAD ORGANIZATORA TRŽIŠTA

Tokom 2024. godine Beogradska berza, njene stručne službe i statutarne organi imali su intenzivne aktivnosti u svrhu obezbeđivanja nesmetanog poslovanja, usklađivanja sa neophodnim propisima te daljeg razvoja Berze. Intenzivne aktivnosti obuhvatile su kako poslove koji su u funkciji migracije trgovačke platforme BelexFIX na novu trgovačku platformu Atinske berze – OASIS, u skladu sa ugovorom zaključenim između Atinske i Beogradske berze, tako i intenzivne normativne aktivnosti u cilju usklađivanja internih akata i propisa sa propisima koji uređuju status ostalog korisnika javnih sredstava što je Berza u toku ove godine postala, imajući u vidu većinsko vlasništvo Republike Srbije. Od osnovnih opštih akata u toku 2024. godine izmene su pretrpili Statut i Pravilnik o tarifi.

5.1. Kapital i akcionari berze

Ukupan osnovni kapital Berze, upisan i uplaćen u celini, iznosi 270.652.400,00 RSD na dan 01.03.2024. godine kako je upisano u nadležni registar privrednih subjekata, i isti čini 8.962 običnih akcija, nominalne vrednosti 30.200 dinara, koje glase na ime.

Aktivnosti započete Odlukom o izdavanju običnih akcija Beogradske berze a.d. Beograd radi povećanja osnovnog kapitala novim ulozima (04/1 br. 4799/29 od 25.12.2023. godine) uspešno su realizovane u toku 2024. godine, te je CRHOV dostavio obaveštenje da je sa datumom 01.03.2024. godine izvršeno povećanje kapitala izdavanjem nove emisije akcija Beogradske berze u iznosu od 4.802 običnih akcija nominalne vrednosti 30.200 dinara.

Prema podacima Centralnog registra hartija od vrednosti na dan 31.12.2024. godine, akcionarsku strukturu Berze čine sledećih 13 akcionara:

Matični broj		AKCIONARI BERZE na dan 31.12.2022. godine	Broj akcija /glasova
1.	07020171	REPUBLIKA SRBIJA	6953
2.	07025424	BEOGRADSKA BANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	540
3.	07558139	BEOBANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	430
4.	3719101000	ATHEX	426
5.	07004893	BPŠ BANKA AD BEOGRAD	170
6.	07046898	KOMPANIJA DUNAV OSIGURANJE ADO BEOGRAD	120
7.	06974554	MOBTTEL-PTT DOO BEOGRAD	90
8.	20832142	NOVA AGROBANKA AD BEOGRAD – U STEČAJU	80

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

9.		ĆOSIĆ BRANISLAV	42
10.	08068615	APV – POKRAJINSKA VLADA	40
11.	06031676	UNIVERZAL BANKA AD BEOGRAD - U STEČAJU	40
12.	07601964	LOZNIČKA BANKA AD LOZNICA - U STEČAJU	30
13.	27006477	STEČAJNA MASA KONCERN FARMAKOM FAS SOMBOR	1
UKUPNO:			8962

U pogledu kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, Zakonom o tržištu kapitala utvrđene su obaveze za:

- 1) lica koja stiču, odnosno smanjuju učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze), u odnosu na procenete definisane za kvalifikovano učešće u kapitalu organizatora tržišta (Berze) - 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, a u slučaju posrednog ili neposrednog:
 - uvećanja ili sticanja kvalifikovanog učešća u kapitalu, kada taj procenat akcija sa pravom glasa ili učešća u kapitalu dostigne ili pređe 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu, fizičko ili pravno lice, odnosno lica koja su blisko povezana, izuzimajući Republiku Srbiju, dužna su da pribave prethodnu saglasnost Komisije za hartije od vrednosti;
 - smanjenja procenta kvalifikovanog učešća u kapitalu Berze, ispod 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu Berze, akcionar Berze (fizičko ili pravno lice) dužan je da o odluci posrednog ili neposrednog smanjenja procenta kvalifikovanog učešća prethodno obavesti Komisiju i da navede visinu nameravanog smanjenja učešća.
- 2) organizatora tržišta (Berza) da najmanje jednom godišnje obaveštava Komisiju o akcionarima koji poseduju kvalifikovano učešće, kao i veličini njihovih učešća, a ovaj podatak propisan je kao obavezan sastavni deo godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Promene u akcionarskoj strukturi koje su se desile tokom 2023. godine i 2024. godine rezultirale su i promenama podataka o kvalifikovanom učešću u kapitalu Berze. Uvažavajući datu promenu, kvalifikovano učešće u kapitalu Berze ima jedan akcionara:

KVALIFIKOVANO UČEŠĆE U KAPITALU BERZE NA DAN 31.12.2024. GODINE				
Matični broj		poslovno ime	Broj akcija	% učešća u kapitalu
neposredno	07020171	Republika Srbija	6953	77,58

5.2. Organizaciona osnova poslovanja

U skladu sa propisima koji uređuju tržište kapitala, Berza ispunjenost uslova adekvatnog poslovnog prostora za obavljanje delatnosti iz dozvole za rad organizatora tržišta (svojina ili dugoročni zakup, najmanje 10 godine), od 1996. godine i dalje obezbeđuje dugoročnim zakupom, po osnovu ugovora zaključenim sa državom, sada u objektu na Novom Beogradu, ul. Omladinskih brigada br. 1, sa ugovornim elementima:

- **površina:** 613,20 m²,
- **rok zakupa:** 01.05.2014.-30.04.2024. godine.

U pogledu zaključenja novog ugovora o zakupu navedenih prostorija Berza je blagovremeno pokrenula potrebne procedure te trenutno očekuje odgovor u pogledu molbe za povlašćenu cenu zakupa.

Beogradska berza u narednom periodu planira selidbu u novi prostor na lokaciji „Prokop” te su u toku 2024. godine započete i aktivnosti vezane za predstojeću selidbu.

Ministarstvo finansija raspisalo je javnu nabavku radi nabavke kancelarijskog nameštaja u kome je kao jedan od korisnika navedena i Beogradska berza.

Prostor koji Berza trenutno koristi organizovan je na način kojim se obezbeđuju organizacioni zahtevi za obavljanje poslova iz dozvole za rad, saglasno propisima, te je unutrašnjom organizacijom poslovanja uspostavljeno blagovremeno, racionalno i ekonomično izvršavanje poslova i zadataka iz delokruga rada Berze; obezbeđenje stalne i efikasne komunikacije i protoka dokumentacije i podataka između organizacionih jedinica Berze; obezbeđenje sistema interne kontrole; regulisanje rada informacionog sistema u vanrednim okolnostima; optimalno korišćenje kadrovskih i materijalnih kapaciteta i povećanje efikasnosti rada Berze.

5.3. Kadrovska organizovanost i ljudski resursi

Berza je u 2024. godinu završila sa 17 izvršioca, raspoređenih za obavljanje poslova i zadataka radnih mesta koja su predviđena Pravilnikom Berze o sistematizaciji poslova i radnih zadataka.

Od ukupnog broja zaposlenih, 3 lica poseduju brokersku licencu.

Zaposleni Beogradske berze a.d. Beograd (uključujući i direktora Berze)				
godina	fakultet	viša škola	srednja škola	ukupno
2010	31	2	9	42
2011	28	2	9	39
2012	27	2	8	37
2013	23	1	9	33
2014	23	--	8	31
2015	18	--	6	24
2016	16	--	6	22
2017	15	--	6	21
2018	14	1	4	19
2019	13	1	4	18
2020	12	1	4	17
2021	11	1	4	16
2022	11	1	4	16
2023	10	1	4	15
2024	14	--	3	17

Broj zaposlenih i dalje je ispod optimuma potreba Berze i veći broj izvršilaca obavlja izvršilačke poslove koji su svojevremeno sistematizovana kroz dva ili više radnih mesta. Stoga je potreba za tzv. outsource izvođačima, naročito u delu IT poslova, bila prisutna i tokom 2024. godine.

6. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

Najznačajnije normativne aktivnosti u toku 2024. godine ogledale su se u izmeni Statuta i izmeni Pravilnika o tarifi.

Izmene Statuta bile su neophodne imajući u vidu da je u toku godine došlo do promene broja običnih akcija društva kao i ukupnog osnovnog kapitala Berze, te su na XL vanrednoj sednici Skupštine Beogradske berze usvojene Izmene i dopune Statuta Beogradske Berze (broj: 04/1-3931/24, od 27.09.2024. godine) dok je Komisija za hartije Rešenjem br. 2/2- 105-221/3-24, od 03.10.2024. godine dala saglasnost na predmetne izmene. Izmene i dopune Statuta kao i prečišćen tekst Statuta objavljeni su na internet stranici Berze 04.10.2024. godine i stupili na snagu 14.10.2024. godine.

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Izmena Pravilnika o tarifi Beogradske berze inicirana je rastućim trendom troškova poslovanja i stopom inflacije u poslednje tri godine od poslednje izmene Tarifnika 2022. godine, koja je iznosila približno 28%. Prilikom predloga izmena pojedinih tarifa Berza se vodila time da one nisu menjane duži niz godina kao i da su pojedine tarife postavljene izuzetno nisko u odnosu na tarife berzi u okruženju. Predmetne izmene su utvrđene Odlukom o usvajanju izmena Pravilnika o tarifi Beogradske berze a.d. Beograd 04/2 br. 5095/24 od 23.12.2024. godine na koje je Komisija za hartije od vrednosti Rešenjem (del.br. Komisije: 2/2-105-2418/4-24, od 25.12.2024. godine; prij. br. Berze: 01/4-5126/24, od 25.12.2024.godine) dala saglasnost. Izmene Pravilnika o tarifi Beogradske berze a.d. Beograd (broj: 04/2-5095-1/24) sa prečišćenim tekstom Pravilnika o tarifi (broj: 04/2-5095-2/24) objavljene su na internet stranici Berze dana 25.12.2024. godine te istog dana stupile na snagu dok se primenjuju od 01.01.2025. godine.

Tokom 2024. godine, došlo je i do izmene postojećih odnosno donošenja sledećih novih internih akata Berze:

2024.-Interna akta	
Akt o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini (delimične izmene i dopune)	01/4-2152/24
Kolektivni ugovor (Anex 3 sa važenjem od 1.1.2025.g. do 31.12.2027. godine)	01/4-5070/24
Odluka o zabrani pušenja u poslovnom prostoru	01/4-3500/24
Opšti akt o načinu evidentiranja, zaštite i korišćenja elektronskih dokumenata	04/2-4398-1/24
Opšti akt o načinu evidentiranja, klasifikovanja, arhiviranja i čuvanja arhivske građe i dokumentarnog materijala	04/2-4397-1/24
Plan mera zaštite arhivske građe i dokumentarnog materijala u redovnim okolnostima i u slučaju rizika od katastrofa i vanrednih situacija	04/2-4399-1/24
Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju	04/2- 5096-1/24
Pravilnik o službenim putovanjima	04/2- 5097-1/24
Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila	04/2- 5098-1/24
Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih zadataka	01/1-1180/24
Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji poslovanja	01/4-1181/24

7. STATUTARNI ORGANI BERZE

7.1. Skupština Berze

Tokom 2024. godine održane su tri sednice Skupštine Berze i to: XXXIX redovna skupština akcionara Berze (u daljem tekstu: redovna Skupština Berze) dana 26. aprila 2024. godine, XL vanredna Skupština Berze dana 27.09.2024. godine i XLI vanredna Skupština Berze dana 26.12.2024. godine.

Na XXXIX redovnoj skupština akcionara Berze usvojeno je sledeće: Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskom izveštajem Berze za 2023. godinu; Odluka o izboru spolnog revizora za obavljanje revizije finansijskog izveštaja Berze za 2024. godinu; Odluka o pokriću gubitaka u godišnjem finansijskom izveštaju Berze za 2023. godinu; Odluka o usvajanju Izveštaja spolnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Berze za 2023. godinu i izveštaja Nadzornog odbora povodom finansijskih izveštaja Berze za 2023. godinu; Odluka o usvajanju Plana poslovne politike i Finansijskog plana Berze za 2024. godinu.

XL vanredna Skupština Berze održana je 27.09.2024. godine zbog potrebe za izmenom i dopunom Statuta Berze, usvajanja izmena i dopuna Plana poslovne politike sa finansijskim planom za 2024. godinu, kao i radi usvajanja novog Poslovnika o radu Skupštine. Poslovnik o radu Skupštine je poslednji put bio izmenjen 2012. godine te je usvajanje novog poslovnika bilo povezano sa novim potrebama Berze i okolnostima koje su nastupile u prethodnom periodu.

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

XLI vanredna Skupština Berze održana je 26.12.2024. godine i na njoj je doneta Odluka o usvajanju Plana poslovne politike sa finansijskim planom za 2025. godinu.

7.2. Nadzorni odbor Berze

Prva sednica Nadzornog odbora Berze u 2024. godini započela je konstituisanjem Nadzornog odbora, izborom predsednika Nadzornog odbora i ostalih zastupnika Berze te je isti konstituisan u sledećem sazivu:

Član Nadzornog odbora(akcionar Berze-pravno lice)	Matični broj.	Član Nadzornog odbora (opunomoćeni predstavnik)
Republika Srbija	07020171	Ognjen Popović
		Vuk Delibašić
		Olivera Zdravković
Agencija za osiguranje depozita	17606786	Dejan Erić
HELLENIC EXCHANGES - ATHENS STOCK EXCHANGE (ATHEX)	3719101000	Andreas Daskalakis

Članovi Nadzornog odbora izabrali su gospodina Ognjena Popovića za predsednika Nadzornog odbora i ostalog zastupnika berze.

Na istoj sednici donet je i novi Poslovnik o radu Nadzornog odbora i usvojene su Odluka o usvajanju izveštaja Popisne komisije i Komisije za procenu imovine kao i Odluka o imenovanju članova Disciplinske komisije Berze.

Početak godine, tradicionalno, bio je rezervisan za usvajanje izveštaja o poslovanju Berze tokom 2023. godine, te donošenju odluke o pokriću gubitaka, kao i upućivanja Skupštini Berze predloga usvajanja Plana poslovne politike i finansijskog plana za 2024. godinu, kao i razmatranju izveštaja spoljnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Berze za 2023. godinu te utvrđivanju Skupštini Berze predloga odluke o izboru spoljnog revizora za obavljanje revizije finansijskih izveštaja Berze za 2024. godinu.

Na nastavku IV/24 sednice Nadzornog odbora održanoj dana 06.08.2024. godine izvršni direktor Ivan Leposavić podneo je neopozivu ostavku koja je na istoj sednici prihvaćena te je izvršni direktor razrešen dužnosti.

Na narednoj sednici, održanoj 09.08.2024. godine Nadzorni odbor je doneo Odluku o izboru i imenovanju izvršnog direktora Berze te je na tu dužnost imenovao gospodina Laza Ostojića.

Na VII/24 sednici, između ostalog, Nadzorni odbor je usvojio i set od 3 dokumenta iz oblasti arhivskog i kancelarijskog poslovanja čije je usvajanje bilo potrebno radi usklađivanja sa pozitivnim propisima u ovoj oblasti a u skladu sa nalazom Istorijskog arhiva grada Beograda.

Do kraja godine, Nadzorni odbor je usvojio i 3 pravilnika koji regulišu oblasti korišćenja reprezentacije, korišćenja službenih vozila i oblast službenih putovanja te usvojio izmene Pravilnika o tarifi Berze.

U toku 2024. godine, Nadzorni odbor je doneo i dve odluke o sticanju statusa Člana Berze, i to u pogledu ALTA banke a.d. Beograd i privrednog društva BDD TRADEWIN 24 AD BEOGRAD – NOVI BEOGRAD.

Nakon konsituisanja novog saziva Nadzornog odbora u toku same 2024. godine nije bilo drugih promena u njenom sastavu te su Nadzorni odbor činili:

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

NADZORNI ODBOR BEOGRADSKE BERZE u toku 2024. godine		matični broj
1.	REPUBLIKA SRBIJA	07020171
2.	AGENCIJA ZA OSIGURANJE DEPOZITA u funkciji stečajnog upravnika banaka u stečaju koji su akcionari Berze	17606786
3.	ATHEX	3719101000

8. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Beogradska berza je zabeležila negativan finansijski rezultat koji se u Godišnjem finansijskom izveštaju za 2024. godinu iskazuje u iznosu od **RSD 41.692.111,05** ostvareni gubitak je veći u odnosu na planiranih RSD 40.777.500,00 za 2,25%, usled očekivane smanjene aktivnosti tržišnih učesnika, na već ionako neaktivnom i iscrpljenom tržištu kapitala usled nedostataka investicionih alternativa, odnosno sve izraženijeg nedostatka kvalitetnih hartija od vrednosti koje bi predstavljale ključni faktor za determinisanje nivoa prihoda iz poslovanja.

Beogradska berza je za 2024. godinu iskazala sledeći finansijski rezultat (RSD):

Ukupno ostvareni prihodi (obuhvataju i prihode po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne)	91.520.894,26
Ukupni rashodi (obuhvataju i rashode po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne)	132.355.423,47
Gubitak iz poslovanja	46.944.400,89
Odloženi poreski prihodi	--
Odloženi poreski rashodi	857.581,84
Neto gubitak	41.692.111,05

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

sa prikazom uporednih podataka

	finansijski rezultat I-XII			I-XII 2024. godine		
	2023	2024	index	finansijski plan	finansijski rezultat	index
PRIHODI	88.032.815,16	91.520.894,26	103,96	116.338.500,00	91.520.894,26	78,67
Prihodi od obavljanja delatnosti	72.156.217,42	65.815.770,78	91,21	92.388.500,00	65.815.770,78	71,24
Prihodi po osnovu članstva	3.616.000,00	4.880.000,00	134,96	4.700.000,00	4.880.000,00	103,83
Prihodi od nakn.za obav.posl.istinga	34.450.303,58	29.843.545,13	86,63	34.588.500,00	29.843.545,13	86,33
Prihodi od nakn.za izr.izveštaja	326.000,00	178.000,00	54,60	240.000,00	178.000,00	74,17
Prihodi od ostalih naknada	9.226.571,48	10.791.180,34	116,96	25.674.000,00	10.791.180,34	42,03
Ostali prihodi po osn.obav.delat.	24.537.342,96	20.123.045,31	82,01	27.206.000,00	20.123.045,31	73,97
Prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja	6.896.129,90	7.277.625,85	105,53	8.000.000,00	7.277.625,85	90,97
Finansijski prihodi	8.086.254,49	16.396.007,16	202,76	15.200.000,00	16.396.007,16	107,87
Prihodi od kamata	6.864.485,22	14.791.606,71	214,85	13.900.000,00	14.791.606,71	106,41
Pozitivne kursne razlike	1.201.769,27	1.604.400,45	133,50	1.300.000,00	1.604.400,45	123,42
Ostali prihodi	789.602,17	1.998.030,80	253,04	750.000,00	1.998.030,80	266,40
Naplaćena otpisana potraživanja	402.418,89	1.521.198,82	378,01	600.000,00	1.521.198,82	253,53
Ostali nepomenuti prihodi	387.183,28	476.831,98	123,15	150.000,00	476.831,98	317,89
Prih. po osn.isp.greš.iz ran.god.koje nisu mat.značajne	104.611,18	33.459,67	31,98	0,00	33.459,67	0,00
RASHODI	113.345.765,83	132.355.423,47	116,77	157.116.000,00	132.355.423,47	84,24
Rashodi po osn.obavljanja delat.	691.019,84	1.325.508,03	191,82	4.450.000,00	1.325.508,03	29,79
Ostali poslovni rashodi	18.317.508,89	17.335.947,36	94,64	30.350.000,00	17.335.947,36	57,12
Materijalni troškovi	747.932,41	1.038.081,73	138,79	1.280.000,00	1.038.081,73	81,10
Troškovi amortizacije	10.819.128,33	7.228.572,48	66,81	20.800.000,00	7.228.572,48	34,75
Troškovi usluga	4.747.792,46	6.921.136,20	145,78	5.180.000,00	6.921.136,20	133,61
Ostali rashodi	2.002.655,69	2.148.156,95	107,27	3.090.000,00	2.148.156,95	69,52
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	75.787.883,41	77.233.937,23	101,91	81.475.000,00	77.233.937,23	94,79
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	46.917.460,87	58.776.203,97	125,28	63.000.000,00	58.776.203,97	93,30
Troš.poreza i doprin. na teret poslod.	6.551.188,65	8.437.276,05	128,79	9.100.000,00	8.437.276,05	92,72
Troškovi naknada	6.784.069,13	3.623.136,10	53,41	3.175.000,00	3.623.136,10	114,11
Troškovi službenih putovanja	351.584,15	1.746.761,07	496,83	1.900.000,00	1.746.761,07	91,93
Troškovi rezervisanja za naknade i dr.beneficije zaposlenih	0,00	732.051,88	0,00	0,00	732.051,88	0,00
Ostali lični rashodi i naknade	15.183.580,61	3.918.508,16	25,81	4.300.000,00	3.918.508,16	91,13
Nematerijalni troškovi	12.413.009,33	24.142.404,90	194,49	34.457.000,00	24.142.404,90	70,07
Troškovi neproizvodnih usluga	11.389.454,71	22.832.362,48	200,47	33.017.000,00	22.832.362,48	69,15
Ostali nematerijalni troškovi	665.313,58	993.833,03	149,38	1.050.000,00	993.833,03	94,65
Troškovi poreza	358.241,04	316.209,39	88,27	390.000,00	316.209,39	81,08
Finansijski rashodi	1.929.655,97	1.180.574,23	61,18	1.650.000,00	1.180.574,23	71,55
Rashodi kamata	64.446,97	136.584,18	211,93	650.000,00	136.584,18	21,01
Negativne kursne razlike	1.865.209,00	1.043.990,05	55,97	1.000.000,00	1.043.990,05	104,40
Ostali rashodi	46.243,19	230.789,83	499,08	201.000,00	230.789,83	114,82
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	3.833.257,46	10.078.480,68	262,92	3.800.000,00	10.078.480,68	265,22
Rashodi po osnovu isp.grešaka iz ranijih god. koje nisu materijalno značajne	327.187,74	827.781,21	253,00	733.000,00	827.781,21	112,93
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA						
POSLOVNI GUBITAK	25.312.950,67	40.834.529,21	161,32	40.777.500,00	40.834.529,21	100,14
KOREKCIJA GUBITKA ZA ODLOŽENE PORESKE PRIHODE (+)						
KOREKCIJA GUBITKA ZA ODLOŽENE PORESKE RASHODE (-)		857.581,84			857.581,84	
NETO GUBITAK	25.312.950,67	41.692.111,05	164,71	40.777.500,00	41.692.111,05	

8.1. Analiza finansijskog poslovanja

Beogradska berza a.d. Beograd je u poslovnoj 2024. godini iskazala gubitak iz poslovanja u iznosu od **RSD 40.834.529,21** koji je po korekciji gubitka za odložene poreske rashode iskazan u neto gubitku u iznosu od **RSD 41.692.111,05**. Ostvareni gubitak iz poslovanja je za 0,14% veći u odnosu na planirani.

Prihodi

Ukupni prihodi u 2024. godini, ostvareni su u iznosu od **RSD 91.520.894,26**, manji su za 21,33% od prihoda utvrđenih finansijskim planom, dok su u odnosu na realizovane prihode u 2023. godini veći za 3,96%. Iako je došlo do povećanja ukupnih prihoda od 2023. do 2024. godine, rast je manji u odnosu na plan tj. ostvareni prihodi su manji od plana.

PRIHODI	2023.god		Plan 2024.god		2024.god	
	RSD	88.032.815,16	RSD	116.338.500,00	RSD	91.520.894,26
Prihodi od obavljanja delatnosti		72.156.217,42		92.388.500,00		65.815.770,78
Prihodi po osnovu članstva		3.616.000,00		4.700.000,00		4.880.000,00
Prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga		34.450.303,48		34.568.500,00		29.843.545,13
- naknada za uključenje hartija	0,00		5.160.000,00		140.000,00	
- godišnja naknada za organizovanje trgovanja akcijama	32.355.303,58		27.848.500,00		28.978.545,13	
- ostali prihodi od listinga (promena br.akcija, isključenje HOV, ažuriranje informatora)	2.095.000,00		1.560.000,00		725.000,00	
Prihodi od naknada za izradu izveštaja i statistika		326.000,00		240.000,00		178.000,00
Prihodi od ostalih naknada		9.226.571,48		25.674.000,00		10.791.180,34
- prihod od trgovanja akcijama	6.722.344,36		22.324.000,00		6.795.114,24	
- prihod od trgovanja DDHOV	1.749.227,12		2.600.000,00		3.261.066,10	
- RS						
- prihodi od nakn. za korišćenje aplikacije za OTC	755.000,00		750.000,00		735.000,00	
Ostali prihodi po osnovu obavljanja delatnosti		24.537.342,36		27.206.000,00		20.123.045,31
- prihod nakn.za instalaciju, održavanje stanica za trg. FixApi	5.669.000,00		5.866.000,00		5.922.000,00	
- prihod nakn.za distri. podat.licence i belex info servis	17.937.228,47		13.100.000,00		13.276.867,56	
- ost.razni prih.(konf. BB i seminari, obr.zahteva...)	931.113,89		8.240.000,00		924.177,75	
Ostali poslovni prihodi		6.896.129,90		8.000.000,00		7.277.625,85
Prihodi od usluga za nematerijalna ulaganja	6.896.129,90		8.000.000,00		7.277.625,85	
Finansijski prihodi		8.086.254,49		15.200.000,00		16.396.007,16
Prihodi od kamata	6.884.485,22		13.900.000,00		14.791.606,71	
Pozitivne kursne razlike	1.201.769,27		1.300.000,00		1.604.400,45	
Ostali prihodi		789.602,17		750.000,00		1.998.030,80
Naplaćena otpisana potraživanja	402.418,89		600.000,00		1.521.198,82	
Ostali nepomenuti prihodi	387.183,28	0	150.000,00		476.831,98	
Prihodi od uskladjivanja vrednosti		0		0		0
Prih. po osn.isp.greš.iz ran. god.koje nisu mat.značajne		104.611,18		0		33.459,67

Dominantno mesto u strukturi ukupnih prihoda zauzimaju **prihodi od obavljanja delatnosti** koji čine 71,91% ukupno ostvarenih prihoda Beogradske berze. Ovi prihodi su niži za 8,79% u odnosu na ostvarenu istu grupu prihoda u 2023. godini, dok su u odnosu na plan niži za 28,76%. Ovaj pad je značajan i ukazuje pre svega na smanjenje obima prometa u trgovanju hartijama od vrednosti na koje Berza nema direktan uticaj.

U okviru kategorije prihoda od obavljanja delatnosti :

- ❖ najveće učešće od 45,34% imaju **prihodi od naknada za obavljanje poslova listinga** koji su 13,67% niži u odnosu na plan i 13,37% niži u odnosu na istu kategoriju prihoda ostvarenih u 2023. godini.

- U 2024. godini zabeležen je pad od 10,43% prihoda od listinga u delu godišnjih naknada za organizovanje trgovanja listiranim i kotiranim hartijama od vrednosti uključenih na tržišta Berze u odnosu na 2023. godinu ali u odnosu na plan rast od 4,06%. Ovi prihodi čine 97,11% prihoda od naknada za obavljanje poslova listinga. Pad prihoda po ovom osnovu je posledica nastavka trenda povlačenja hartija od vrednosti sa organizovanog tržišta usled promena pravne forme ili odlaska kompanija u stečaj ili likvidaciju.

- Prihodi od naknada za uključanje hartija su manji za 97,29% u odnosu na plan, dok u 2023. godini nije bilo ove vrste prihoda. Nakon emitovanja podobne MREL obveznica Raiffeisen banke u junu 2024. godine, što je predstavljalo značajan korak nakon dužeg vremenskog perioda pogotovo što su ove hartije izdate sa denominacijom u dinarima i što je Raiffeisen banka uspeła da privuče pažnju međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija na tržište korporativnih obveznica u Srbiji koje je još u povelju, naša očekivanja na osnovu kojih je i rađena projekcija su bila da će do kraja godine bar još dve banke emitovati istu vrstu korporativnih obveznica s obzirom na to da su sa tim bankama održani sastanci na Berzi u pogledu mogućnosti emitovanja dužničkih hartija od vrednosti i njihove prodaje u primarnoj ponudi preko trgovačke platforme Berze. Obzirom da nije došlo do realizacije planiranog, očekujemo da će u 2025. godini doći do planiranog rasta. Takođe u planirane prihode po ovom osnovu su ušle i obveznice iz programa CBIP koji finansira EBRD.

- Ostvarene naknade za isključenje hartija su manje u odnosu na plan za 53,52% što je posledica manjeg broja zahteva po osnovu povlačenja sa tržišta kao i činjenice da je veliki broj kompanija automatski krajem 2023. i početkom 2024. godine isključen zbog prinudnog stečaja i likvidacije.

- ❖ učešće od 30,57% imaju ostali **prihodi po osnovu obavljanja delatnosti** koji su 17,99% manji u odnosu na ostvarenu istu vrstu prihoda u 2023. godini i 26,03% manji u odnosu na srazmerni deo plana a čine ih: prihodi od instalacija i održavanje radnih stanica za trgovanje i FixApi (0,96% veći od planiranih), prihodi od distribucije podataka (1,35% veći od planiranih), prihodi od obrada raznih zahteva (izdavanje dozvole brokeru za trgovanje, promena podataka člana Berze, isključenje iz članstva (manji za 2,78% u odnosu na plan), obuke ovlašćenih brokera i planirani prihodi od održavanja konferencije Beogradske berze (po osnovu sponzorstva i kotizacija učesnika) koja je trebalo da bude održana u 4. kvartalu 2024.godine ali je njena realizacija pomena za 2025. godinu.

- ❖ učešće od 16,40% imaju **prihodi od ostalih naknada** koji su 16,96% veći u odnosu na 2023. godinu kao i 57,97% manji od plana. U okviru ove kategorije prihoda, ostvareni prihodi od trgovanja akcijama su manji za 69,56% u odnosu na plan što je pre svega posledica nerealizacije planirane prodaje akcija iz portfelja Akcionarskog fonda. Stručne službe Berze su u 2024. godini dale strateške preporuke za prodaju akcija iz portfelja Akcionarskog fonda. U okviru preporuka dati su i predlozi za izmenu Pravila poslovanja berze na osnovu kojih bi se omogućilo trgovanja i hartijama koje su van zone fluktuacije. Takođe, očekivan je i značajan porast aktivnosti na tržištu korporativnog duga kao kanala koji će neke od izdavalaca obveznica i usmeriti na inicijalne javne prodaje. Berza je navedeni plan preusmerila na 2025. godinu. U okviru grupe Prihoda od ostalih naknada, prihodi od trgovanja DDHOV RS su veći za 25,43% dok su prihodi od naknada za korišćenje aplikacije za OTC niži za 2% u odnosu na plan.

- ❖ učešće od 7,42% imaju **prihodi po osnovu članstva** koji su veći 34,96% u odnosu na ovu kategoriju prihoda u 2023. godini kao i 3,83% veći u odnosu na plan. Navedeni rast je rezultat rasta broja članova, Berza je u toku 2024. godine primila u članstvo dva nova člana: brokersko dilersko društvo TradeWin 24 a.d. Beograd u martu mesecu i Alta banku u decembru mesecu.

- ❖ Učešće od 0,27% imaju **Prihodi od izveštaja i statistika** koji su manji za 45,40% u odnosu na 2023. godinu kao i manji od planiranih za 25,83%. Ovaj pad je posledica smanjene potreba za izradom izveštaja i smanjene potražnje za ovom vrstom usluga.

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Ostvareni **Finansijski prihodi** učestvovali su u realizaciji ukupno ostvarenog prihoda u 2024. godini sa 17,90%. Ovaj segment prihoda pokazuju pozitivan trend, sa rastom u odnosu na 2023. godinu od 102,31% i većim ostvarenjem u odnosu na plan za 7,89%. Ova grupa prihoda obuhvata:

- prihode od kamata po osnovu oročenih dinarskih i deviznih depozita kod poslovnih banaka- beleže rast od 101,99% u odnosu na prihode od kamata u 2023. godini i rast u odnosu na plan od 6,41% što je posledica povećanja deponovanih sredstava kao i povoljnijih kamatnih stopa koje je Berza ispregovarala sa poslovnim bankama.

- pozitivne kursne razlike, su u odnosu na planiranu veličinu veće za 23,42%, odnosno veće za 33,44% od istih realizovanih u prethodnoj godini, što je rezultat većih oscilacija kursa USD u odnosu na RSD za razliku od kursa EUR-a koji je bio prilično stabilan u 2024. godini.

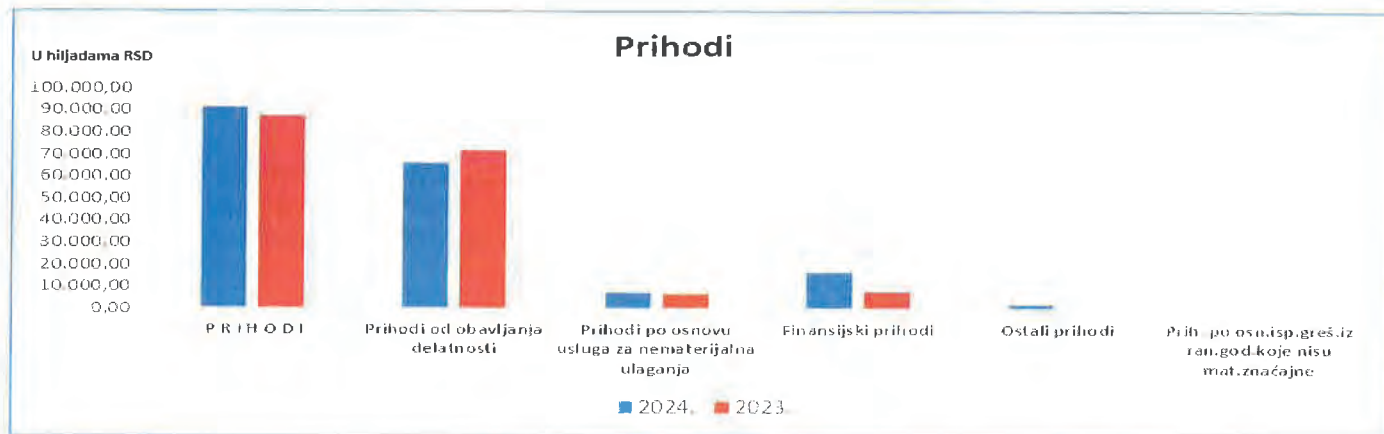
Prihodi po osnovu usluga za nematerijalna ulaganja čine 7,95% ukupno ostvarenih prihoda, manji od planiranih prihoda za 2024. godinu za 9,03% i veći u odnosu na ovu kategoriju prihoda ostvarenih u 2023. godini za 5,53%. Navedena grupa prihoda se odnosi na prihode od izvršenih usluga za nematerijalna ulaganja u pripremi u skladu sa MRS 38-Nematerijalna imovina koje su neophodne za realizaciju i stavljanje u upotrebu OASIS trgovačke platforme Atinske berze i obuhvata sledeće:

- deo zarada zaposlenih koji su ključni izvršioci poslova po Ugovoru zaključenom sa Atinskom berzom, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 38 koji podrazumeva da se srazmerni deo sati zaposlenih koji su konkretno angažovani na poslu Ugovora o migraciji trgovačke platforme BelexFIX na OASIS trgovačku platformu, kapitalizuje u vrednost nematerijalnog ulaganja. U 2024. godini došlo je do intenziviranja aktivnosti usmerenih na prelazak na novu trgovačku platformu i većeg angažovanja zaposlenih na ovom delu posla.

- troškove službenih putovanja u Atinu zaposlenih Berze u cilju održavanja sastanaka sa predstavnicima Atinske berze u vezi realizacije projekta migracije na trgovačku platformu Atinske berze.

Na dan 31. decembra 2024. godine, Berza je testirala nematerijalnu imovinu u pripremi na obezvređenje u skladu sa zahtevima MTS 36 - Umanjenje vrednosti imovine koristeći kao pretpostavke planove poslovanja u narednom periodu i odgovarajuću diskontnu stopu i priznala gubitak od umanjenja vrednosti u iznosu od RSD 4.491 hiljade dinara, čime je ukupna vrednost nematerijalne imovine u pripremi smanjena sa RSD 35.146.077,73 na dan 31.12.2024. godine na RSD 30.654.646,73 koje ćemo nakon prelaska na sistem Atinske berze amortizovati u narednih 7 godina.

Ostali prihodi- čine 2,18% ukupnih prihoda beleže rast od 153,04% u odnosu na ovu kategoriju prihoda u 2023. godini i 166,41% u odnosu na plansku veličinu. Dominantno mestu u strukturi ostalih prihoda zauzimaju prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina kao rezultat angažovanja zaposlenih Berze u toku godine na slanju opomena i kontaktiranju dužnika u cilju naplate otpisanih potraživanja za pružene usluge kotacije na tržištu. Ostale nepomenute prihode čine i prihodi ostvareni od naplate kazni, sudskih taksi i troškova izvršnog postupka nastalih pred javnim izvršiteljem i realizovani su u iznosu većem za 23,15% u odnosu na 2023. godinu i 317,89% u odnosu na plan.



2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Rashodi

Ukupni rashodi u 2024. godini ostvareni su u iznosu od **RSD 132.355.423,47**, manji za 15,75% u odnosu na rashode utvrđene finansijskim planom za 2024.godinu i veći za 16,7% u odnosu na realizovane rashode u 2023.godini.

RASHODI	2023.god	Plan 2024.god	2024.god
	RSD 113.345.765,83	RSD 157.116.000,00	RSD 132.355.423,47
Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti	691.019,84	4.450.000,00	1.325.508,03
Ostali poslovni rashodi	18.317.508,89	30.350.000,00	17.335.947,36
Materijalni troškovi	747.932,41	1.260.000,00	1.038.081,73
- utrošak kancelarijskog materijala	121.085,90	130.000,00	92.192,29
- utrošak rezervnih delova	73.103,88	100.000,00	131.593,12
- utrošeni alat i inventar koji se u delimično otpisuju	212.616,00	300.000,00	154.246,60
- troškovi goriva i energije	88.802,53	250.000,00	160.014,43
- troškovi stručne literature i elektronskih baza podataka	189.510,82	200.000,00	249.159,00
- ostali materijalni troškovi	62.813,28	300.000,00	250.876,29
Troškovi amortizacije	10.819.128,33	20.800.000,00	7.228.572,48
Troškovi usluga	4.747.792,46	5.180.000,00	6.921.136,20
- ostali troškovi zakupa	35.962,60	0,00	1.722.084,88
- zakup nemater. ulaganja i zakup opreme	182.899,84	380.000,00	566.018,86
- troškovi PTT i transportnih usluga	4.030.944,15	4.400.000,00	4.236.263,85
- troškovi usluga održavanja	497.985,87	400.000,00	396.768,61
Ostali rashodi	2.002.655,69	3.090.000,00	2.148.156,95
- komunalne usluge	1.914.911,17	2.200.000,00	2.104.776,95
- troškovi štampanja	21.700,00	850.000,00	17.080,00
- ostali razni rashodi	66.044,52	40.000,00	26.300,00
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	75.787.883,41	81.475.000,00	77.233.937,23
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	46.917.460,87	63.000.000,00	58.776.203,97
Troškovi dopr. na zarade i nakn. zar. na teret poslodav.	6.551.188,65	9.100.000,00	8.437.276,05
Troškovi naknada	6.784.069,13	5.175.000,00	3.623.136,10
- troškovi naknada po ugovorima sa fizičkim licima	1.373.602,14	850.000,00	1.200.350,99
- troškovi naknada članovima NO i komisija Berze	5.410.466,99	2.325.000,00	2.422.785,11
Troškovi službenih putovanja	351.584,15	1.900.000,00	1.746.761,07
Troškovi rezervisanja za naknade i dr.beneficije zaposlenih	0	0,00	732.051,88
Ostali lični rashodi i naknade	15.183.580,61	4.300.000,00	3.918.508,16
- pomoć zaposlenom, jubilarne nagrade, premije DPO	14.252.943,09	2.850.000,00	2.390.849,25
- naknada za prevoz zaposlenih	396.004,56	450.000,00	373.990,09
- ostala davanja koja nisu zarade	534.632,96	1.000.000,00	1.153.668,82
Nematerijalni troškovi	12.413.009,33	34.457.000,00	24.142.404,90
Troškovi neproizvodnih usluga	11.389.454,71	33.017.000,00	22.832.362,48
- troškovi licenci	6.716.956,34	9.400.000,00	11.183.856,23
- usl. za izmene koje se vrše na postojećim prog. za računare	710.953,57	1.200.000,00	910.134,01
- troškovi revizije	271.165,38	275.000,00	806.858,08
- implementacija sistema BelexFX-OASIS	0,00	7.500.000,00	1.617.492,02
- intelektualne usluge	445.890,17	1.200.000,00	862.992,20
- troškovi advokatskih usluga	84.437,64	50.000,00	0,00
- usluge održavanja higijene prostorija	778.521,60	917.000,00	917.098,44
- troškovi za usluge zaštite na radu	191.552,76	260.000,00	190.470,00
- troškovi konsalting usluge	1.067.566,58	6.900.000,00	4.659.584,24
- ostale neproizvodne usluge	103.600,28	3.800.000,00	127.393,69
- troškovi reprezentacije	529.088,49	900.000,00	862.616,06
- troškovi premija osiguranja	266.873,42	320.000,00	349.167,57
- troškovi platnog prometa	128.992,08	175.000,00	227.573,74
- troškovi članarina	93.856,40	120.000,00	117.126,20
Ostali nematerijalni troškovi	665.313,58	1.050.000,00	993.833,03
- takse i sudski troškovi	344.328,24	300.000,00	356.378,43
- ostali razni nematerijalni troškovi	320.985,34	750.000,00	637.454,60
Troškovi poreza	358.241,04	390.000,00	316.209,39
Finansijski rashodi	1.929.655,97	1.650.000,00	1.180.574,23
- rashodi po osnovu kamata	64.446,97	650.000,00	136.584,18
- negativne kursne razlike	1.865.209,00	1.000.000,00	1.043.990,05
Ostali rashodi	46.243,19	201.000,00	230.789,83
Rashodi od usklađivanja vred.kratkoročnih fin.plasmana	3.833.257,46	3.800.000,00	10.078.480,68
Rashodi po osn.pr.greš. iz ran. god. koje nisu mat.značajne	327.187,74	783.000,00	827.781,21

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Dominantno mesto u strukturi ukupnih rashoda zauzima zbirna kategorija **Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda** koja čini 58,40% ukupno ostvarenih rashoda Beogradske berze. Ova grupa rashoda je u odnosu na prethodnu godinu veća za 1,91% dok je u odnosu na plan manja za 5,21%.

❖ Najveće učešće u ovoj kategoriji troškova imaju **Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)**- 76,2% koji su 6,70% manji u odnosu na plan dok su u odnosu na prethodnu godinu veći za 25,3%. Beogradska berza je 2024. godinu završila sa ukupno 17 zaposlenih- za jednog zaposlenog više u odnosu na kraj 2023. godine. U toku godine desila se velika fluktuacija zaposlenih na Berzi- otišlo je 11 zaposlenih dok je došlo ukupno 12 novozaposlenih. Napominjemo i da je od oktobra meseca usvajanjem predloga novog Izvršnog direktora za smanjenje svoje zarade izvršena dodatna optimizacija troškova zarada u cilju smanjenja ukupnih troškova.

❖ **Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca** čine 10,91% ukupnih Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, za 7,28% niži u odnosu na plan dok su u odnosu na prethodnu godinu viši za 28,8%.

❖ **Ostali lični rashodi i naknade** čine 5,06% ukupnih Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, 8,89% manji od plana i 74,2% manji od iste kategorije rashoda iz 2023. godine. Navedeni troškovi se odnose na: trošak isplaćenih otpremnina (u 2023. godini je ova kategorija troškova uvećana po osnovu finansijskih obaveza nastalih u postupku razrešenja bivšeg Izvršnog direktora Beogradske berze kao i isplate otpremnine zaposlenom na poslovima zamenika izvršnog direktora, dok je u 2024. godini isplaćena otpremnina zaposlenom na poslovima direktora IT Sektora), jubilarnih nagrada, naknada za prevoz zaposlenih, parkinga za zaposlene (4 parking mesta), dobrovoljnog penzijskog osiguranja prethodnog Izvršnog direktora kao i troškovi službenih putovanja lica angažovanih po sklopljenim Ugovorima sa Berzom (Miroljuba Ristića, Nemanje Radevića i Vladimira Marevića (za period avgust-oktobar)).

❖ **Troškovi naknada** čine 4,62% ukupne kategorije Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, za 14,1% veći od plana dok su u odnosu na prethodnu godinu manji za 46,6%. Razlog za veću realizaciju u odnosu na plan je u tome što smo prilikom izrade finansijskog plana Ugovor o privremenim i povremenim poslovima novog Pomoćnika Izvršnog direktora Berze planirali za dva meseca- avgust i septembar ali smo Ugovor produžili i na oktobar mesec zbog čekanja na dobijanje potrebnih saglasnosti za novo zapošljavanje.

❖ **Troškovi službenih putovanja** čine 2,24% ukupnih Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, 8,06% su manji od plana dok su u odnosu na prethodnu godinu veći za 396,8%. U 2024. godini je realizovano ukupno 11 službenih putovanja, 9 više u odnosu na 2023.godinu. Strategija novog rukovodstva Berze je optimizacija ovih troškova u poslednjem kvartalu 2024. godine i na dalje.

❖ **Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih** čine 0,95% ukupne kategorije Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda. Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu kao ni u ranijim godinama, Beogradska berza nije vršila obračun rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, što nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 19. Preporuka Državne revizorske institucije u 2024. godini je bila da Beogradska berza treba da pre pripremanja narednog seta finansijskih izveštaja izvrši obračun ove vrste rezervisanja, zbog čega je angažovano preduzeće koje se bavi izradom Aktuarskih obračuna rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenih nakon čega je obračun računovodstveno evidentiran u finansijskim izveštajima.

Nematerijalni troškovi u izveštajnom periodu čine 18,24% ukupnih rashoda, manji su u odnosu na plan za 29,93% , dok su u odnosu na 2023. godinu veći za 94,5%.

❖ **Troškovi neproizvodnih usluga** čine 94,6% ukupnih Nematerijalnih troškova, manji su u odnosu na plan za 30,8% dok su u odnosu na realizovanu istu kategoriju rashoda u 2023.godini veći za 100,47%.

- Najveće učešće u Troškovima neproizvodnih usluga od 49% imaju **Troškovi licenci**, koji su u odnosu na plan veći za 18,97% dok su u odnosu na prethodnu godinu veći za 66,5%. Razlog za to je zakup Bloomberg terminala u 2024.godini što je uslovalo dodatne troškove.

Takođe, u poslednjem kvartalu 2024. godine Beogradska berza je izvršila plaćanje fakture za četvrti kvartal 2024. godine koje je Atinska berza ispostavila po osnovu pružanja ICT i operativnih usluga, 58,7% ukupnog iznosa faktura se odnosi upravo na licence.

- **Implementacija sistema Belexfix- Oasis** – u odnosu na plan ovi troškovi su niži za 78,5%, odnose se na preostali deo plaćenih faktura Atinskoj berzi koji nisu licence,

- **Troškovi konsalting usluga**- čine 20,4% ukupnih Troškova neproizvodnih usluga, manji su od planiranih za 32,4% dok su u odnosu na prethodnu godinu veći za 336,5%. Obzirom da 2024. godina predstavlja godinu intenziviranja aktivnosti usmerenih na prelazak na sistem Atinske berze, Beogradska berza je angažovala potrebne konsultante.

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Takođe, u skladu sa preporukom Državne revizorske institucije, anagažovana je konsalting preduzeća za uspostavljanje i implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole FUK kao aktuar za potrebe izrade aktuarskog obračuna rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih Beogradske berze.

- Ostale neproizvodne usluge čine 0,56% ukupnih Troškova neproizvodnih usluga, manji su u odnosu na plan za 96,65%, razlika između ostvarenja i plana se odnosi na planirani Trošak idejnog rešenja za novi vizuelni identitet Berze, čija realizacija je prebačena u 2025. godinu

- Troškovi reprezentacije čine 3,78% Troškova neproizvodnih usluga, manji su od plana za 4,15% dok su u odnosu na prethodnu godinu veći za 63%. Ova kategorija troškova je u mesečnom iznosu značajno smanjena od avgusta meseca u cilju optimiziranja ukupnih troškova Berze za 2024. godinu.

❖ Ostali nematerijalni troškovi čine 4,12% ukupnih Nematerijalnih troškova, za 5,35% su manji od plana i 49,4% veći u odnosu na 2023. godinu. Ovi troškovi se odnose na: troškove Komisije za HOV za saglasnost za izmenu opštih akata Berze u 2024. godini (Statut, Pravilnik o poslovanju), troškove Komunalne takse, sudske troškove, troškove javnih izvršitelja...

Ostali poslovni rashodi u 2024. godini čine 13,1% ukupnih rashoda, manji su za 42,9% u odnosu na plan, dok su u odnosu na realizovane ostale poslovne rashode u 2023. godini manji za 5,36%.

❖ Troškovi amortizacije čine 41,7% ostalih poslovnih rashoda, manji su od plana za 65,3% dok su u odnosu na prethodnu godinu manji za 33,2%. Razlog za odstupanje je planirano knjiženje: zakupa opreme od Bloomberg Finance L.P (monitora) ali i zakupa poslovnog prostora koji je prvobitno planiran kao Trošak lizinga, u skladu sa MSFI 16. Obzirom da još nije zaključen Aneks Ugovora o zakupu nepokretnosti u kojoj se nalaze poslovne prostorije Berze sa Republičkom direkcijom za imovinu kao i činjenicu da je isti istekao 30.04.2024. godine, MSFI 16 ne može biti primenjen, što dovodi do prestanka priznavanja obaveza po lizingu, nakon čega su Troškovi mesečne zakupnine priznati kao troškovi zakupa kroz Bilans uspeha.

❖ Troškovi usluga čine 39,9% Ostalih poslovnih rashoda, veći su za 33,6% u odnosu na plan i za 45,8% u odnosu na ostvarene troškove usluga u 2023. godini. Navedeno povećanje je posledica knjiženja Troškova zakupnina za period maj-decembar 2024. godine kao i dela fakture Bloomberg Finance LP koji se odnosi na zakup opreme- monitor.

❖ Ostali rashodi čine 12,4% Ostalih poslovnih rashoda, za 30,5% su manji u odnosu na plan i za 7,3% veći u odnosu na 2023.g odinu. Ovi troškovi se odnose na: komunalne usluge, troškove štampanja u okviru kojih se veći deo plana odnosi na troškove štampe sertifikata, akreditacija, reklamnog materijala za planiranu konferenciju Beogradske berze čije je održavanje pomereno za 2025. godinu, kao i ostali razni rashodi (tehnički pregled službenog automobila, zamena guma...).

❖ Materijalni troškovi čine 6% ukupnih Ostalih poslovnih rashoda, manji su u odnosu na plan za 18,9% dok su u odnosu na realizaciju u 2023. godini veći za 38,8%. Navedeni troškovi se odnose na: trošak kancelarijskog materijala, goriva, stručne literature i elektronskih baza podataka, rezervnih delova, mrežnih kartica za klima uređaje, goriva...

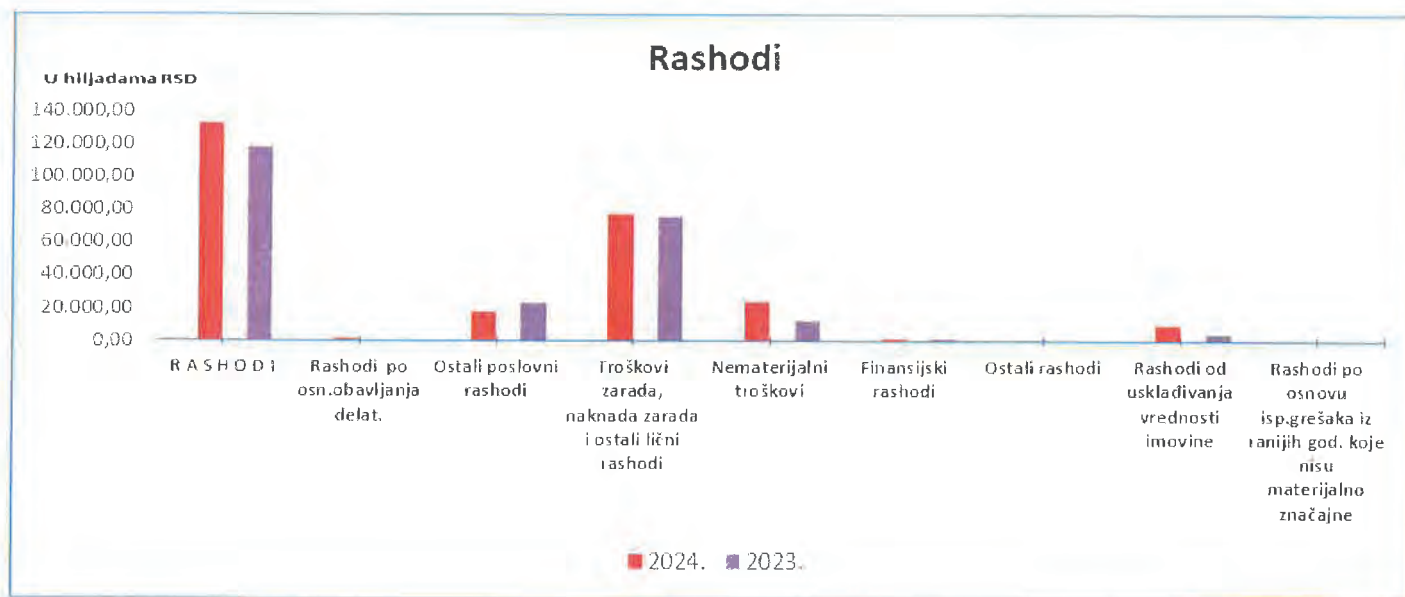
Rashodi po osnovu obavljanja delatnosti realizovani u 2024. godini čine 1% ukupnih rashoda, manji su u odnosu na plan za 70,2%, dok su u odnosu na rashode po osnovu obavljanja delatnosti ostvarene u 2023. godinu veći za 91,8%. U ovu kategoriju troškova spadaju: naknada za kontinuirani nadzor Komisije za HOV, bankarske usluge, usluge korporativnog agenta u vezi procesa dokapitalizacije Beogradske berze od strane Republike Srbije. Kroz ovu poziciju su za 2024.godinu planirani Troškovi reklame i propagande vezani za planirano održavanje konferencije Beogradske berze koje je pomereno za 2025.godinu.

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

Rashodi od usklađivanja vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana učestvuju u ukupnim rashodima sa 7,6%, u odnosu na plan veći su za 165,3% dok su u odnosu na realizovane troškove u 2023. godini veći za 162,92%. U skladu sa zahtevima MSFI 9 u finansijskim izveštajima društva, Berza je primenila model „očekivanog kreditnog gubitka“ koji se zasniva na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je društvo imalo kao i nemogućnosti naplate u konkretnim slučajevima na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, likvidacija, brisanje privrednih društava iz evidencije APR-a i dr.) U 2024. godini Beogradska berza je, na teret rashoda proknjižila ispravku vrednosti potraživanja od dužnika koji dugi niz godina nisu izmirivali svoje obaveze. Takođe, procena impariteta nematerijalne imovine u pripremi, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 36 (analiza mogućnosti nematerijalne imovine da generiše dovoljno buduće ekonomske koristi da bi nadoknadila svoju knjigovodstvenu vrednost) je dovela do postojanja imparitetnog gubitka koji je uticao na povećanje rashoda od usklađivanja vrednosti kratkoročnih finansijskih plasmana.

Finansijski rashodi čine 0,89% ukupnih rashoda, manji su za 28,4% u odnosu na planirane dok su u odnosu na finansijske rashode u 2023. godini manji za 38,8%. Ova kategorija rashoda obuhvata: rashode kamata po osnovu lizinga (zakup poslovnog prostora za prva 4 meseca 2024. godine) i negativne kursne razlike po osnovu oročenih deviznih depozita kod banaka, kao i ostalih potraživanja i obaveza u stranoj valuti, nastalih kao posledica oscilacije vrednosti USD u odnosu na RSD.

Ostali rashodi čine 0,17% ukupnih rashoda, viši su za 14,8% u odnosu na planirane dok su u odnosu na finansijske rashode u 2023. godini niži za 399,8%.



2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

8.2. Značajni pokazatelji poslovanja i uspešnosti

Likvidnost I stepena	=	$\frac{\text{gotovina i gotovinski ekvivalenti}}{\text{kratkoročne obaveze}}$	=	$\frac{\text{AOP 51}}{\text{AOP 432}}$	$\frac{35.266}{26.445}$	=	133,36%
Likvidnost II stepena	=	$\frac{\text{obrtna imovina – zalihe}}{\text{kratkoročne obaveze}}$	=	$\frac{\text{AOP 27 - AOP 28}}{\text{AOP 432}}$	$\frac{363,041-965}{26.445}$	=	1.372,82 %
Racio neto obrtnog fonda	=	$\frac{\text{obrtna imovina – kratkoročne obaveze}}{\text{AOP 27 - AOP 432}}$	=	$\frac{\text{AOP 27 - AOP 432}}{\text{AOP 432}}$	$\frac{363,041 - 26.445}{26.445}$	=	336.596
Finansijska stabilnost	=	$\frac{\text{sopstveni kapital}}{\text{poslovna pasiva}}$	=	$\frac{\text{AOP 401}}{\text{AOP 455}}$	$\frac{380.632}{410.610}$	=	92,70%

Pokazatelji likvidnost veći od 1 i pozitivan neto obrtni fond ukazuju na to da Beogradska berza ima dovoljno likvidnih sredstava da pokrije svoje kratkoročne obaveze.

Bilans stanja		
na dan 31.12.2024. godine		u hiljadama dinara
A K T I V A		410.610
Nematerijalna i materijalna imovina		46.923
Dugoročni finansijski plasmani		646
Zalihe		965
Kratkoročna potraživanja i plasmani		309.017
Gotovinski ekvivalenti i gotovina		35.266
Aktivna vremenska razgraničenja		17.793
P A S I V A		410.610
Kapital		380.632
Osnovni kapital		270.652
Rezerve iz dobitka		99.277
Revalorizacione rezerve		872
Nerasp.dobitak iz ranijih god.		51.523
Gubitak tekuće godine (-)		41.692
Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze		2.675
Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze		22.796
Pasivna vremenska razgraničenja		3.649
Odložene poreske obaveze		858

8.3. Kapital Beogradske berze a.d. Beograd

Minimalni kapital organizatora tržišta u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ne može biti manji od EUR 1.000.000 u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije. Podzakonskim aktom Komisije za hartije od vrednosti propisano je da je Berza dužna da trajno održava minimalni iznos kapitala iz dozvole za rad, u skladu sa uputstvom koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U narednom tabelarnom prikazu dati su podaci o kapitalnom cenzusu Beogradske berze a.d. Beograd, obračunatom prema uputstvu Komisije za hartije od vrednosti i prema srednjem obračunskom kursu NBS na dan 31.12.2024. godine (1 EUR – 117,0149 RSD).

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

NAZIV POZICIJE	AOP	Bilans stanja na dan 31.12.2024.	
		000 RSD	000 EUR
Osnovni kapital	0402	270.652	2.313
Upisani a neuplaćeni kapital	0403	--	--
Rezerve	0404	99.277	849
Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti sveobuhvatnog rezultata = 1/2	0405	872	7
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	0406	--	--
Neraspoređeni dobitak	0407	51.523	440
Gubitak	0411	41.692	356
Ukupno (402-403+404+405-406+407-411)		380.632	3.253

8.4. Ispravke grešaka ranijih godina

Beogradska berza je u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ ispravila greške ranijih godina i to greške u neadekvatnoj primeni računovodstvene politike za naknadno odmeravanje nematerijalne imovine i materijalne imovine, pri čemu je u 2023. i 2022. godini kao i ranijim godinama u periodu od 2006. godine vršena interna procena navedene imovine, a pozitivni efekti takvih procena priznavani kao revalorizacije rezerve u okviru kapitala.

Pored toga, Berza je u finansijskim izveštajima za 2023. godinu korigovala iznos dugoročnih rezervisanja za beneficije zaposlenima na osnovu obračuna nezavisnog aktuara, koje nije priznavala u ranijem periodu.

Izvršenim korekcijama na Bilans uspeha i na Bilans stanja za 2023. godinu, izvršena je korekcija neto gubitka 2023. godine, koji je sa RSD 29.853.438,39 smanjen na RSD 25.312.950,67. Izmena rezultata za 2023. godinu je izvršena korekcijom uporednih podataka kroz godišnji račun za 2024. godine a obelodanjena u Napomenama uz finansijske izveštaje.

9. INFORMACIJE O ULAGANJIMA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Berza nije imala direktne investicije u zaštitu životne sredine, a u skladu sa propisima koji regulišu zaštitu životne sredine i postupanja sa otpadnim materijalima, Berza je rashodovanu IT i elektronsku opremu radi uništenja predavala društvu sa potrebnim dozvolama za skladištenje i tretman otpada od elektronskih proizvoda, fluorescentnih cevi koje sadrže živu i drugih uređaja za osvetljenje, te skladištenje svih vrsta neopasnog otpada.

10. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON ZAVRŠETKA POSLOVNE GODINE

Od bitnijih poslovnih događaja koji su nastupili nakon proteka poslovne 2024. godine, a mogu biti od uticaja na poslovanje Berze u 2024. godini izdvaja se privremena obustava trgovanja akcijama izdavaoca NIS a.d. Od ukupno ostvarenog prometa akcijama u 2024. godini učešće prometa u trgovanju akcijama NIS-a je 22,36% što je veoma značajna vrednost koja će nesumnjivo uticati na smanjenje prihoda od provizija po osnovu zaključenih transakcija. Privremena obustava će trajati sve dok se ne reši situacija u vezi sa sankcijama SAD prema ruskom kapitalu.

11. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Poslovna 2024. godina predstavlja period dinamičnih i izazovnih promena za Beogradsku berzu. Ključne promene u vlasničkoj strukturi i upravljanju otvaraju nove perspektive i prilike za dalji razvoj. Promene u menadžmentu predstavljaju pozitivan korak ka jačanju strateškog vođenja Berze. Ova godina je izuzetno važna, jer postavlja temelje za prelazak na sistem Atinske berze u 2025. godini.

Odluka Skupštine akcionara o povećanju osnovnog kapitala kroz emisiju novih akcija pokazuje posvećenost očuvanju stabilnosti i strategiji jačanja Beogradske berze, uz strateško usmeravanje sredstava u saradnji sa najvećim akcionarom i Ministarstvom finansija. Ovo je ključni korak u izgradnji čvrstih temelja za dugoročni uspeh i stabilnost Berze.

12. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Trenutno, Berza nije u mogućnosti da se fokusira na aktivnosti istraživanja i razvoja, s obzirom na ograničene kapacitete. Prioritet je usmeren na pripreme za prelazak na novu trgovačku platformu u 2025. godini, što zahteva značajnu posvećenost i angažman zaposlenih.

13. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Berza u svom portfelju nema sopstvene akcije, niti je iste sticala u prethodnim poslovnim godinama.

14. POSTOJANJE OGRANKA

Beogradska berza nema registrovanih ogranka.

15. POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

Beogradska berza nema poslove sa povezanim licima u svom poslovanju.

16. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Beogradska berza je prepoznala proces upravljanja rizicima kao ključni element upravljanja poslovanjem, s obzirom da izloženost rizicima proizlazi iz svih poslovnih aktivnosti, kao neodvojivog dela poslovanja, kojim se upravlja kroz identifikovanje, merenje, ublažavanje i kontrolu i izveštavanje, odnosno uspostavljanjem ograničenja rizika, kao i izveštavanje u skladu sa strategijama i politikama. Berza je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata: strategije, politike i procedure upravljanja rizicima, odgovarajuću organizacionu strukturu, efektivan i efikasan sistem upravljanja svim rizicima kojima je izložena, adekvatan sistem unutrašnje kontrole, kao i odgovarajući informacioni sistem. Strategijom upravljanja rizicima Berza je postavila cilj u okviru sistema upravljanja rizicima - minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat uz poštovanje definisanih okvira prihvatljivog nivoa rizika.

Izloženost rizicima od potencijalnih obaveza

Na dan 31. decembra 2024. godine Društvo nije imalo potencijalnih obaveza u vidu jemstva, pristupanja dugu i sl.

Društvo je na dan 31.12.2024. godine imalo kratkoročne obaveze u iznosu od 26.445 hiljada dinara. S obzirom na to da na dan 31. decembra 2024. godine Berza raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima sa učešćem od 133,36% u odnosu na ukupne kratkoročne obaveze, dok je odnos obrtno imovine u odnosu na kratkoročne obaveze 1.372,82%, što ukazuje da Društvo ne može biti značajno izloženo rizicima od potencijalnih obaveza.

Protiv Društva se na dan 31. decembra 2024. godine ne vode sudski sporovi.

Na dan bilansiranja za 2024. godinu Društvo nije imalo ograničenja raspolaganja na imovini Društva u vidu uspostavljanja zaloge ili hipoteke.

Rizik od promene kursa stranih valuta

U 2024. godini devizno poslovanje Društva, kao i drugih privrednih subjekata na području Srbije, odvijalo se u uslovima bez značajnijih oscilacija kursa domaće valute, što je do kraja izveštajne godine imalo za rezultat neznatno jačanje dinara (RSD) u odnosu na EUR 0,158, ali i osetno slabljenje dinara (RSD) u odnosu na USD 6,5715 dinara, posmatrano u odnosu na izveštajnu 2023. godinu. Kako je devizni bilans na dan 31.12.2024. godine pozitivan u iznosu od 138.899 hiljada dinara to ne postoji rizik od promene kurseva valuta.

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2023. GODINE

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina i depoziti	3.833.23	1.383.43	596
Potraživanja od inokupaca	129.931.86		15.224
Kratkoročno oročena sredstva	901.878.60	110.500.00	117.375
Dugoročni finansijski plasmani	0		0
Potraživanja za kamatu	3.121.31	525.70	421
Ukupno u valuti	1.038.765.00	112.409.13	
Ukupno u 000 dinara	121.716	11.900	133.616
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	47.151.99	-	5.525
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima	21.351.00	-	2.502
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	68.502.99	-	68.502.99
Ukupno u 000 dinara	8.027	-	8.027
III Razlika (I-II)			
U valuti	970.262.01	112.409.13	
U 000 dinara	113.689	11.900	125.589

DEVIZNI PODBILANS NA DAN 31.12.2024. G.

	EUR	USD	Ukupno u 000 dinara
I Potraživanja			
Gotovina i depoziti	64.013.40	11.488.03	8.782
Potraživanja od inokupaca	88.293.75		10.332
Kratkoročno oročena sredstva	1.011.000.00	97.000.00	129.209
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-
Potraživanja za kamatu	455.40	-	53
Ukupno u valuti	1.163.762.55	108.488.03	148.376
Ukupno u 000 dinara	136.178	12.198	148.376
II Obaveze			
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-
Primljeni avansi iz inostranstva			
Obaveze prema inodobavljačima	62.551	19.188	9.477
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa			
Druge obaveze			
Ukupno u valuti	62.551	19.188	9.477
Ukupno u 000 dinara	7.319	2.157	9.477
III Razlika (I-II)			
U valuti	1.101.211.55	89.300.03	
U 000 dinara	128.858	10.041	138.899

Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Berze, usled neizvršenja obaveza druge strane ugovora o finansijskom instrumentu. Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Društvo je propisalo svojim Pravilnikom o tarifi da izdavaoci (kupci) čije su hartije od vrednosti na dan 1.1. kalendarske godine listirane na segmentu listinga regulisanog tržišta, odnosno kotirane na Open Marketu ili MTP Belex, imaju obavezu plaćanja godišnje naknade za listing, odnosno kotaciju, sa rokom plaćanja najkasnije do 15. januara za tekuću poslovnu godinu. Društvo je od 2012. godine utvrdilo aktima obavezu izdavalaca da Berzi na ime obezbeđenja izvršenja pomenutih naknada dostave dve blanko menice sa ovlašćenjem za raspolaganje istima i potvrdom NBS o registraciji instrumenata obezbeđenja plaćanja u skladu sa Zakonom i odlukama NBS na ime obezbeđenja naplate ugovorenih naknada u skladu sa ugovorima koje Berza ima zaključene sa izdavaocima. Radi naplate svojih dospelih, a nenaplaćenih potraživanja, saglasno zakonskim propisima, Berza blagovremeno pokreće postupke prinudnog izvršenja ukoliko su ispunjeni uslovi za njegovo utuženje.

Rizik plasmana novca u hartije od vrednosti kao i oročavanje depozita kod poslovnih banaka su rizici kojima je Berza izložena. Berza oročava svoja slobodna sredstva kod više banaka u Republici Srbiji i na relativno kratke rokove i time smanjuje kreditni rizik koji se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane. Istovremeno, Berza u skladu sa svojim Statutom, manji deo svojih slobodnih sredstava koristi za kupovinu hartija od vrednosti koje izdaje Republika Srbija, te s obzirom na status izdavaoca predmetnih hartija od vrednosti nije izložena značajnijem kreditnom riziku. Beogradska berza za svoje poslovanje nije koristila kredite poslovnih banaka.

Rizik od promene kamatnih stopa

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

	u 000 dinara	
	2024.	2023.
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
<i>Finansijska sredstva</i>		
- Kratkoročni finansijski plasmani	306.209	138.491
	306.209	138.491
<i>Finansijske obaveze</i>		
- Dugoročne finansijske obaveze	-	3.274
- Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.251
	-	5.525
Nekamatnosna sredstva i obaveze		
<i>Finansijska sredstva</i>	-	-
- Dugoročni finansijski plasmani	646	647
- Potraživanja po osnovu obavljanja delatnosti	2.448	4.258
- Gotovinski ekvivalenti i gotovina	35.266	239.624
	38.360	244.529
<i>Finansijske obaveze</i>		
Obaveze iz poslovanja	10.974	239.807
	10.974	239.807
Ukupno finansijska sredstva	344.569	383.020
Ukupno finansijske obaveze	10.974	245.332

Na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine nije bilo finansijskih sredstava i obaveza sa varijabilnom kamatnom stopom.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka nepovoljnih događaja koji mogu negativno uticati na finansijski rezultat i kapital Berze. Rizik likvidnosti ispoljava se kroz eventualne poteškoće Berze u izmirenju dospelih obaveza u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostale pasive. Berza u svom poslovanju poštuje osnovne principe likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim, praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2024. godine:

	2024.god				2023.god			
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani	646	0	0	646	647	0	0	647
Potraživanja po osnovu obavljanja delatnosti	2.448	0	0	2.448	4.258	0	0	4.258
Kratkoročni finansijski plasmani	306.209	0	0	306.209	138.491	0	0	138.491
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35.266	0	0	35.266	239.624	0	0	239.624
Ukupne finansijska sredstva	344.569	0	0	344.569	383.020	0	0	383.020
Finansijske obaveze								
Dugoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	3.274	0	3.274
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	2.251	0	0	2.251
Obaveze iz poslovanja	10.974	0	0	10.974	239.807	0	0	239.807
Ukupne finansijske obaveze	10.974	0	0	10.974	242.058	3.274	0	245.332
Ročna neusklađenost na dan 31.decembra 2024.god.	333.595	0	0	333.595	140.962	-3.274	0	137.688

u 000 dinara

Cenovni rizik

Cenovni rizik u poslovanju Berze opredeljen je okolonošću da je tarifa/cena za pružanje usluga i obavljanja poslova registrovane delatnosti Berze utvrđena Tarifnikom Berze koji podleže obavezi pribavljanja prethodne saglasnosti nadzornog organa Berze – Komisije za hartije od vrednosti, te je promena tarifa uslovljena okolnošću da li se Komisija saglašava ili ne sa promenom tarifa Berze.

Upravljanje rizikom kapitala

Minimalni kapital organizatora tržišta u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ne može biti manji od EUR 1.000.000 u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate po zvaničnom srednjem kursu dinara prema evru koji utvrđuje Narodna banka Srbije. Podzakonskim aktom Komisije za hartije od vrednosti propisano je da je Berza dužna da trajno održava minimalni iznos kapitala iz dozvole za rad, u skladu sa uputstvom koje propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U narednom tabelarnom prikazu dati su podaci o kapitalnom cenzusu Beogradske berze a.d. Beograd, obračunatom prema uputstvu Komisije za hartije od vrednosti i prema srednjem obračunskom kursu NBS na dan 31.12.2024. godine (1 EUR – 117,0149 RSD).

2024. –Godišnji izveštaj o poslovanju Beogradske berze

NAZIV POZICIJE	AOP	Bilans stanja na dan 31.12.2024.	
		000 RSD	000 EUR
Osnovni kapital	0402	270.652	2.313
Upisani a neuplaćeni kapital	0403	-	-
Rezerve	0404	99.277	849
Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti sveobuhvatnog rezultata = 1/2	0405	872	7
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	0406	-	-
Neraspoređeni dobitak	0407	51.523	440
Gubitak tekuće godine	0411	41.692	356
Ukupno (402-403+404+405+0.5*-406+407-411)		380.632	3.253

Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije podložni su promenama i različitim tumačenjima. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime određenih transakcija i aktivnosti Društva mogu se razlikovati u zavisnosti od tumačenja odgovornog osoblja Društva, odnosno poreskih vlasti. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, tj. poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

NAPOMENA: Ovaj Izveštaj je u delu od 5.-43. strane obuhvatio u celini sadržaj Godišnjeg izveštaja o poslovanju Beogradske berze a.d. Beograd (01/1 br. 800/25), koji je Nadzorni odbor Berze razmatrao i odobrio na II/25 sednici, dana 31.03.2025. godine, te u formi predloga uputio Skupštini Berze na usvajanje.

BEOGRADSKA BERZA
Zakonski zastupnik

Lazo Ostojić, Izvršni direktor

